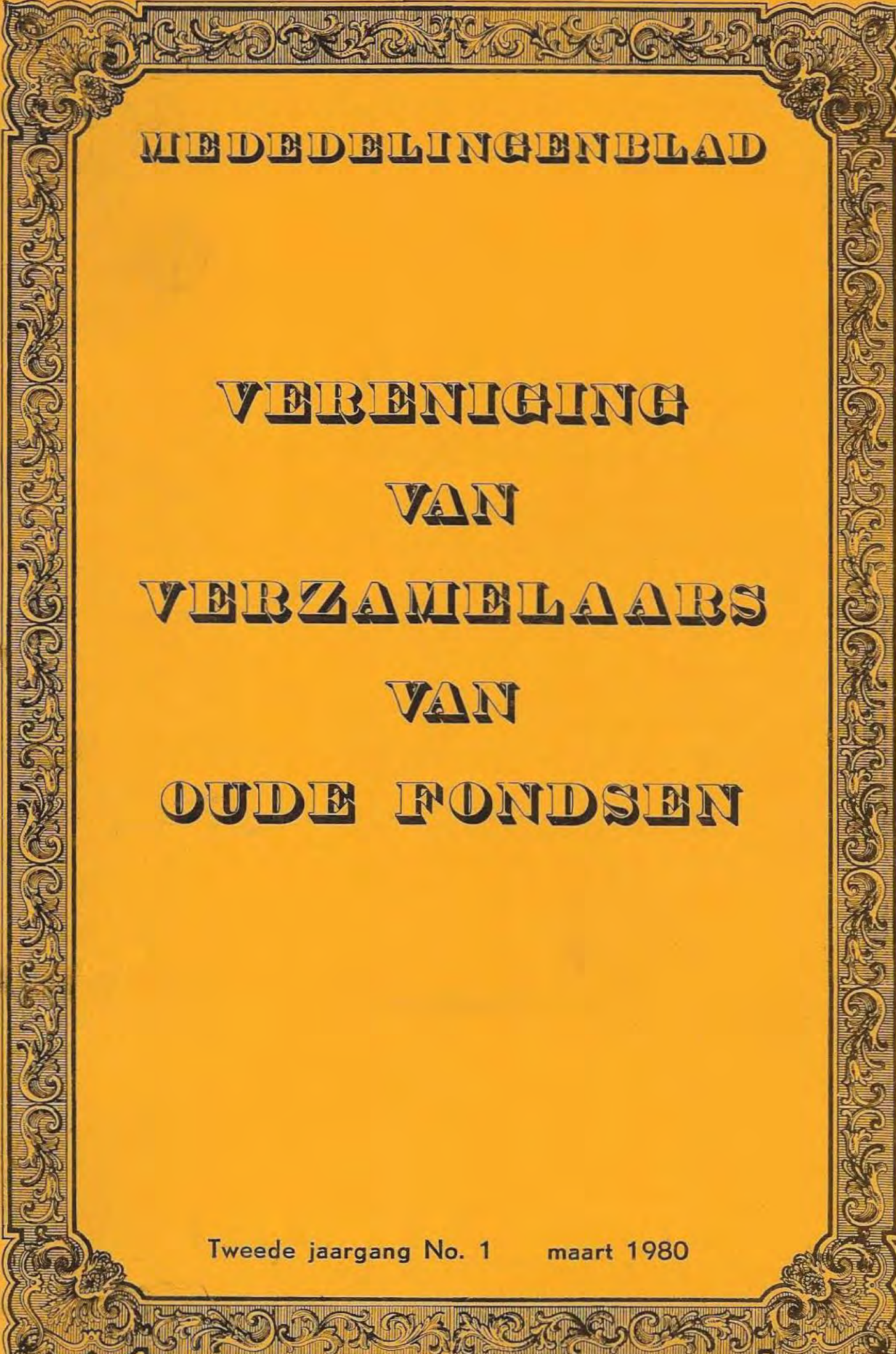

MEDEDELINGENBLAD

**VERENIGING
VAN
VERZAMELAARS
VAN
OUDE FONDSEN**

Tweede jaargang No. 1 maart 1980

INHOUD**PAGINA**

Ruilbeurs van 2 februari 1980	1
Een interessant verzamelgebied	3
Allan & Co's	9
Mail-Bin	12
Ruilbeurzen	15
V.V.O.F. present op Trouvaille '79	16
Eerste boek in ons land over oude effecten uit	16
Prijslijst	18
Ledenlijst	19
Veilingen	20
Verenigingen	20

Vereniging van Verzamelaars van Oude Fondsen

Postbus 17071 1001 JB Amsterdam

Telefoon 020 - 953559

Contributie: f 25,— per kalenderjaar (entreegeld f 10,—)

Amrobank: rek.nr. 42.10.19.689

Hoofredactie:

R. J. M. Lesparre, Rozenstraat 16 3742 RS Baarn

© Copyright V.V.O.F. 1980

Overname van artikelen uitsluitend na schriftelijke toestemming van de redactie.

Ruilbeurs van 2 februari 1980

De eerste ruilbeurs van het nieuwe jaar mag in alle opzichten als buitengewoon geslaagd worden beschouwd. De grote beurszaal was door de Technische Dienst onder leiding van de Heer Bruinsma omgetoverd tot een gezellig carree waar in het midden drie grote tafels geplaatst waren waar de leden en introducee's aan plaats konden nemen om daar hun stukken te ruilen en gesprekken te houden.

Meer dan 150 bezoekers, weer een record, zochten het beursgebouw op om daar onder elkaar hun verzamelingen te vergroten.

Bij de entree heeft het drievrouwschap bestaande uit de dames Godé, Post en De Vries enorm veel arbeid verzet om de belangstellenden de nodige informatie te verstrekken en nieuwe leden te werven.

Ook hebben zij zich onvermoeibaar getoond om onze effectenboeken, Russische Catalogus en het nieuwe boek, Historische Bankbiljetten en Aandelen, aan de man te brengen. Over het nieuwe boek kunt U elders nog een recentie lezen.

Veel van de bezoekers, meer dan we hadden mogen hopen, kwamen van over de grenzen poolshoogte nemen van wat er eigenlijk in Amsterdam gebeurt, en we mogen hopen dat wij bij de volgende ruilbeurs op 12 april a.s. nog meer geïnteresseerden uit België en Duitsland en ook uit andere landen mogen begroeten.

Erg veel bezoekers kwamen na het lezen van artikelen uit kranten en tijdschriften oude Fondsen aanbieden (zelfs sigarenbandjes en een Hoge Zije) die al jaren in kasten en achter hanebalken gelegen hadden voor „het geval dat”. Vele hebben hun waar dan ook kunnen slijten aan de gelukkige verzamelaars die aanwezig waren.

Oude beursrotten die ook een kijkje kwamen nemen vonden het, gezien het beursklimaat van dit moment, een verademing om ook deze beurs eens mee te maken.

De heer Baar sr. wist een duidelijke keus te maken tussen aandelen Heineken en de reeds op de fles gegane Surinaamsche Suikerplantage „Boxel” uit 1778.

De verkoper, die deze stukken uit vererving van Familiebezit had verworven kan zich nu b.v. een prachtige kleuren T.V. permitteren.

Langs de tafels zagen wij dat er steeds meer verschillende interessante stukken opdoken. Onbekende namen van b.v. Spoorwegen, Banken en Scheepvaart werden aan de volke getoond en ook veelal geruild.

Ook prachtige gravures met rijmelarijen uit het 17de eeuwsche boek „Het Groote Tafereel der Dwaasheid” handelende over de windhandel in Actiën en Tulpebollen werden gesignaleerd alsmede oude prenten van vroegere beursgebouwen.

Tot één van de interessantste aangeboden stukken behoorde een aandeel van de Internationale Koloniale en Algemeene Exportatie- Tentoonstelling te Amsterdam 1883, ofwel de Wereldtentoonstelling van 1883. Het stuk is geheel voorzien van tekeningen, Schepen, Trein, Hijskraan en Voorwerpen van Handel en Nijverheid.

Maar ook aandelen K.S.H. vonden grif aftrek onder het mom van; beter één aandeel van een in de soep gedraaid bedrijf in de hand, dan zes borden uit één pak.

Tegen het einde van de ruilbeurs vernamen wij, dat zowel de bezoekers uit het binnenland als uit het buitenland zeer tevreden waren.

De heer Weber sr. uit Duitsland was zéér tevreden over het gebeuren, mede daar hij in het restaurant een glas heerlijk, helder Heineken kon drinken.

Wij gaan ons nu klaarmaken voor de ruilbeurs van 12 april.

Het lidmaatschap van de heer K. Kraak is
wegens omstandigheden geëindigd.

Het Bestuur van de VVOF

Een interessant verzamelgebied

Oostenrijks-Hongaarse-Kronen-pandbrieven en -gemeentecredietobligaties.

Welke verzamelaar van oude effecten kent ze niet, de pandbrieven en gemeentecredietobligaties, luidende in Oostenrijks-Hongaarse Kronen, uitgegeven vóór de eerste wereldoorlog? Op alle ruilbeurzen en veilingen worden ze in grote aantallen aangeboden. Omdat de waarde in het algemeen gering is, zijn veel verzamelaars wel eens gauw geneigd ze schouderophalend als niet interessant te beschouwen.

Toch blijkt bij een nadere beschouwing van dit onderwerp, dat ook hieraan allerlei interessante facetten zitten. En bovendien kan een beginnend verzamelaar, met naar verhouding geringe kosten, alleen al aan deze stukken een uitgebreide verzameling aanleggen.

Het is niet zo verwonderlijk dat nog grote hoeveelheden van deze stukken in omloop zijn. Niet alleen waren voor de eerste wereldoorlog van negen verschillende Hongaarse hypotheekbanken een achttiental verschillende leningen op de Amsterdamse effectenbeurs genoteerd, bovendien waren de uitstaande bedragen groot en werden de leningen in veel verschillende coupures uitgegeven. De Ungarische Hypotheekbank, om maar een voorbeeld te noemen, kende voor zijn 4½% gemeentecredietobligaties de volgende coupures: Kr. 100,—, Kr. 200,—, Kr. 500,—, Kr. 1.000,—, Kr. 2.000,—, Kr. 5.000,— en Kr. 10.000,—. Alleen al voor alle genoteerde leningen en coupures komen we op een totaal van 57 verschillende stukken, terwijl nog 9 coupures incourant werden verhandeld. Hierbij is geen rekening gehouden met de verschillende jaren van uitgifte, omdat de uitgifte geschiedde uit voorraad en de datum van uitgifte werd ingestempeld of met de hand werd ingeschreven.

Uit de prospectussen van de hier genoteerde leningen wordt wel duidelijk dat een belegging in deze stukken als behoorlijk solide werd beschouwd. Introductie vond meestal plaats door bekende huizen tegen koersen die niet ver beneden de 100% lagen, waarbij de Kroon werd omgerekend tegen f -,50.

Ook blijkt uit deze prospectussen dat de hypotheekbanken in kwestie zich niet alleen bezighielden met het verstrekken van hypotheekleningen, maar dat ook een groot deel van de gemeentefinanciering via deze instellingen liep. In het prospectus van de 4% gemeentecredietobligaties (Kommunalschuldverschreibungen) 1895 t.l.v. de Pester Ungarische Commercialbank lezen we:

„De bank is krachtens haar statuten gerechtigd tot het verstrekken onder staatsgoedkeuring van voorschotten aan Comitaten (gewesten), gemeenten en waterschappen (Wasseregulierungsgesellschaften) en geeft daartegen gemeentecredietobligaties uit.

Deze voorschotten zijn verzekerd deels door hypotheekstelling, deels door verpanding van inkomsten uit regaliën (= overheidsmonopoliën, J.S.), straat- en marktgeden of waterleidingen, deels door bijdragen van de staat. De voorschotten aan waterschappen zijn verzekerd door de lasten, te betalen door de eige-

Záloglevél

10.000

KORONÁRÓL

Ezen záloglevél az 1876: XXXVI. törvény cikk értelmében alapszabályszerűleg engedélyezett, jelzálogilag biztosított és telekkönyvileg bekezeletett kölcsön alapján bocsátott ki.

Ezen záloglevél 50 év alatt sorsoltatik ki és kisorsoltatása után hat hónappal az előmutatónak tízezer koronával fizetetik vissza. Kisorsolás évenként legalább egyszer és pedig minden év július hó 1-én történik. Az első sorsolás 1901. július hó 1-én tartatik.

Beváltásáig ezen záloglevél évenként 4 1/2 % -ot kamatozik és a kamatot a Magyar Jelzálog-Hitelbank az esedékes szelvény beszedésével évenként fizeti ki. Tőkeösszeg és kamatok Budapesten és Bécsben, valamint más, később meghatározandó helyeken jutalékmentesen fizetnek ki.

Budapest, 1015. évi július 30.

MAGYAR JELZÁLOG-HITELBANK.

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

PFANDBRIEF

der
Ungarischen Hypotheken-Bank
über
Zehntausend Kronen.

Dieser Pfandbrief ist im Sinne des Gesetzes XXXVI. vom Jahre 1876 auf Grundlage eines statutenmäßig gewährten, hypothekarisch sichergestellten und insb. in der Darlehensurkunde emittiert worden. Dieser Pfandbrief wird innerhalb 50 Jahren verlost und sechs Monate nach geschuldetem Verlosung an den Ueberbringer mit 10000 Kronen zurückgezahlt. Es findet jährlich mindestens eine Verlosung — und zwar am 1. Juli eines jeden Jahres — statt. Die erste Verlosung wird am 1. Juli 1901 abgehalten. Bis zur Einlösung wird dieser Pfandbrief mit jährlichen 4 1/2 % verzinst und bezahlt die Ungarische Hypotheken-Bank diese Zinsen halbjährlich gegen Einbringung des jeweiligen fälligen Coupons. Capital und Zinsen werden in Budapest und Wien, so wie an anderen, später zu bezeichnenden Orten provisionsfrei bezahlt.

Budapest.

Ungarische Hypotheken-Bank.

Es wird bestätigt, dass dieser Pfandbrief auf Grundlage eines gründerlichlich festgestellten, gesetzlich und statutenmäßig Darlehens unter Zahl ausgestellt wurde.

Ungarische Hypotheken-Bank
Für die Buchhaltung:

Für den Aufsichtsrath:
Für die technische Commission:

Der k. k. ungarische Comptroller ist mit Taxis versehen.

Hogy ezen záloglevél telekkönyvileg bekezeletett, törvény- és alapszabályszerű kölcsön alapján 1876. sz. alatt állított ki, bizonyítjuk.

A felügyelőbizottság részéről:

[Handwritten signature]

A hiteltörlesztő bizottság részéről:

[Handwritten signature]

Biztosított:

A köznyilvánosság:

[Handwritten signature]

A mellékelt szelvények szelvény-mintáival egyenlően állnak.

LETTRE DE GAGE

de la
Société de Crédit Foncier du Royaume de Hongrie
de
Dix Mille Couronnes.

La présente Lettre de gage est émise en vertu de la XXXVI. loi de l'an 1876, sur la base d'un prêt hypothécaire accordé conformément aux statuts et garanti par inscription au livre public. Cette lettre de gage sera amortie dans le courant de 50 années et sera remboursée au porteur par 10000 couronnes, six mois après tirage. Les tirages auront lieu au moins une fois par an, notamment le 1er juillet. Le premier tirage sera effectué le 1-er juillet 1901. Jusqu'à l'époque du remboursement cette lettre de gage rapporte 4 1/2 % d'intérêt par an. Ces intérêts seront payés par la Société de Crédit Foncier du Royaume de Hongrie chaque semestre contre présentation du coupon échu. Capital et intérêts seront payés franc de commission, à Budapest et à Vienne ainsi qu'aux autres lieux qui seront indiqués plus tard.

Budapest.

Société de Crédit Foncier du Royaume de Hongrie.

Il est certifié que la présente Lettre de gage a été émise sous le No. 010265 sur la base d'un prêt accordé conformément à la loi et aux statuts et inscrit au livre public.

Ungarische Hypotheken-Bank
Pour la Commission:

Pour le Conseil de Surveillance:
Le Commissaire délégué:

La lettre est émise des copies des parties d'un même

Document n. 1010000

naars van de langs de geregulariseerde rivieren gelegen gronden. Deze lasten worden geïnd gezamenlijk met de rijksbelasting door de personen van staatswege daartoe aangewezen en de annuïteiten van de voorschotten hebben voorrang, boven alle hypothecaire schulden die op deze gronden mochten zijn gevestigd. Bovendien zijn deze obligaties volgens de statuten gewaarborgd door het maatschappelijk kapitaal en het reservefonds van de bank".

Waren de ontwikkelingen in Rusland in 1917 voor de houders van Russische staats- en spoorwegobligaties catastrofaal, ook de ontwikkelingen in het Hongarije van na 1918 hadden voor de houders van de onderhavige stukken rampzalige gevolgen.

Oostenrijk-Hongarije werd verdeeld in een aantal staten, waarbij wij ons voor dit onderwerp willen beperken tot Hongarije. Het door de oorlog totaal verarmde land kreeg al spoedig te kampen met ernstige economische problemen, waarvan een enorme inflatie één van de gevolgen was.

De hypotheekbanken begonnen hun uitstaande leningen hetzij versneld af te lossen, hetzij in te kopen voor praktisch waardeloos geworden Kronen. Als voorbeeld hiervoor is gekozen de Ungarische Escompte- und Wechslerbank. Op de openingsbalans per 1 januari 1925 kwam o.a. voor de post:

crediteuren, met inbegrip van de nog in omloop zijnde pandbrieven en gemeenteobligaties	Kr. 335.266.195.604,03
---	------------------------

Op de eindbalans per 31 december 1925	
was dezelfde post geslonken tot	Kr. 102.753.678.563,14
derhalve een afname met	Kr. 232.512.517.040,89

Tussen 1924 en 1929 zijn door de hypotheekbanken alle nog uitstaande kronenstukken aflosbaar gesteld. Tevens werd half oktober 1925 een munthervorming doorgevoerd, waarbij de oude Kronen werden verwisseld in een nieuwe munteenheid: de Pengö (een oud-Hongaarse benaming voor gulden), in de verhouding van Kr. 12.500,— = P. 1,—. Daar de tegenwaarde van deze Pengö in Nederlands geld op ongeveer f -,43 kon worden gesteld, is te begrijpen dat de kosten van opzenden en verwisselen van de Kronenstukken niet werden gedekt door de opbrengst. Naast de reeds eerder genoemde factoren is dit natuurlijk wel de hoofdoorzaak voor de grote aantallen nog circulerende stukken.

Dat wel grote aantallen in Hongarije zelf berustende stukken zijn omgewisseld wordt ook weer bewezen door een aantal balanscijfers, ditmaal van de al eerder genoemde Ungarische Hypothekenbank:

uitstaand per 31 december 1923:

pandbrieven	Kr. 281.585.800,—
gemeentecredietobligaties	„ 192.252.200,—
premie-obligaties	„ 65.137.200,—
	Kr. 538.975.200,—

uitstaand per 1 januari 1925:

pandbrieven	P. 14.888,84 = Kr. 186.110.500,—
gemeentecredietobligaties	„ 13.716,14 = „ 171.451.750,—
premie-obligaties	„ 4.638,77 = „ 57.984.625,—
	P. 33.243,75 = Kr. 415.546.875,—

uitstaand per 31 december 1925:

pandbrieven	P. 8.230,85 = Kr. 102.885.625,—
gemeentecredietobligaties	„ 9.733,34 = „ 121.666.750,—
premie-obligaties	„ 4.616,14 = „ 57.701.750,—
	P. 22.588,33 = Kr. 282.254.125,—

en van de Innerstädtische Sparcassa:

uitstaande pandbrieven	per 31 dec. 1923: Kr. 113.663.800,—
	per 31 dec. 1924: Kr. 39.435.300,—
	per 31 dec. 1925: P. 962,— = Kr. 11.025.000,—

Uit deze droge cijfers blijkt wel dat het hier om enorme bedragen gaat. Maar ondanks deze grote verminderingen aan uitstaande stukken kan men rustig aannemen dat in Nederland de stukken zeker nog niet zeldzaam zijn, want het totaal uitstaande kapitaal aan pandbrieven en gemeentecredietobligaties van de negen betreffende hypotheekbanken kon per 31 december 1923 globaal worden geraamd op ruim 2½ miljard Kronen.

Volledigheidshalve volgt hieronder nog een opsomming van de negen hypotheekbanken waarop het vorenstaande overzicht betrekking heeft:

Central-Hypotheekbank ungarischer Sparcassen
Innterstädtische Sparcassa
Pester erster vaterländischer Sparcassa-Verein
Pester ungarische Commercial-Bank
Ungarische Allgemeine Sparcassa
Ungarische Escompte- und Wechsler-Bank
Ungarische Hypotheken-Bank
Ungarische Landes Central Sparcassa
Ungarisches Bodenkreditinstitut

Blijkt uit het voorgaande dat door de munthervorming van Kronen in Pengö de Kronenpandbrieven in Hongarije tot waardeloos papier werden, heel anders ligt dit bij pandbrieven, uitgegeven in Kroatië en Slovenië. Deze gebieden, eveneens behorend tot het oude Oostenrijk-Hongarije, werden na de eerste wereldoorlog met het Koninkrijk Servië samengevoegd tot het Koninkrijk der Serven, Kroaten en Slovenen, wat in 1931 weer werd gewijzigd in het koninkrijk Joegoslavië. Weliswaar werd ook hier een munthervorming doorgevoerd, maar de omwisselingsverhouding lag hier op Kr. 4,— = Dinar 1,— (met een waarde van ± f -,50).

De in omloop zijnde pandbrieven werden voor een groot deel niet aflosbaar gesteld, maar de nominale Kronenwaarde werd geacht te zijn teruggebracht tot een vierde gedeelte in Dinars. Dit is b.v. het geval bij de Croatisch-Salvonische Landes-Hypotheekenbank (later Jugoslavische Union-Bank), gevestigd te Zagreb. De mantels van de stukken, uitgegeven in 1918, luiden in Kronen, maar het couponblad, waarvan tot en met 1940 de coupons normaal zijn betaald, luidt in Dinar.

Mogelijkerwijze zijn ook van een aantal andere emittenten soortgelijke stukken in omloop, maar ze zijn zonder meer veel schaarser dan de Hongaarse stukken.
(Bron: archief V.v.d.E., Compass Hongarije en Compass Joegoslavië).

ARIADNE

**Grote sortering oude waardepapieren,
postzegels, munten en bankpapier.**

In- en verkoop.

Ariadne Heisteeg 6 (bij Spui)

Amsterdam 020 - 25 04 92

NAAMLooZE VENNOOTSCHAP

Allan & Co's

KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE FABRIEKEN
VAN MEUBELN EN SPOORWEGMATERIËEL

GEVESTIGD TE ROTTERDAM

Gondgekeurd bij Koninklijk Besluit No. 75 van 30 Mei 1912.
De statuten zijn laatstelijk gewijzigd bij acte d.d. 25 April 1947, ten
overstaan van den heer Mr. G. H. Lambert, notaris te Rotterdam, verleden,
op het ontwerp waarvan de ministerieele verklaring van geen bezwaar
werd verleend op 20 Maart 1947, 1ste afdeling B No. 1515.

Maatschappelijk Kapitaal f 3.505.000,—
verdeeld in f 3.000.000,— gewone aandelen, f 500.000,— preferente aandelen
en f 5000,— prioriteitsaandelen, waarvan geplaatst en volgestort f 1.500.000,—
gewone aandelen en f 5000,— prioriteitsaandelen.

Bewijs VAN GEWOON AANDEEL

AAN TOONDER

GROOT

TWEE HONDERD EN VIJFTIG GULDEN

N° 5743

volgestort

N° 5743

ROTTERDAM, Augustus 1947.

H. J. Knaapen

Commissaris

Amman Bulteel

Directeur

Bij dit aandeel zijn afgegeven talon en 4 dividendbewijzen.
Dividenden, die niet opgevraagd zijn binnen vijf jaren nadat zij betaalbaar zijn gesteld,
vervallen aan de vennootschap en komen ten bate van de winst- en verliesrekening.

Allan & Co 's Koninklijke Nederlandsche Fabrieken van Meubelen en Spoorwegmaterieel te Rotterdam

Opgericht 18 juni 1912 was deze firma een voortzetting van de in 1839 door de heer William Allan opgerichte handel in meubelen, meubelstoffen en tapijtenhandel. In het jaar 1854 werd de heer M. H. Hoefnagels vennoot. Door toedoen van Hoefnagels werd de firma uitgebreid met een stoommeubelfabriek. De in deze fabriek vervaardigde meubels verwierven spoedig goede naam, wat in 1888 leidde tot het mogen voeren van het predicaat Koninklijke en het koninklijke wapen, hetgeen resulteerde in de nieuwe naam Koninklijke Nederlandsche Stoommeubelfabriek.

Een felle brand verwoestte op 9-1-1900 het gehele fabrieksgebouw. De houtloods voor scheepsbetimmering bleef voor het grootste gedeelte gespaard en werd tot hulpfabriek ingericht. Een jaar later is de firma begonnen met het bouwen en assembleren van tramrijtuigen aan de Oudedijk te Rotterdam. Deze nieuwe bedrijfstak van Allan zou in de volgende jaren uitgroeien tot de meest efficiënte fabriek van treinen en tramstellen die er ooit in ons land geweest is.

In 1911 werd de firma omgezet van een commanditaire vennootschap in een N.V. De inbreng in de nieuwe N.V. bestond uit: magazijnen en drie panden met pakhuizen te Rotterdam, terreinen en een machinefabriek te Kralingen en twee magazijnen in resp. Rotterdam en Utrecht.

In het emissieprospectus van 1912 werden gebouwen, terreinen en machinerieën getaxeerd ingebracht op f 790.000,—, goederen f 583.200,—, debiteuren f 283.300,—, paarden, wagens en inventaris op f 24.000,—, kas f 2.600,—, effecten f 4.400,—.

Aan de Passiva kant, hypotheek op gebouwen f 355.300,—, crediteuren f 154.700,—, kapitaalcrediteuren (erven Allan) f 500.000,—. Tot meerdere zekerheid bleek er een overwaarde van f 677.500,— in het bedrijf te bestaan.

De gemiddelde omzet bedroeg over de jaren 1907 - 1911 f 822.000,—, winst f 100.500,—, rente en aflossingen f 48.000,—.

De openingsbalans 1-1-1912 vermeldde aan de Passiva-kant Kapitaal f 1.640.000,—, 5% cum. pref. aandelen f 360.000,—, aan de Activa-kant. Gewone aandelen in portefeuille f 1.250.000,—.

Op vrijdag 28 juni 1912 stond een f 750.000,— 5% Eerste Hypothecaire obligatielening open tegen de koers van 99%, welke geheel werd geplaatst.

Vijftig gewone aandelen werden in 1915 geplaatst, voordat men op 7 juni 1917 tegen de koers van 108% kon inschrijven op f 400.000,— nominaal aandelen à f 1.000,— nominaal aan toonder. Tegelijkertijd werd officiële beursnotering voor Amsterdam en Rotterdam aangevraagd voor nominaal f 840.000,— aandelen. Het balanstotaal was tot de emissie 1917 opgelopen van in 1912 f 1.990.400,73 tot f 2.688.140,94. In het jaarverslag van 1919 werd opgemerkt, dat de Rotterdamsche Bankvereniging een bloc van f 300.000,— aandelen heeft overgenomen. De N.V. was in de periode 1913/22 behoorlijk rendabel en keerde over die periode dividenden uit variërend tussen de 6 en 8%. Van 1922 tot 1930 nihil en in 1931 van 5% (coupon nr. 12).

De f 360.000,— cum. pref. aandelen werden in 1922 omgezet in gewone aandelen, hetgeen door overstempeling op de stukken is aangegeven. De nummers 1 - 360 zijn gewijzigd in 1141 - 1500. De dividendbladen zijn voor die der gewone aandelen ingewisseld.

Tijdens de crisisjaren kwam het bedrijf in financiële moeilijkheden, daar de order-toevoer stagneerde en de prijzen ongunstig waren tegenover die landen, die te doen hadden met gedevalueerde valuta. Men teerde in op z'n liquide middelen.

De meubelverkooppunten in Rotterdam en Den Haag en de magazijnen werden opgeheven en de voorraden geliquideerd, hetgeen uiteraard met grote verliezen gepaard ging. De couponbetaling op de 5% obligatielening werd voor twee jaar opgeschort. De achterstallige rente werd in juli 1938 betaald.

In 1937 ging de elektrifikatie van het spoorwegnet van start. Nieuwe kansen dus voor Allan. Grote orders kwamen binnen, evenals die voor de scheepsbetimmeringen door een algemene opleving in de scheepsbouw. Doch de verliezen werden niet gecompenseerd (f 629.000,—).

Een grote reorganisatie een jaar later leidde tot afstempeling van 75% op het kapitaal. Een bedrag van f 1.125.000,— kwam vrij voor compensatie van de opgelopen verliezen en voor afschrijvingen werd f 496.000,— geboekt. De liquiditeitspositie gaf de eerstkomende jaren nog grote problemen. De geringe winsten werden in het bedrijf gehouden. Het koersverkoop in deze jaren varieerde van 6 tot 351/8% (nom. f 1.000,—).

In het begin van 1940 was de portefeuille weer goed gevuld en werkte men met twee ploegen. Het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog had voor Allan het gevolg, dat de panden in de stad geheel verwoest en veel lopende orders geannuleerd werden en men werktijdverkortung moest toepassen. Ondanks alles keerde Allan in 1941 een bescheiden dividend uit van 5%.

De zwakke financiële structuur begon wrevel op te wekken in deze jaren. Een balanstotaal van f 2.498.000,— tegen een aandelenkapitaal van f 375.000,—; voorraden en werken onderhanden (1942) f 1.085.000,— tegen het kapitaal f 375.000,—.

De post crediteuren werd steeds zwaarder, evenals de interest-rekening, welke in de jaren 1941 - 1942 ca. 50% hoger kwamen te liggen.

De emissie werd in 1943 bekendgemaakt. Het kapitaal zou worden uitgebreid met f 375.000,— met voorkeur aan aandeelhouders tegen 135%. Het f 5.000,— nominaal grote prioriteitskapitaal werd gebracht op f 20.000,—. De obligatielening werd op 1 juli 1943 vervroegd aflosbaar gesteld. Het ging nu snel, de volgende emissie volgde in 1947 — f 750.000,— — uitsluitend opengesteld voor houders van de uitstaande aandelen. Na de emissie kwamen weer een aantal moeilijke dividendloze jaren. Na 1950 kwamen de grote orders los.

Indonesië plaatst een order van 100 3e-klas wagons bij Beynes en Allan. De NS bestellen honderd diesel-elektrische locomotieven, gezamenlijk uit te voeren door N.V. Heemaf, Stork en Allan. Onderhands werd f 150.000,— geplaatst.

Ook buitenlandse orders kwamen binnen. Portugal, Egypte, Uruguay; maar ook de problemen kwamen binnen. Indirekt werd zij getroffen door de watersnood van 1953, daar Smit Siikkerveer geen toevoer meer kon garanderen, daar zij onder water kwam te staan. De stagnatie duurde twee jaar. Direkte schade f 5,2 mln. Smit vergoedde uiteindelijk in 1956 f 2 mln. Maar hiermee was het niet afgelopen. Een half jaar stilgelegen, geen nieuwe orders, daar er geen levertijd gegarandeerd kon worden. Jaren van verlies volgden. Het jaarverslag van 1954 gaf f 611.063,— aan, bankschuld f 7.230.213,—. In 1955 herstelde men zich. De afschrijvingen werden verdiend. Het bestaande verlies bleef nagenoeg ongewijzigd. Dramatische jaren braken aan. Medio 1957 werden 150 van de 900 man sterke personeelsbezetting ontslagen. De fabriek had nog tot eind 1958 een aflopende order van de NS. De bankschuld was inmiddels tot f 12,2 mln opgelopen. Het personeel werd snel ingekrompen. Het verlies was opgelopen tot f 3,2 mln. De vermogenspositie kwam op f 1 mln negatief, werkzaam nog 150 man en een gespannen sfeer tussen commissarissen en directie. De directie wilde doorgaan, de commissarissen, waaronder een vertegenwoordiger van de bankier, wensten liquidatie. Op het kritieke moment kon Allan een licentie-kontrakt verwerven voor de vervaardiging van pulveriseringsmachines. Nog één dag was nodig, nog een bankkrediet. De koers ging van 30 naar 42! Maar een bankier werd niet gevonden.

Op 18 december 1958 deelde Allan mee, dat men tot een liquidatie moest besluiten. De bedrijfsactiva waren overigens verpand aan de bankiers en zouden hoogstens de boekwaarde opbrengen, dus niets voor de aandeelhouders.

De bankiers nu waren bereid op de aandelen een bod te doen van 20% om de vrije hand te hebben bij liquidatie. De meeste aandelen werden aangeboden, doch een gedeelte, in handen van speculanten, is nooit aangeboden. Het bod werd dus ook gestand gedaan. De bezittingen van Allan kwamen onder de hamer. De Gemeente Rotterdam kocht het Allan-complex voor f 4 mln voor huisvesting van de R.E.T. Over de veiling van de inventaris werd 21 dagen gedaan. Op de laatste dag van veiling was het juist 105 jaar geleden, dat William Allan met zijn meubelhandel begon.

Op de vergadering van aandeelhouders, gehouden op 3 juni 1960, werd met 5.576 stemmen voor en 4 tegen, de ontbinding van Allan aanvaard.

De zich in speculantenhanden bevindende aandelen zakten op de beurs richting het nulpunt.

Mail-Bid

Tot ons genoegen kunnen wij de leden een nieuwe aan- en verkoop mogelijkheid bieden.

In de rubriek „MAIL-BID” zullen met ingang van dit nummer in het verenigingsblad een aantal kavels worden gepubliceerd waarop schriftelijk kan worden geboden. Biedingen dienen uiterlijk 3 weken na ontvangst van het blad aan de VVOF te worden verstuurd. Iedere kavel wordt toegewezen aan de hoogste bieder. De „winnaars” ontvangen zo spoedig mogelijk een bericht vergezeld van kosten-opgave. Na ontvangst door de VVOF van het verschuldigde bedrag worden de fondsen aan de kopers toegestuurd en vindt afrekening met de verkopers plaats.

In het volgende nummer van het verenigingsblad worden de gerealiseerde prijzen gepubliceerd.

De kosten voor de deelnemers aan „Mail-bid” zijn met opzet laag gehouden. De kopers betalen naast de koopsom uitsluitend de kosten van verzending (aangetekend met aangegeven waarde). De verkoper wordt per kavel f 3,50 in rekening gebracht plus f 1,— voor ieder verkocht exemplaar.

Verkopers die stukken willen aanbieden voor verhandeling via „mail-bid” worden verzocht de betreffende fondsen per post aan de VVOF op te zenden.

Wij hopen dat „mail-bid” veelvuldig door onze leden zal worden gebruikt en dat deze nieuwe service in een behoefte zal blijken te voorzien.

- 1 4½% Rusland Staat 1909, Fr 500 (2x), 3% Premie Obligatie Hitelbank 1894 Kr 200 (2x), 3% Duitsland Staat 12-4-1893, RM 200, bankbiljet Oostenrijk 1902.
- 2 4% Temes Bega Thal-Wasserregulierung 1897 Kr 200 (3x), 3% Morschansk-Sysran Eisenbahn 1889 Bbl 125, 4% Rusland Staat 1902 Rbl 100.
- 3 4% Rusland Staat 1890 Rbl 625, 2e serie (2x), idem Rbl 125, 2e serie, idem 1894 Rbl 125, 6e serie (11x), 4½% Pandbrief Hitelbank 1910 Kr 2000.
- 4 Unitas-Medlicorum, N.V. Mij voor den handel in Artikelen voor Medisch- en Pharmaceutisch gebruik, winstbewijs 1916.
idem, Aandeel à f 25,— (afgestempeld van f 100,—) 1905. Premie Obligatie Hongaarsche Roode Kruis f 5,— 1882 (met afb.).
- 5 Koninklijke Honllandsche Lloyd; Winstbewijs 1925 f 100,— (3x), idem bewijs van 4 pref. aand. "B" à f 100,— 1925, idem bewijs van 4 pref. aandelen "B" à f 100,— afgestempeld tot 4 aand. à f 1,—, Küchenmeisiers internationale Ultra-phoon Mij. aan. à f 1000 1928, Küchenmeisters Internationale Mij. voor Accoustiek aand. f 1000 1929.
- 6 Nederlandsche Maatschappij voor Zekerheidsstelling voor Ambtenaren en Beambten opgericht 1891; aand. à f 1000 1891 (zeldz.), aand. 5 à f 1000 1894 (zeldz.), aand. f 1000 1898, aand. f 1000 1901, aand. f 800 1907, aand. f 800 1911.
- 7 Nederlandsche Maatschappij voor Zekerheidsstelling voor Ambtenaren en Beambten, aand. f 800 1907, Kon. Holl. Lloyd bewijs van 4 pref. aand. "B" 1925, idem bewijs afgestempeld tot 4 aand. à f 1, idem Winstbewijs 1925.
- 8 Nutrix, N.V. Biscuitfabriek te Leiden. aand. à f 1000 1901 afest. tot f 50 (zeldz.), idem Winstbewijs aan Toonder 1911.

- 9 Nederlandsche Spaar- en Voorschotkas 1899 aand. à f 500.
- 10 Nederlandsche Spaar- en Voorschotkas 1899 aand. à f 500.
- 11 Nederlandsche Spaar- en Voorschotkas 1899 aand. à f 500.
- 12 Nederlandsche Spaar- en Voorschotkas 1899 aand. à f 500.
- 13 Nederlandsche Spaar -en Voorschotkas 1899 aand. à f 500.
- 14 Hotel-Exploitatiemaatschappij te Apeldoorn aand. à f 1000 1905.
- 15 Hotel-Exploitatiemaatschappij te Apeldoorn aand. à f 1000 1905.
- 16 Manantoddy-Mijn-Maatschappij aand. à f 100 1893 (4x), idem pref. aand. à f 100 1893 (3x).
- 17 Teriote Mijn Maatschappij 1889 aand. f 100 (5x).
- 18 Exploitatie- en Mijnbouw-Maatschappij "Gorontalo" 1897 aand. f 1000, Mijnbouw Maatschappij "Soemalata" 1901 aand. f 250.
- 19 Recepis class B, United States Of Mexico 1922 \$ 450, idem \$ 45 (6x), 5% Staatslening Mexico 1895 \$ 100 (rood met div. afb.).
- 20 5% Staatslening Mexico 1895 \$ 100 (rood met div. afd.), 5% Vrijstaat Tamaulipas 1903 (Mexico) à \$ 100 (groen met div. afb.).
- 21 Stuhl Weissenburg-Raab-Grazer 4% Premie Obligatie 1871 Thaler 100 (2x) (Beide met certificaat Adm. Kantoor Europeesche Spoorwegwaarden 1893!).
- 22 4% Süd-West-Eisenbahn 1885 Rbl 625, 5% Binnenlandsche Staatslening 1866 Rbl 100 (2x), 4½% Rusland Staat 1909 Fr 2500.
- 23 4% Moskou-Windau-Rybinsk 1897 RM 2000, 4% Rjäsan-Uralsk 1894 Rbl 625 (2x), 4% Rjäsan-Uralsk 1897 RM 1000, 4% Wladikawkas 1895 RM 1000 (besch.).

Afbeelding Kavel 35

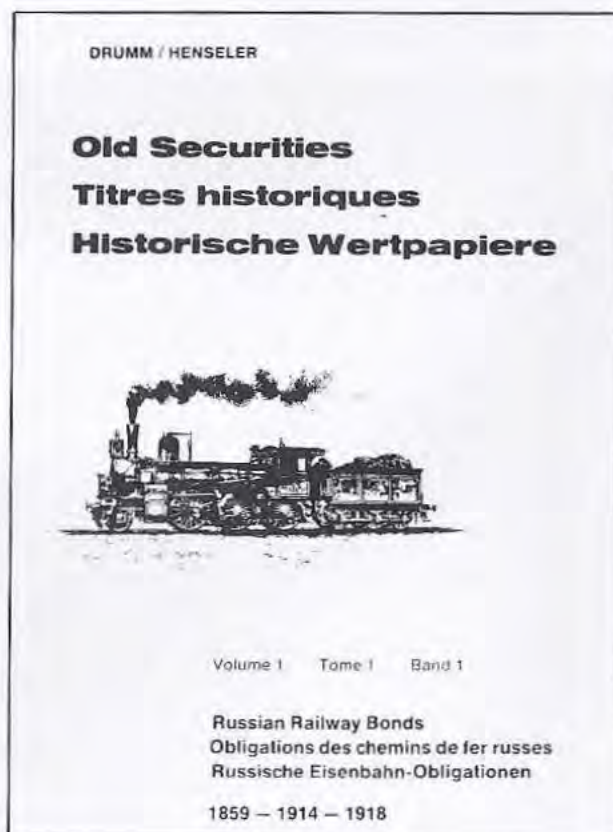
taxatiewaarde f 300,--

- 24 4% Wladikawkas 1894 Fr 500 (30x).
- 25 General Provision Company aand. f 500 1912, De Geconsolideerde Peninsular Koper Maatschappij obligatie f 1200 1891, Bank Industrie Negara Rp 500 1956, idem Rp 1000 1956.
- 26 4% Stad Moskou Rbl 100 1901 (2x).
- 27 4% Kusk-Charkow-Azox Eisenbahn 1894 Fr 500 (10x).
- 28 Marx's & So's Bank aand. f 1000 1916, idem aand. f 1000 1918, idem aand. f 1000 1919, winstbewijs Nieuwe Internationale Hypotheekbank 1929.
- 29 Van der Kuy & Van der Ree's Machinefabriek en Scheepswerf aand. f 500 1917, aand. f 500 1918, aand. f 500 1919, 6% cum. preferent aand. f 500 1917, 6% cum. pref. aand. f 500 1918, 6% cum. pref. aand. f 500 1920.
- 30 Maassluische Stoom- Haring- en Beugvisscherij aand. f 1000 1901.
- 31 Zeevisscherij Maatschappij "Noorderlicht" aand. f 1000 1924, Nederlandsche Maatschappij voor Scheepvaart, Handel en Nijverheid aand. f 100 1925.
- 32 "De Amstel" Roei- en Zeilvereniging obligatie f 30 1907.
- 33 Verwey en Lugard's Automobiël Maatschappij winstbewijs 1915.
- 34 Cie du Télé graphe Sous-Marin de L'Amérique Centrale (met afbeeldingen).
- 35 Liverpool, Manchester and Newcastle upon Tyne Junction Railway Company 1848.

Nieuwe catalogus van Russische Sporen

In Westduitsland is een vernieuwde uitgave op de markt gekomen van de toonaangevende catalogus van Drumm en Henseler over Russische spoorwegleningen „Historische Wertpapiere Band I Russische Eisenbahn-Obligationen", uitgegeven in Frankfurt.

Dit boek is via de VVOF te bestellen en kost f 29,75. (excl. verzendkosten).

Ruilbeurzen

Düsseldorf, iedere eerste zondag van de maand.

Wirtschaftsmuseum Ehrenhof 2, van 10 tot 13 uur.

12-4 Amsterdam, VVOF, Effectenbeurs van 11-16 uur.

Hieronder volgt een overzicht, in samenwerking met de Nederlandsche Vereniging „De Verzamelaar”, van een groot aantal ruilbeurzen welke in het land worden gehouden.

De mogelijkheid bestaat tenslotte dat men op de Grote Reilbeurzen van „De Verzamelaar” zijn verzameling kan uitbreiden.

GROTE VERZAMELBEURZEN 1980 MET o.a. OUDE EFFECTEN				tafelreservering
zaterdag	23 februari 10.00-17.00 uur	ARNHEM Muis Sacrum, Velperplein o.a. oude effecten	085-	456195
zaterdag	15 maart 10.00-17.00 uur	AMERSFOORT Geb. "de Flint", Coningstr. o.a. oude effecten	03438-	3626
zaterdag	22 maart 10.00-17.00 uur	MIDDELBURG Stadsschouwburg, Molenwater o.a. oude effecten	99.01184-	15260
zaterdag	29 maart 10.00-17.00 uur	ZUIDLAREN Pr. Bernhardhoeve, de Brink O.Z.12a o.a. oude effecten	05960-	24316
zaterdag	29 maart 11.00-17.00 uur	BEVERWIJK de Nieuwe Slof, Kerkstr.46 o.a. oude effecten	02520-	17552
zondag	30 maart 10.00-17.00 uur	BEVERWIJK de Nieuwe Slof, Kerkstr.46 o.a. oude effecten	02520-	17552
zaterdag	12 april 11.00-16.00 uur	AMSTERDAM Effectenbeurs, Beursplein 5 uitsluitend oude effecten	020-	953559
zondag	4 mei 10.00-17.00 uur	ARNHEM Muis Sacrum, Velperplein o.a. oude effecten	085-	456195
zaterdag	17 mei 13.00-17.00 uur	OLDEBROEK Hotel Herkert, Zuiderzeestraatweg 135 o.a. oude effecten	05235-	1234
zaterdag	31 mei 13.30-16.30 uur	ZOETERMEER Dorpshuis, Dorpsstraat 76 o.a. oude effecten	079-	312823
zaterdag	7 juni 11.00-16.00 uur	AMSTERDAM Effectenbeurs, Beursplein 5 uitsluitend oude effecten	020-	953559
zaterdag	28 juni 10.00-17.00 uur	MIDDELBURG Stadsschouwburg, Molenwater o.a. oude effecten	99.01184-	15260
zondag	10 augustus 10.00-17.00 uur	ARNHEM Muis Sacrum, Velperplein o.a. oude effecten	085-	456195
zondag	17 augustus 10.00-17.00 uur	BLOKKER Veilinghallen o.a. oude effecten	02297-	1491
zaterdag	6 september 11.00-16.00 uur	AMSTERDAM Effectenbeurs, Beursplein 5 uitsluitend oude effecten	020-	953559
zaterdag	13 september 10.00-17.00 uur	MIDDELBURG Stadsschouwburg, Molenwater o.a. oude effecten	99.01184-	15260
zaterdag	27 september 10.00-17.00 uur	WINTERSWIJK Cultureelcentrum, Mulierweg 11 o.a. oude effecten	085-	456195
zaterdag	11 oktober 11.00-16.00 uur	AMSTERDAM Effectenbeurs, Beursplein 5 uitsluitend oude effecten	020-	953559
zondag	19 oktober 10.00-17.00 uur	ROTTERDAM De Doelen, Kruisplein 30 o.a. oude effecten	010-	858415
zaterdag	25-26 oktober	HAARLEM de Beyneshal, Stationsplein 100	02520-	17552
zondag	10.00-17.00 uur	o.a. oude effecten		
zondag	2 november 10.00-17.00 uur	DEN HAAG Congresgebouw, Churchillplein 10 o.a. oude effecten	070-	982486
zaterdag	8 november 10.00-17.00 uur	GOUDA Kunstmin, Boelekade 67 o.a. oude effecten	01720-	21614
zaterdag	22 november 11.00-16.00 uur	AMSTERDAM Effectenbeurs, Beursplein 5 uitsluitend oude effecten	020-	953559
zondag	23 november 10.00-17.00 uur	ARNHEM Muis Sacrum, Velperplein o.a. oude effecten	085-	456195

V.V.O.F. present op Trouvaille '79

De VVOF is, met groot succes, één van de deelnemers geweest aan de allereerste beurs voor verzamelaars die ooit in ons land is gehouden. De manifestatie werd georganiseerd in het Utrechtse jaarbeurscomplex onder de naam Trouvaille '79. Op deze beurs, die gehouden werd van 22 t/m 26 november, was een keur van verenigingen van verzamelaars te vinden op bijna alle denkbare gebieden.

De belangstelling van passanten was voortdurend groot. De VVOF had dan ook een kleine, maar smaakvolle stand ingericht waar ons lid de heer F. Schenau uit Ede gedurende de hele tentoonstelling zijn tijd en inzet heeft gegeven. Er werden enkele nieuwe leden ingeschreven terwijl veel informatiemateriaal werd gevraagd. Een belangrijk stuk promotie voor een snel groeiend verzamelgebied, dat — zo bleek wel — door veel mensen nog moet worden ontdekt!

Eerste boek in ons land over oude effecten uit

Historische bankbiljetten en aandelen is het eerste boek over oude effecten dat in ons land is verschenen. Het boek wordt uitgegeven door Moussault's Uitgeverij in Baarn in de Christie's Collectionneurs. Serie. Het boek is geschreven door Colin Narbeth, Robin Hendy en Christopher Stocker en is oorspronkelijk in het Engels verschenen onder de titel „Collecting Paper Money and Bonds”.

Het boek behandelt vele facetten van zowel bankbiljetten als van oude effecten; twee verzamelgebieden die vele raakvlakken kennen. Immers de graveurs en drukkers waren veelal dezelfde terwijl het vaak is voorgekomen dat bepaalde vignetten voor zowel bankbiljetten als voor aandelen werden gebruikt en dat kan tot een speurtocht vol verrassingen leiden voor wie beide objecten verzameld.

Aan de orde komt in het boek de evolutie van het papiergeld, de opkomst van het bankwezen, de ontwikkeling van aandelen en obligaties, de geschiedenis van een aantal beroemde aandelen — onder meer de Baltimore en Ohio Railroad, de American Express Company, de Poyaislening uit 1823 — en hoe een verzameling kan worden opgezet en uitgebouwd. Het boek telt 80 fraai uitgevoerde illustraties.

Het boek is bij de VVOF te bestellen en kost, inclusief verzendkosten f 45,—.

Literatuur

Russische Eisenbahn-Obligationen
Drumm/Henseler 1979
Prijs: f 29,75 (ex. verz. kost. f 5,50)

Historische Bankbiljetten en aandelen
Christie's Collectionneurs serie
Prijs f 37,50 (ex. verz. kost. f 7,50)

Confederate and Southern State Bonds
Col. Grover, C. Criswell 1980
Prijs: f 49,50 (ex. verz. kost. f 10,—)

Prijslijst

De gehanteerde nummers zijn overgenomen uit de catalogus van Drumm/Henseler S.A.

4 % Warschau-Wiener serie X 1901				4½% Atchinsk-Minoussinks 1916			
SU E 1156a RM 500	f	40,00		SU E 1179a Rbl 100	f	40,00	
SU E 1156b RM 1000	-	35,00		SU E 1179b Rbl 500	-	80,00	
SU E 1156c RM 2000	-	100,00		SU E 1179c Rbl 1000	-	150,00	
4 % Warschau-Wiener serie XI 1901				SU E 1179d Rbl 5000	-	3000,00	
SU E 1157a RM 500	-	100,00		4½% Bessarabische 1916			
SU E 1157b RM 1000	-	45,00		SU E 1180a Rbl 100	-	25,00	
SU E 1157c RM 2000	-	120,00		SU E 1180b Rbl 500	-	80,00	
4½% West-Ural 1912				SU E 1180c Rbl 1000	-	100,00	
SU E 1158 Fr 500	-	12,50		SU E 1180d Rbl 5000	-	300,00	
4 % Wladikawkas 1885				4½% Koltchougino 1916			
SU E 1159a Rbl 125	-	10,00		SU E 1181a Rbl 100	-	20,00	
SU E 1159b Rbl 625	-	20,00		SU E 1181b Rbl 500	-	40,00	
4 % Wladikawkas 1894				SU E 1181c Rbl 1000	-	100,00	
SU E 1160a Rbl 125	-	10,00		SU E 1181d Rbl 5000	-	300,00	
SU E 1160b Rbl 625	-	20,00		4½% Kuludin 1916			
4 % Wladikawkas 1895				SU E 1182a Rbl 100	-	35,00	
SU E 1161a RM 500 A	-	30,00		SU E 1182b Rbl 500	-	125,00	
SU E 1161b RM 500 B	-	30,00		SU E 1182c Rbl 1000	-	300,00	
SU E 1161c RM 1000	-	20,00		SU E 1182d Rbl 5000	-	5000,00	
SU E 1161d RM 2000	-	25,00		4½% Moskau-Kiew-Woronesch 1916			
4 % Wladikawkas 1897				SU E 1183a Rbl 100	-	35,00	
SU E 1162a RM 500	-	15,00		SU E 1183b Rbl 500	-	45,00	
SU E 1162b RM 1000	-	15,00		SU E 1183c Rbl 1000	-	100,00	
SU E 1162c RM 2000	-	20,00		SU E 1183d Rbl 5000	-	500,00	
4 % Wladikawkas 1898				4½% Moskau-Windau-Rybinsk 1916			
SU E 1163a RM 500	-	30,00		SU E 1184a Rbl 100	-	25,00	
SU E 1163b RM 1000	-	30,00		SU E 1184b Rbl 500	-	30,00	
SU E 1163c RM 2000	-	40,00		SU E 1184c Rbl 1000	-	40,00	
4½% Wladikawkas 1909 I				SU E 1184d Rbl 5000	-	250,00	
SU E 1168a RM 500	-	60,00		4½% Schwarzmeer 1916			
SU E 1168b RM 1000	-	60,00		SU E 1187a Rbl 100	-	30,00	
SU E 1168c RM 2000	-	120,00		SU E 1187b Rbl 500	-	35,00	
4½% Wladikawkas 1912				SU E 1187c Rbl 1000	-	100,00	
SU E 1172a RM 500	-	20,00		SU E 1187d Rbl 5000	-	350,00	
SU E 1172b RM 1000	-	15,00		4½% Tokmaker 1916			
SU E 1172c RM 2000	-	20,00		SU E 1188a Rbl 100	-	40,00	
4½% Wladikawkas 1913				SU E 1188b Rbl 500	-	100,00	
SU E 1173a RM 500	-	30,00		SU E 1188c Rbl 1000	-	125,00	
SU E 1173b RM 1000	-	25,00		SU E 1188d Rbl 5000	-	300,00	
SU E 1173c RM 2000	-	40,00		4½% Wolga-Bugulma 1916			
4½% Wolga-Bugulma 1908 II				SU E 1190a Rbl 100	-	35,00	
SU E 1175 Fr 500	-	15,00		SU E 1190b Rbl 500	-	100,00	
4 % Wllga-Bugulma 1910				SU E 1190c Rbl 1000	-	300,00	
SU E 1176 Fr 500	-	15,00		SU E 1190d Rbl 5000	-	5000,00	
4½% Wolmar 1910				4½% Russisches-Eisenbahnministerium 1917			
SU E 1177a £ 20	-	120,00		SU E 1191 10 à Rbl 100	-	25,00	
SU E 1177b £ 100	-	1250,00		5,4% Wladikawkas 1918			
SU E 1177c £ 500	-	9500,00		SU E 1192a Rbl 50	-	30,00	
4½% Zufuhrbahn 1913				SU E 1192b Rbl 100	-	40,00	
SU E 1178 Fr 500	-	15,00		SU E 1192c Rbl 500	-	80,00	
SU E 1178a Fr 500	-	15,00		SU E 1192d Rbl 1000	-	150,00	

Ledenlijst

De volgende kandidaatleden hebben zich aangemeld

264	B. Peters	Worden
265	J. W. Eeckhout	Bussum
266	P. J. A. Coppens	Hilversum
267	M. Cornelissen	Utrecht
268	E. H. Braat	Amsterdam
269	G. van Brummelen	Steenwijk
270	L. A. Konings	Apeldoorn
271	W. P. Methorst	Werkhoven
272	B. Corba	Enschede
273	Mr. H. A. van Dalen	Heerewaarden
274	C. H. Provoost	Philippine
275	F. Wellecomme	Oost-Souburg
276	B. Nomen	Rhenen
277	Mr. H. F. v. d. Laan	Veendam
278	S. Plukker	Amsterdam
279	R. J. Bakker	's-Gravenhage
280	D. K. Djie	Diemen
281	Drs. T. Tempelman	Utrecht
282	F. van Emst	Oirschot
283	P. N. M. v. d. Zee	Nijmegen
284	A. S. Duys	Arnhem
285	A. W. Broek	Baarn
286	B. Hanenburg	Wijns
287	K. van Manen	Zeist
288	J. Benjamin	Westzaan
289	A. Kalee	Zoetermeer
290	M. Knicknie	Venlo
291	W. A. P. J. M. Veltman	Oss
292	H. van de Pas	Kloetinge
293	Mevr. S. Baron	Utrecht
294	E. San Giorgi	Oegstgeest
295	A. C. Capel	Amsterdam
296	Mevr. E. J. Braat	Epe
297	J. W. Hobo	Nijeveen
298	P. J. Fruytier	Zaandam
299	K. Meyer	Amsterdam
300	W. R. de Wit	Zaandam
301	J. W. A. van Dongen	Breda
302	R. J. Hegge	Kloosterburen
303	W. A. de Vries sr.	Rotterdam
304	C. Bastian	Rotterdam
305	J. Broekhoven	Oosterhout
306	F. Wouters	Etten-Leur
307	R. Ullrich	Bochum BDR
308	L. J. Knispel	Amstelveen
309	Dr. P. A. v. d. Dungen	Vught
310	G. P. W. Kersten	St. Oedenrode
311	C. J. Diekmann	Apeldoorn
312	C. Coquelz	Brussel
313	W. P. A. v. d. Waarden	Eindhoven
314	R. Clement	Alphen a.d. Rijn
315	F. Smid	Utrecht
316	H. Dinges	Ludwigshafen BRD
317	N. J. Teeuwen	Blerick
318	M. G. Pieterse	Amsterdam
319	L. Pool	Niehoeve
320	A. C. F. Berkelmans	Heemstede
321	C. Th. J. Voorhoeve	's-Gravenhage
322	D. H. Pieksma	Muizenberg Zuid-Afrika
323	Mevrouw H. Jansen-Lentjes	Nijmegen

Veilingen

2-5

Salzburg. Spielcasino, de eerste veiling in Oostenrijk.

Verenigingen

Duitsland

EDHAC e.V., c/o Heinrich Feeser, Ringstrasse 3,
7500 Karlsruhe 41 WO.

België

In oprichting.

Engeland

The Bond and Share Society, Heatherdene, Blackhall Lane,
Sevenoaks, Kent, England.

Frankrijk

Association Francaise des Collectionneurs de Titres
Anciens, 25 Rue Sarette, F-75014 Paris.

Oostenrijk

In oprichting.

Zweden

Svenska Föringen för Historiska Värdepapper
P.O. Box 16246, s-10325 Stockholm.

Zwitserland

Swiss Nonvaleurs Club, Postfach 163, CH-3000 Bern 15

Zeitung für **Historische Wertpapiere**

das unentbehrliche
Fachblatt für den Sammler,
erscheint bereits im 4. Jahr.

Probeheft gratis von:
Freunde Historischer
Wertpapiere, Goethestr. 23,
D-6000 Frankfurt 1

FRIENDS OF FINANCIAL HISTORY

published in New York, with emphasis on
American certificates and financial history

Five issues, and auction catalogues, 55 DM, £ 14, 120 Francs

R.M. Smythe & Co., Inc.

Established 1880

170 Broadway · New York, New York 10038, Telephone (212) 349-1116

MEDEDELINGENBLAD

**VERENIGING
VAN
VERZAMELAARS
VAN
OUDE FONDSEN**

Tweede jaargang no. 2

juli - aug. 1980

INHOUD

PAGINA

Jaarvergadering	1
Ruilbeurs 7 juni 1980	3
Muziek en oude aandelen	4
Eerste veiling van „Non-valeurs” in Amerika	6
Opbrengst Mail-bid I	8
Markt overzicht	8
Oustric - La Holding Francaise	9
Mail-bid II	13
Veiling Londen 19 juni 1980	16
Frankfurt a / Main	17
Wenen	17
Lutine	17
4% Groot Russische 1861	18
Veiling Parijs 22 en 23 mei 1980	16
Ledenlijst	19

Vereniging van Verzamelaars van Oude Fondsen

Postbus 17071 1001 JB Amsterdam

Telefoon 020 - 953559 (uitsluitend na 20.00 uur)

Contributie: f 25,— per kalenderjaar (entreegeld f 10,—)

Amrobank: rek.nr. 42.10.19.689

Postgiro Amrobank nr. 135646

© Copyright V.V.O.F. 1980

Overname van artikelen uitsluitend na schriftelijke toestemming van de redactie.

Jaarvergadering

Op maandagavond 9 juni 1980 waren 25 leden samengekomen in het restaurant van het Beursgebouw voor het bijwonen van de jaarvergadering.

Op de agenda stonden onder meer de bespreking van het jaarverslag, de benoeming van enkele bestuurs- en commissieleden, en de rondvraag.

Om kwart over zeven opende de voorzitter, Mr. B.E. A. Ottervanger, de vergadering.

Hij memoreerde de snelle groei van de vereniging en de toegenomen bekendheid van oude fondsen als verzamelobject. Hij dankte allen die tot deze ontwikkeling hebben bijgedragen, en in het bijzonder de Vereniging voor de Effectenhandel voor het beschikbaar stellen van ruimte bij ruilbeurzen en vergaderingen. Aan het slot van zijn openingswoord kondigde hij met enige weemoed zijn aftreden aan.

Uit het jaarverslag, dat evenals de begroting voor 1980 met algemene stemmen werd goedgekeurd, zullen hier slechts enkele belangrijke punten worden vermeld.

In 1979 nam het aantal leden (inclusief donateurs) toe van 41 tot 254. Ook dit jaar ging de groei door; eind april telde de VVOF 325 leden

Uit het financieel verslag bleek dat in 1979 de lopende inkomsten de lopende uitgaven licht overtroffen. Met de winst behaald op de verkoop van effectenalbums (ca. f 1.850,—) en catalogi leidde dit tot een eigen vermogen van f 2.417,— op de balans per 31 december. Besloten is dit gehele bedrag te reserveren voor de toekomstige uitgifte van een catalogus Nederland. Het zal duidelijk zijn dat de vereniging groot belang hecht aan het tot stand komen van een dergelijk naslagwerk.

De begroting 1980 sluit met een tekort van f 600,—. Veruit de grootste post aan de uitgavenzijde vormt het periodiek. Voor het eerst is in de begroting een (bescheiden) bedrag uitgetrokken voor de opbouw van een eigen historisch archief. Gezien de kosten verbonden aan de uitgifte van een catalogus en de opbouw van een archief stelde het bestuur voor in 1981 de contributie met f 5,— te verhogen tot f 30,— per jaar. Dit voorstel werd aangenomen, hoewel sommige leden van mening waren dat een sterkere verhoging wenselijk is. Het bestuur wilde echter vooralsnog bij haar voorstel blijven, daar ook in 1980 een noemenswaardige winst op de verkoop van effectenalbums, catalogi en boeken te verwachten is.

Het resultaat van deze verkopen is niet in de begroting verwerkt (moeilijk te quantificeren; bestemd voor reservering).

De cataloguscommissie beperkt haar inventarisatiewerkzaamheden vooralsnog tot vier bedrijfstakken die bij verzamelaars meer dan gemiddeld populair zijn, te weten: spoorwegen, scheepvaart, banken en verzekeringen. Naar verwacht zullen binnenkort 1.000 verschillende soorten zijn beschreven, welke t.z.t. in de catalogus kunnen worden opgenomen.

Van het bestuur traden de heren Ottervanger en Lesparre volgens rooster af. Beiden waren niet herkiesbaar. Mevrouw I. Godé en de heer W. Schenau namen de open gevallen plaatsen in, terwijl de heer H. W. Gunst werd benoemd tot hoofd van de redactiecommissie. Van de kascommissie trad de heer Heezius volgens rooster af; hij werd opgevolgd door de heer H. H. F. Crevels.

Na de pauze overhandigde Mr. Ottervanger de voorzittershamer aan de heer Visker. Deze begon zijn nieuwe taak met de heren Lesparre en Ottervanger — beiden behorend tot de initiatiefnemers voor de oprichting van de VVOF — te danken voor al hetgeen zij voor de vereniging hebben gedaan. Beiden blijven overigens een functie in de VVOF vervullen. De heer Ottervanger trad op verzoek van de vergadering toe tot het College van Adviseurs; de heer Lesparre blijft aan als lid van de redactiecommissie.

In en buiten de rondvraag kwam een aantal uiteenlopende punten aan de orde. Een suggestie om ook ruilbeurzen te organiseren op door-de-weekse-avonden zal door het bestuur worden overwogen.

Het feit dat enkele malen ruilbeurzen samenvielen met veilingen elders in het land werd door het bestuur betreurd. De VVOF heeft echter in het begin van het jaar, in samenwerking met de vereniging „De Verzamelaar”, haar agenda van ruildagen gepubliceerd en zal zich zoveel mogelijk daaraan trachten te houden.

Uitgebreid werd stilgestaan bij de vraag of het Secretariaat moet doorgaan ook aan niet-leden gratis waarde-taxaties en andere informatie te verschaffen. Hoewel deze handelwijze overeenstemt met de doelstellingen van de VVOF moet worden bedacht dat de beantwoording geld en vooral ook tijd vergt. Het bestuur zal over dit probleem nader beraadslagen. In ieder geval zal geprobeerd worden middels een zekere standaardisatie van de antwoorden het tijdsbeslag voor het Secretariaat te verminderen.

De plannen om te komen tot een eigen veiling zijn nog steeds in studie. De VVOF overweegt om fiscale redenen een Stichting in het leven te roepen.

Een der leden deelde mee dat de Vereniging voor de Effectenhandel in november een „Dag van het Aandeel” zal organiseren. Zijns inziens een goede gelegenheid voor de VVOF het verzamelen van oude fondsen nog meer in de bekendheid te brengen. Het bestuur stemde hiermee in en heeft toegezegd te proberen „acte de présence” te geven.

Om ongeveer half tien werd de vergadering gesloten.

Rectificatie

In de vorige nummers is ten onrechte de naam weggefallen van de schrijver van de Iwangorod Spoorweg en het artikel van de Oostenrijks-Hongaarsche Hypotheekbanken. Wij willen toch gaarne de naam noemen van de heer J. Sas.

Ruilbeurs van 7 juni 1980

Zaterdag 7 juni was een uitgesproken warme dag aan het begin van de vakantieperiode.

Desondanks vonden 85 mensen de weg naar het Beursgebouw in Amsterdam. Waarschijnlijk a.g.v. de hoge temperatuur werd deze keer meer gepraat en minder geruild dan bij andere beurzen van de VVOF het geval pleegt te zijn.

Overeenkomstig het internationale beeld ging de meeste interesse uit naar Confederated States obligaties. Daarnaast bleven Nederlandse papieren in de belangstelling staan. Eén van de aspecten die het verzamelen van oude fondsen zo boeiend maakt, is dat ook binnen relatief goed bekende sectoren (bijv. Nederlandse banken en scheepvaartwaarden) telkens weer „nieuwe” soorten opduiken. Een waarschuwing moest worden gegeven aan iemand die — zonder het zich bewust te zijn — incurante fondsen aanbood. Het betrof enkele zgn. loten Weerbaarheid, waarvan de beurswaarde vrij gering is.

Wellicht ten overvloede wijzen wij nogmaals op artikel 4 en 5 van het ruilbeursreglement. Hierin wordt bepaald dat tegen leden die ander materiaal dan oude fondsen en daarop betrekking hebbende goederen ruilen, verhandelen of ten verkoop aanbieden na waarschuwing de volgende sancties kunnen worden gehanteerd:

- a. in beslag name der fondsen of goederen;
- b. boete;
- c. royement.

E.e.a. slaat onder meer op fotocopieën en vervalsingen van oude fondsen, alsmede op fondsen waaraan nog andere dan verzamelwaarde kan worden toegekend (genoteerde of incurante effecten).

In het algemeen verliep de ruildag in een zeer gemoedelijke sfeer. Nieuwe contacten werden gelegd, bestaande versterkt. Ook dit maal konden wij enkele nieuwe leden begroeten.

Na de vakantie-periode hopen wij u zaterdag 6 september (opnieuw) te mogen

**EERSTE NEDERLANDSCHE
OUDE EFFECTEN ANTIQUARIAAT**

The First Dutch Old Stocks Antiquary

KERKSTRAAT 363 - 1017 HW AMSTERDAM

TELEFOON 020/24 11 29

TELEX 16396 STROE NL

INKOOP - VERKOOP - TAXATIE - BELEGINGSADVIEZEN

GESPECIALISEERD in OUDE NEDERLANDSCHE WAARDEPAPIEREN
grote collectie CHINA en AMERIKA

Muziek en oude aandelen

verwelkomen in het Beursgebouw.

In het jaarverslag van de beurs van Wenen over het jaar 1979 troffen wij een bijzondere illustratie aan. Het gaat hier om een aandeel in de Privilegirte Oesterreichische National-Bank, uitgegeven in het jaar 1819 te Wenen. In alle opzichten is dit een voorbeeld van een curieus stuk, want het is niet alleen het eerste Oostenrijkse aandeel, maar tevens het allereerste aandeel, dat op de Weense beurs werd verhandeld. Er is echter nog een opvallend aspect. De aandelen stonden op naam en bij nauwkeurige lezing van het hieronder afgebeelde exemplaar zien we als eigenaar de componist Ludwig von Beethoven. Men moet er niet aan denken, dat Beethoven in die jaren contact zou hebben gehad met de firma Joh. Enschedé te Haarlem. Wie weet, welke composities er dan als randbeveiliging in muziektekens op de aldaar gedrukte waardepapieren zouden hebben gestaan.

Je zult als verzamelaar maar de „Mondscheinsonate” of de „Sonate Pathétique” compleet in je collectie willen hebben.

H. W. G. Juni 1980

Opbrengst Mail-Bid 1

Zoals bekend is de VVOF in het vorige nummer van de periodiek gestart met een schriftelijke veiling, waarvan de resultaten hieronder worden gepubliceerd.

Op 21 van de 35 aangeboden kavels werd een bod uitgebracht. Waarschijnlijk moeten de leden nog enigszins vertrouwd raken met de gedachte via Mail-bid hun verzameling te kunnen uitbreiden. Ervaringen in Engeland met schriftelijke veilingen ondersteunen deze veronderstelling.

Overeenkomstig de verwachting werd het Engelse spoorweg-aandeel van 1848 het „topstuk” van de eerste Mail-bid, maar ook voor interessante Nederlandse papieren bestond een behoorlijke belangstelling.

De volledige lijst van gerealiseerde prijzen luidt:

1. — — —	13. f 20,—	25. f 40,—
2. f 35,—	14. f 30,—	26. f 33,—
3. — — —	15. f 30,—	27. — — —
4. f 50,—	16. — — —	28. f 30,—
5. — — —	17. — — —	29. f 50,—
6. — — —	18. — — —	30. f 55,—
7. — — —	19. — — —	31. f 35,—
8. f 50,—	20. — — —	32. f 45,—
9. f 20,—	21. f 75,—	33. f 20,—
10. f 30,—	22. — — —	34. — — —
11. f 30,—	23. f 30,—	35. f 293,—
12. f 20,—	24. — — —	

Andere bladen

Ontvangen, prijslijst Oude Effecten Scriporama, Vlaarlingen.

Een prettige lijst met veel leuke aanbiedingen. Op een fotopagina voor in de lijst wordt een overzicht gegeven van een aantal van de aangeboden stukken.

Aangeboden worden een kleine 200 verschillende non-valeurs. Interessant komt op ons over een Certificaat van het Provinciaal Bestuur van de Staten van Holland uit 1797.

— — —

Prijslijst van Oude Effecten lijst 3/80 van Effecten-Antiquariaat Bogers, Utrecht. Een goed verzorgde lijst met 237 verschillende aanbiedingen in de prijsklasse van f 8,— tot f 675,—. Grote verscheidenheid Nederland, Rusland en V.S.

— — —

Prijslijst Erstes-Wertpapier-Antiquariat. R. Ullrich, Bochum.
Veel aanbiedingen uit de gehele wereld, tevens een Mail-Bid.

Eerste veiling van "Non Valeurs" in Amerika

Het kon niet anders of de met veel tam-tam aangekondigde veiling van „Antique Stock & Bond Certificates" in New York, moest een succes worden. Het werd zelfs een doorslaand succes.

In het Mekka van de Financiële wereld, op een steenworp afstand van de N.S.E. in Wallstreet, vond in het historische établissement „Fraunces Tavern" de veiling plaats, die georganiseerd was door Messrs Smythe & Co.

Vele „Non Valeurs" grootheden uit ongeveer 10 verschillende landen, waren naar New York getrokken om getuige te kunnen zijn van het lang verbeide evenement.

Wij zagen daar uit Duitsland o.a. Mr. Kuhlmann, Drumm/Henseler was vertegenwoordigd; John Jenkins van „Non Valeurs Ltd"; Mr. Grant Woods van Stanley Gibbons; Mons. Iegor de Saint Hippolyte uit Parijs, en vele anderen.

„Fraunces Tavern" wordt door de Amerikanen beschouwd als een historisch lokaal.

Het was immers hier, dat George Washington, de eerste Amerikaanse President, in 1783, na het beëindigen van de onafhankelijkheidsoorlog tegen Engeland, afscheid nam van zijn generaals.

Geheel passend in deze sfeer was tegelijk de veiling van een historisch papier, n.l. een document betrekking hebbende op de „Great Dismal Swamp", een landbouwonderneming waarin George Washington een belangrijk aandeel had. Washington, die behalve dat hij later president van Amerika werd, ook een voortreffelijk zakenman was, had eigenhandig enige aantekeningen op dit document aangebracht.

Dit maakte het zo waardevol. Desondanks werd er op de veiling niet meer dan \$ 1.300,— geboden, terwijl men verwacht had er \$ 2.000,— voor te krijgen. Overigens waren er meerdere min of meer historische papieren die minder opbrachten dan de geschatte prijzen.

Weerbaarheidslot uit 1870, met afbeelding van het beroemde soldatententenkamp.

Het is juist dit tentenkamp, dat zo tot de verbeelding van de Amerikanen spreekt.

Het was immers nog maar een paar jaar daarvoor, dat soldaten tentenkampen in dat land aan de orde van de dag waren, vermits toen de burgeroorlog op zijn hevigst woedde. Mogelijk, dat men nu daar van mening is, dat een zelfde wapenfeit zich in ons land heeft voorgedaan. Een soort opstand, waarvan echter nog niet historisch vaststaat wie tegen wie opstond.

Welnu, het tentenkamp schijnt het goed te doen. \$ 35,—. Hier nog nimmer vertoond.

Het tweede stuk was een cert. van 5 aand. à £ 1,— in Amsterd. Goud-Mijn Comp. uit 1895. Hier eveneens een weinig gevraagd papier. Mogelijk, dat het woord „Goud" de mensen in Amerika wat koortsig maakt. Geboden \$ 30,— ook niet mis.

Tussen de Amerikaanse stukken verborgen bleek echter nog een Nederl. papier aanwezig te zijn. \$ 100,— Cert. Bank v. d. Ver. Staaten, uit 1841. De te onzent zo bekende Hope/Borski Certicaten. Liefst \$ 144,— werd er voor geboden.

Goede belangstelling voor Franse stukken:

Comp. Franc. du Telegr. Paris/New York, 1879:	\$ 50,—
Credit de Paris, cert. 500 Fr. 1881	\$ 60,—
Comp. Imm. de Paris, 2 stukken, resp. 1858 en 1865	\$ 75,—
Soc. de Navig. Transoc., 6% Oblig. 500 Fr.	\$ 60,—

Tenslotte het beroemde Claridges Hotel, waaraan vele Amerikanen waarschijnlijk nostalgische herinneringen hebben van hun vooroorlogse trips naar Parijs. Destijds één van de meest prestigieuze Parijse hotels, gelegen aan de Champs Elysées, opbrengst: \$ 260,—.

Action André Citroën 1927, \$ 100,—.

De zeer dure Chinezen kwamen niet geheel aan de taxatieprijzen en wat dit betreft volgde New York de Europese tendens.

Chinese Imp. Governm. £ 20,— 5%, 1896, \$ 1.500,—.

5% Hukuang Railways, 1911, £ 100,— en £ 20,— Bonds, uitgegeven

B. de L'Indoch. \$ 155,—.

5% Reor. Loan 1913, £ 20,—: \$ 38,—.

Russische papieren:

Russian Rothschild Loan, 1822, £ 148,—, nogal beschadigd: \$ 200,—.

Gr. Russian Railw. 1859, 4% 500 Rbl. \$ 45,—.

Amerika

De meeste belangstelling ging uit naar de oude waarde papieren van eigen bodem. Vooral de prijzen voor de spoorw. waarden en Conferated stukken lagen ver boven de geschatte prijzen.

Philadelphia & Lancaster Turnpike, uit 1795, \$ 550,—.

Conf. St. Loans: \$ 100,— 1861, Criswell nr. 6,— \$ 75,—

Conf. St. Loans: \$ 1.000,— 1862, Criswell nr. 80,— \$ 150,—

Conf. St. Loans: \$ 10.000,— 1864, Criswell nr. 146,— \$ 1.300,—

Railroads: Providence & Boston R.R., 1837, Cert. 50 Shares. \$ 300,—

Baltimore & Ohio R.R. 1856, Cert. 25 Shares. \$ 100,—

New York, New Haven & Hartford R.R. 1900 - 1918, vier Bonds,
resp. \$ 50,—, \$ 5000,— en 2 van \$ 10.000,— \$ 225,—

Missouri, Kansas & Texas R.W. 1880, cert. 100 Shares, \$ 400,—

Dit is slechts een kleine greep uit de ruim 200 kavels tellende catalogus.

De ca. 200 bezoekers mochten een spannende dag beleven en tot slot werden zij nog onthaald op een „Buffet Party”.

De volgende veiling is gepland op 16 oktober a.s.

L. Rietveld

Oustric

La Holding Francaise

Een „gewoon” aandeeltje met een „Pokerface”.

De bekende Franse beursfilosoof André Kostolany (72) is niet alleen een harts-tochtelijk verteller over de beurs en haar gescheidenis maar ook een verzamelaar van oude effecten. Aan één van die oude stukken, een aandeel in La Holding Francaise, op de Parijse beurs bekend als Holfra, bewaart hij zeer prettige herinneringen. Een stuk, erg „gewoontjes” om te zien, maar zoals zo vaak met oude effecten, een stuk met een boeiende geschiedenis.

La Holding Francaise — evenals de Extension de l'Industrie Francaise — was een financieringsmaatschappij van de beruchte Franse financier Albert Oustric. Aan die man en aan zijn twee financieringsmaatschappijen is onverbrekkelijk één van de grootste beurskrachs verbonden die ooit — aan het begin van de dertiger jaren — de Parijse effectenbeurs heeft geteisterd en die toen makelaars en zelfs banken in de afgrond heeft gesleurd. En de vissers uit Boulogne-sur-Mer.

Albert Oustric was zonder enige twijfel één van de koningen uit het Rijk der Financiën, een in Parijs zeer berucht zakenman. In de salons en in de grote kantoren vertelde men met verve over zijn successen. Zijn zeer ingewikkelde affaires, die zich uitstrekten van de auto-industrie Peugeot tot linoleum en van schoenfabrieken, Oustric hield er een truc op na die als volgt werkte. Hij bracht zijn veelsoortige zakelijke belangen onder in financieringsmaatschappijen en de aandelen van deze via Boliviaanse zilvermijnen en kunstzijde tot wasserijen.

maatschappijen die hij op de Parijse beurs liet introduceren, moesten dan het werk doen. Met behulp van gigantische en voortdurende kooporders die hij zelf liet geven, liet hij de koers van de aandelen stijgen. Zo kon hij, op basis van de hoge beurswaarde van zijn maatschappijen, aanvullende kredieten krijgen voor andere escapades. De effecten van zijn eigen Holding Francaise als dekking bij de banken.

Dit type van beursoperaties is alleen te doen voor een financier die over onuitputtelijke middelen beschikt, want om de prijs van zijn dekking op peil te houden, moet hij zelf onafgebroken blijven kopen. En de middelen van Oustric waren beperkt. Zijn andere escapades leverden onvoldoende op om én de kredieten en te kunnen financieren én de stukken Holding Francaise op peil te kunnen houden.

Voor het grootste deel berustten zijn manoeuvres dus op bankkredieten, op makelaars en andere tussenpersonen. Een kwetsbare basis die van de ene dag op de andere kon veranderen. De hele constructie was gebouwd op overtrokken kredieten en kon bij het minste of geringste ongelukje in elkaar storten. De dekking van het geheel was immers miniem, want zij bestond geheel uit effecten van de Oustric-groep die op een overspannen koers gewaardeerd werden dankzij zijn eigen aankopen en die aankopen werden gefinancierd met kortlopende kredieten. In één woord een gigantisch kaartenhuis. Slechts één van de vele geldschietters hoefde het krediet slechts op te zeggen of een substantiëlere dekking verlangen door meer gerenommeerde aandelen in plaats van Oustric-aandelen en pats! de zaak kon ineens storten.

Dat gebeurde dan ook. Eerst vertoonden de Oustric-aandelen een lichte neiging tot dalen en dat was net genoeg om enkele krediteuren te brengen tot het stellen van iets stringenter eisen. Dientengevolge had Oustric minder geld tot zijn beschikking om zijn inkopen voort te kunnen zetten en andere escapades te ondernemen. Terstond lieten de koersen een aanzienlijke daling zien. De krediteuren werden ongemakkelijker en stelden strikte voorwaarden. Een vicieuze cirkel recht naar de afgrond. Niet alleen voor Oustric, maar voor de hele groep die naar zijn voorbeeld had gehandeld. Het werd een ontzettende lawine.

Tenslotte kwam de noodlottige dag waarop Oustric's moeilijkheden voor niemand meer verborgen konden blijven. Bankiers, makelaars en hoekmannen staken elkaar aan met een panische angst die geen genade kende.

De krach betekende het einde van Oustric en met hem dat van een stuk of 15 belangrijke op de Parijse beurs vertegenwoordigde huizen: officiële en niet-officiële makelaars, een groot aantal tussenpersonen, geldschietters van allerlei slag, klanten en vrienden van klanten, krediteuren en wie al niet.

Hij sleepte in zijn val twee zeer respectabele banken mee, waaronder de Banque Adam, de bank van de vissers uit Boulogne-sur-Mer, die nog ouder was dan de Banque de France, zodat de zeevisserij gedurende veertien dagen stil lag. De kettingreactie tastte zelfs het Britse Pond sterling aan dat op de verschillende valutamarkten enige punten daalde. De Franse kredietinstellingen vreesden namelijk een stormloop van rekeninghouders op hun loketten en wapenden zich daartegen door Engelse ponden te verkopen om aan liquide middelen te komen. Dit massale aanbod had natuurlijk een koersdaling tengevolge.

Zo verloor uiteindelijk een geniaal pokerspeler die geen bankier was, geen financier of industrieel, zelfs geen man voor de „grandes affaires”.

En Kostolany? Die had het er op gewaagd om de aandelen La Holding Francaise à la baisse te gaan, dus verkopen zonder de stukken zelf te bezitten in de hoop deze later goedkoper te kunnen kopen als levering van de stukken verlangd zou worden door zijn tegenpartij. Wat Kostolany en de andere speculanten die hetzelfde deden verkochten, kocht Oustric. Aangezien de koersen aanvankelijk steeds stegen — door de aankopen van Oustric en de zijnen — waren het de baissiers die moesten boeten en was het Oustric die zijn winst kon opstrijken. Zij het dan een papieren winst.

Veel van de baissiers konden het spel dat in het begin goed verliep voor Oustric niet lang genoeg volhouden en moesten hun transacties tenslotte in arren moede moede liquideren door de aandelen te kopen tegen de koersen die Oustric zelf kon dicteren, want hij was de tegenpartij. Tot dan de klap kwam en Kostolany, die de stukken à la baisse had verkocht op 165 franc, kon na twee jaren van geduldig wachten de stukken buiten de beurs van benauwd geworden lieden terugkopen voor drie franc.

SCRIPORAMA

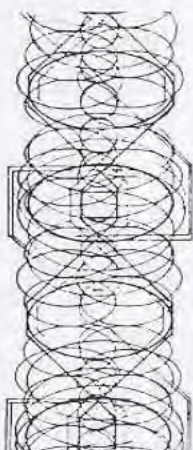
P.J. Verhoeven

Holysingel 74, 3136 LC Vlaardingen - Holland

Telefoon 010 - 74 40 72

VERZAMELEN ----- BELEGGEN

STEEDS EEN RUIM ASSORTIMENT OUDE EFFECTEN IN VOORRAAD

Een kleine greep uit het aanbod:

Zeister Grondkredietbank. Totale uitgave 250 stuks. f 45.—

N.V. Eierhandel en Pluimveebedrijf „Luctor”

Landsmeer. Totale uitgave 200 stuks f 15.—

Kon. Holl. Lloyd + Ned. Zuid-Afrikaansche Stoom-
vaartmaatschappij. Aandelen à 1.000.— samen f 15.—

Galvesto - Houston - Henderson Railway Company.
1857, Certificate \$ 100.—. Een der oudere
„Amerikanen” f125.—

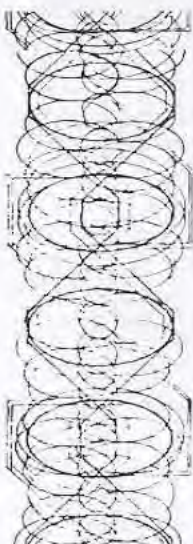
10 verschillende Amerikaanse Certificaten allen met
leuke afbeelding, voor f 30.—

Voor f 10.— per jaar kunt u
zich abonneren op regelmatige
toezending van mijn prijslijst.

Na telefonische afspraak is
ook een persoonlijk bezoek
mogelijk. Belt u dan wel na 19.00 uur.

Teruggaverecht binnen 14 dagen.

Bestellingen beneden f 100.—
+ f 5.— porto kosten.

La Holding Francaise. Het aandeel waaraan André Kostolany prettige herinneringen bewaart en dat één van de meest tumultueuze stukken is geweest in de Parijse beursgeschiedenis.

Kostolany kocht indertijd één aandeel meer dan het aantal waarmee hij zijn baisse-transactie moest dekken. Dat stuk bewaarde hij als aandenken, ingelijst aan de muur. Wie schetst mijn verbazing toen ik onlangs het aandeel van Holfra weer zag opduiken bij een Parijse antiquair!" vertelt Kostolany en hij kocht er een paar voor vijf franc. Eén daarvan, met zijn handtekening, kreeg de auteur van dit verhaal als aandenken mee.

R. L.

Mail-Bid II

Op onderstaande kavels kan door de leden schriftelijk worden geboden. Biedingen dienen uiterlijk drie weken na ontvangst van het blad aan de VVOF te worden verstuurd. Een kavel wordt toegewezen aan de hoogste bieder, die zo spoedig mogelijk een bericht vergezeld van kostenopgave ontvangt.

Na ontvangst door de vereniging van het verschuldigde bedrag worden de fondsen aan de kopers toegestuurd en vindt afrekening met de verkopers plaats.

De kosten van Mail-bid zijn met opzet laag gehouden. Kopers betalen naast de koopsom uitsluitend de verzendkosten (aangekend of met aangegeven waarde). Verkopers wordt per kavel f 3,50 in rekening gebracht plus f 1,— voor ieder verkocht exemplaar.

Leden die stukken willen aanbieden voor verhandeling via „Mail-bid” worden verzocht de fondsen per post aan de VVOF te zenden.

In het eerst komende nummer van ons periodiek zullen de opbrengsten worden gepubliceerd van de volgende kavels:

1. 4% Rusland Staat 1890 à Rbl 625 2e serie (2x);
idem à Rbl 125 2e serie;
idem 1894 à Rbl 125 6e serie (11x);
4½% pandbrief Hitelbank 1910 à Kr. 2000.
2. 3% Duitsland Staat 12-4-1983 à RM 200;
bankbiljet Oostenrijk 1902;
4½% Rusland Staat 1909 à Fr 500 (2x);
3% premie obligatie Hitelbank 1894 à Kr 200 (2x).
3. The Roode Klip Gold Mining Co Ltd, certificaat van aandeel à £ 1, 1922 (3x).
4. Allgemeine Elektrizitäts Gesellschaft aandeel 1899 emissie 9 à RM 1000.
5. Wintershall AG, Berlin, aandeel à RM 400 1929; Ablösungsanleihe der Stadt Leipzig à RM 25, 1930.
6. Ablösungsanleihe der Stadt Leipzig à RM 25, 1930;
Auslosungsschein Serie I à RM 12,50, Deutscher Sparkassen und Giroverband en Deutsche Girozentrale deutsche Lommunalbank, 1-11-1926.
7. Tjenako Steenkolen Mij. aandeel à f 1.000,—, 1898.
8. Theisslot (1x);
cert. Natural Gas Corp. (2x);
cert. Central Public Utility Corp. (1x);
4½% pandbrieven Hitelbank 1915 à Kr. 2000 (20x);
Duitse bankbiljetten jaren '20 coupures tussen RM 50 en RM 50.000 (29x).
9. Compagnie du Chemin de Fer Victoria à Minas 5% obligatie à Fr 500, 1902 (4x — zeer matige kwaliteit).
10. Kon. Hollandsche Lloyd. bewijs 4 pref. aand. B afgestempeld tot f 1,— serie F 1925 (2x);
idem aandeel serie C à f 5,—, 1932 (2x);
idem aandeel serie D à f 12,50, 1932 (2x);
idem aandeel serie B à f 100,—, 1932 (2x).

11. Groot Russische Spoorweg Mij à Rbl 125, 1881 (SU E 1021a);
Orel-Griasi à RM 500, 1889 (SU E 1098a);
Moskou-Windau-Rybinsk à RM 500 1898 (SU E 1082a).
 12. Moskou-Windau-Rybinsk à RM 500 1898 (2x) SU E 1082a).
 13. Suikeronderneming Poerworedjo aandeel à f 1.000,— 1921;
Deli Spoorweg Mij, aandeel à f 1.000,— 1937.
 14. Etablissement Subra aandeel à Fr 300 1934;
Paris-Foncier, aandeel à Fr 100 1927;
Compagnie Française du Reptoil aandeel à Fr 100, 1926;
Omnium Chimique aandeel à Fr 1000, 1928.
 15. Lung-Tsing-U-Hai 8% obligatie à Fr 500 1920 (2x CA 140);
idem 1921 (2x CA 142);
idem 1923 (2x CA 152).
 16. Mines d'or de Kilo-Moto winstbewijs 1944 (10x);
idem à 5 winstbewijzen (2x).
 17. 10 verschillende Belgische waarden.
 18. Confederated States of America, 8% obligatie à \$ 1000 Act of Congress
19-8-1861, terugbetaling 1-1-1878, (Chriswell 97) uitgegeven 2072 st., vignet
Memmingen.
 19. Rusland Staat 5% obligatie 1906 à Fr 500 (10x).
 20. Nationale Algemeene Levensverzekering Mij, aandeel op naam à f 1.000,—
waarop f 100,— gestort, Den Haag 1913.
 21. Grade-Automobil-Werke AG, Brandenburg, aandeel à 1.000 markt 1923, veran-
derd in RM 20 (met afbeeldingen, 4x).
 22. Grade-Automobil-Werke AG, Brandenburg, aandeel à 1.000 markt 1923, veran-
derd in RM 20 (met afbeeldingen, 4x).
 23. Grade-Automobil-Werke AG, Brandenburg, aandeel à 1.000 mkart 1923, veran-
derd in RM 20 (met afbeeldingen, 4x).
 24. Grade-Automobil-Werke AG, Brandenburg, aandeel à 1.000 mark 1923, veran-
derd in RM 20 (met afbeeldingen, 4x).
 25. Grade-Automobil-Werke AG, Brandenburg, aandeel à 1.000 mark 1923, veran-
derd in RM 20 (met afbeeldingen, 4x).
 26. Grade-Automobil-Werke AG, Brandenburg, aandeel à 1.000 mark 1923, veran-
derd in RM 20 (met afbeeldingen, 4x).
- N.B.** Een bod op één van de kavels 21 t/m 26 zal, indien dit bod niet het hoogste
is, van toepassing worden verklaard op één der andere kavels in deze
reeks.
27. Portugese Spoorwegmaatschappij, preferent aandeel à Fr 500 (met afbeeldin-
gen, matige kwaliteit).
 28. Amsterdam Langsa Rubber Mij, aandeel à f 1.000, 1925;
Amsterdam Java Rubber Compagnie, aandeel à f 50, 1941.
 29. Electra, maatschappij voor Electriche Stations, bewijs van voorkeursrecht,
1891.
 30. Cercificaat \$ 100 Bank der Verenigde Staten van America, 12-5-1852.

31. Noord-Brabants-Duitse Spoorweg-Maatschappij, aandeel à f 250, 1875.
32. Gemeente Rotterdam, restantbewijs 1-12-1936.
33. Cultuuronderneming Waj-Lima aandeel à f 1.000, 1896;
7½% converteerbare obligatie Sumatra Koffie- en Rubber Cultuur Mij „De Westkust” à f 1.000, 1928;
6% obligatie Cultuur Maatschappij "Tandjoengan Zuid" à f 500, 1916.
34. St. Alphonsus-Stichting, 4% obligatie à f 100, 1931 (niet uitgegeven).
35. Obligatie 4½% Parijs à Fr. 1000, 1929.
36. China, 5% Reorganisatie lening 1913 à Fr. 505 (CA 126 e).
37. China, 8% Railway Equipment 1922 à £ 20 (CA 148).
38. China, 8% Lung-Tsing-U-Hai 1923 II à f 1.000, (CA 153).
39. Banco del Peru y Londres, aandeel à 10 Libras de Oro 1907;
aandeel (less than 100) The Rock Island Company 1910 met afbeelding locomotief in station.
40. Confederate States of America, 8% obligatie 1861 (Chriswell 54) \$ 500, uitgegeven 901 stuks, met vignet zittende vrouwenfiguur op rots.
41. Conf. States, 8% obl. 1862 (Chriswell 111) à \$ 500, uitgegeven 5560 st., vignet van Memminger met afbeelding slag van Shiloh.
42. Confederate States 8% obl. à \$ 500, 1863 (Chriswell 124), uitgegeven 58.917 st., vignet Memminger.
43. Confederate States 8% obligatie à \$ 1000, 1863 (Chriswell 125), uitgegeven 49.510 st., vignet Jefferson Davis met blik op Richmond.
44. Confederate States 6% obligatie 1864 à \$ 1000 (Chriswell 144A 2e serie) uitgegeven 10.900 st., vignet George Washington als ruiter.

Veiling Parijs 22 en 23 mei 1980

Op 22 en 23 mei werd door het Parijse Veilinghuis DROUOT de derde veiling van oude effecten gehouden.

In totaal kwamen over twee middagen verdeeld, 587 kavels onder de hamer. Het totaal aanbod was van een net boven middelmatige kwaliteit. Heel veel gewone alledaagse stukken met grote oplage, maar daarnaast ook een aantal erg mooie, grafisch gezien, juweeltjes van stukken.

De prijzen van deze kavels logen er dan ook niet om, 200 tot 600 frank. Maar ook voor veel gewone stukken, vaak met oplagen variërend van 20.000 stuks tot 150.000 stuks, werden hoge prijzen betaald.

Natuurlijk ook met uitschieters naar beneden.

Wij konden ons dan ook niet aan de indruk onttrekken, dat veel prijzen kunstmatig hoog gehouden werden.

Parijs, wat een enorm groot aanbod kan brengen op het gebied van de oude effecten, zal wanneer het zich een plaats wil veroveren op de Europese markt, met beide benen op de grond moeten blijven staan, en er voor moeten zorgen dat de prijzen reëel worden.

Lagere prijzen, trekt een groter aantal verzamelaars, en daar is het tenslotte om begonnen.

Veiling Londen 1980

Op 13 juni 1980 werd door Stanley Gibbons in Londen een veiling gehouden.

Er werden 255 kavels geveild, met een gemiddeld goede kwaliteit. Jammer genoeg was er een matige belangstelling, de oorzaak is waarschijnlijk dat Londen overspoeld wordt door oude effecten veilingen zoals door Sotheby's, Christies en Phillips, allen gerenommeerde veilinghuizen. Omdat in de afgelopen periode in geheel Europa meer belangstelling is gekomen voor de oude effecten, is ook het aanbod door banken en commissionairs huizen veel groter geworden. Het aanbod heeft geen gelijke tred gehouden met het langzaam groeiend aantal verzamelaars.

Het voordeel van deze situatie is natuurlijk wel dat goede stukken voor relatief lage prijzen gekocht kunnen worden. Naar alle verwachting zal dit najaar het teveel aan aanbod opgenomen zijn, waardoor de prijzen dan weer zullen stijgen. Vele verzamelaars hebben ondertussen de tijd gehad het kaf van het koren te scheiden.

Frankfurt a/Main

De Freunde Historisch Wertpapiere organiseren op 27 en 28 september 1980 hun zevende internationale veiling annex ruilbeurs in Frankfurt a/Main.

Het is en blijft nog altijd het grootste internationale spektakel ter wereld.

Wenen

Begin mei mochten wij vernemen dat in Oostenrijk een vereniging is opgericht van Oude Fondsen en deze werd gelijk na afloop van de eerste veiling, georganiseerd door Christine Schlager, aan de aanwezigen gepresenteerd.

Adres: Österreichischer Club für Historische Wertpapiere
Schottengasse 4
A 1010 Wenen

Contributie sh 250,— en men verwacht per jaar minimaal vier verenigingsbladen uit te kunnen sturen.

Lutine

De Renversaal Lutine, stuk nummer 71 nominaal f 1080,—, welke tussen 2 en 5 maart ontvreemd werd bij veilinghuis De Zon in Amsterdam is nog altijd zoek.

Wij verzoeken onze leden om wanneer een van hen weet waar bovengenoemd stuk zich bevindt de huidige bezitter te bewegen om het stuk anoniem te verzenden aan onze postbus, zodat wij als vereniging dit stuk, wat door de grote bekendheid toch niet meer te verhandelen is, terug kunnen bezorgen bij de wettige eigenaar.

De Renversalen Lutine behoren momenteel tot die hele kleine groep oude fondsen, waarvan plotseling komt vast te staan dat er weer cq. nog een economische binding aan vast blijkt te zitten.

Deze stukken waren een half jaar geleden alleen maar interessant voor verzamelaars, maar nu men ziet, dat er weer pogingen worden ondernomen om het goud van de Lutine weer boven water te halen springen de goud speculanten er boven op, wat heeft geresulteerd in de verhandeling van een aantal stukken gedurende de laatste maanden.

prijs in december	f	85,—
18 mei	f	12.500,—
16 juni	f	13.500,—
18 juni	f	15.000,—

Dit zijn verrassingen die zelden voorkomen, maar de mogelijkheden kunnen toch aanwezig zijn. Verzamelen kan dus goud betekenen.

4% groot Russische 1861,

2e Emissie SU E 1018

De heer P. J. de Maar stelde ons de volgende vraag; Van de Groot Russische van 1861 2e emissie zijn volgens de Russische Catalogus 18.877 stukken uitgegeven van Rbl 125 overeenkomstig het emissie bedrag van Rbl. 2.359.625. Deze stukken zijn genummerd 70.001 tot 88.877. Maar vraagsteller bezit nummer 121.577.

Hoe kan dat?

Volgens de gegevens dit tot onze beschikking staan was het oorspronkelijke uitgifte bedrag Rbl. 25.000.000, waarvan geplaatst Rbl 2.359.625.

Het verschil kan dus in stukken eigenlijk niet bestaan, doch inmiddels zijn wij er achter gekomen, dat er meer van deze stukken onder verzamelaars „zweven”. De stuknummers zijn voor zover ons bekend altijd te vinden in de „buurt” van het hierboven reeds aangehaalde nummer.

Een voorlopige conclusie die wij kunnen stellen is, dat alle stukken voor de emissie werden aangemaakt, zijnde dus 200.000 stuks. Er werd bij de inschrijving op niet meer 18.877 stukken ingeschreven en het restant moest „op de plank”.

Nu zijn er stukken bovenwater gekomen die nimmer geëmiteerd zijn. Hoe groot het aantal wat nu op de markt gebracht is en nog kan gaan komen weten wij niet. Wij blijven openstaan voor het antwoord op de volgende vraag: „Wie kan ons meer vertellen?”

Wij zijn overigens van mening dat deze soorten van de Russische Spoorwegen, de nummers SU E 1016, 1017, 1018 en 1021 in de komende jaren nog heel wat verrassingen zullen gaan opleveren.

Ledenlijst

De volgende kandidaatleden hebben zich aangemeld:

324	L. J. Vrolijk	Rijswijk
325	H. B. Giesen	Son
326	A. J. Zwartendijk	Alphen a.d. Rijn
327	J. Favril	Mortsel België
328	J. M. P. Seeleman	Amstelveen
329	P. J. de Maar	Amsterdam
330	A. W. Tjang	Dordrecht
331	J. Kats	Purmerend
332	R. J. C. P. Keeris	Nuenen
333	J. Talboom	Antwerpen België
334	P. G. Bensing	Harderwijk
335	H. Pool	Wormerveer
336	Th. B. M. Letschert	Velsen-Zuid
337	E. Frere	Brussel België
338	E. Storms	Sittard
339	Mr. P. C. E. M. Baron de Loë	Amsterdam
340	P. A. van Onzenoort	Oud-Gastel
341	J. Damen	Brussel België
342	J. E. van der Veen	Delfzijl
343	G. C. van Heijningen	Nieuw-Vennep
344	A. A. M. de Klerk	Naarden
345	P. C. de Wit	Dordrecht
346	O. Guikema	Zuidwolde
347	E. van der Schueren	's-Gravenhage
348	F. O. R. Christoffel	Weesp
349	Mevrouw H. J. Dijken	Noordwijk
350	A. J. H. Bruins	Oosthuizen
351	J. Snijder	Tijnaarlo
352	J. A. Janmaat	Diemen
353	P. A. Bosch	Haarlem
354	H. J. Methorst	Oostburg
355	A. E. Knaape	Wageningen
356	N. Kuenen	Haarlem
357	S. A. Schoustra	Groningen
358	R. L. den Dekker	Bennekom
359	M. P. Schokkenkamp	Amstelveen
360	E. J. E. Verhaeghe	Oostende
361	C. van der Heiden	Zoetermeer

EFFECTEN-ANTIQUARIAAT BOGERS

Oudegracht 183 , Utrecht

(gevestigd in 1975)

Een kleine greep uit de collectie:

-
* Van Baalen's Kleedermakerij (Uitgeg. slechts 60 aandelen van f. 500).	f. 90.-
* "Stoombootrederij OP DE LEK" :	f. 32.-
* "Ford Motor Co" Afb. van eerste Fordje :	f. 20.-
* 3 fraaie Amerikaanse spoorwegstukken :	f. 30.-
-

Uitv. prijslijst op aanvraag.

INKOOP-TAXATIE. Tel. 030-31 66 39

Zeitung für **Historische Wertpapiere**

das unentbehrliche
Fachblatt für den Sammler,
erscheint bereits im 4. Jahr.

Probeheft gratis von:
Freunde Historischer
Wertpapiere, Goethestr. 23,
D-6000 Frankfurt 1

MEDEDELINGENBLAD

**VERENIGING
VAN
VERZAMELAARS
VAN
OUDE FONDSEN**

Tweede jaargang no. 3 september 1980

INHOUD**PAGINA**

Spiegel van de Geschiedenis	1
Bank der Vereenigde Staten van Amerika	4
Commanditaire Vennootschap Lens & Bergsma	7
4% Groot Russische 1861 2e Missie	10
Politieke „Effecten”	11
Mail-Bil III	14
ADMA VI N.V. Scheepvaart Maatschappij	17
Oostenrijk	18
Frankrijk	19
Ruilbeurzen	19
2e Veiling in Oostenrijk	19
Wij ontvingen	20
Verenigingen	20
Ledenlijst	20

Vereniging van Verzamelaars van Oude Fondsen

Postbus 17071 1001 JB Amsterdam

Telefoon 020 - 953559 (uitsluitend na 20.00 uur)

Contributie: f 25,— per kalenderjaar (entreegeld f 10,—)

Amrobank: rek.nr. 42.10.19.689

Postgiro Amrobank nr. 135646

© Copyright V.V.O.F. 1980

Overname van artikelen uitsluitend na schriftelijke toestemming
van de redactie.

Spiegel van de Geschiedenis

Oude effecten als „Spiegel van de Geschiedenis”

Niet alleen de economische geschiedenis (bedrijven die opkwamen en verdwenen al dan niet door overnames en fusies), de politieke geschiedenis (samenwerking tussen landen en gezamenlijke financiering van projecten), maar ook de kunst-geschiedenis en de geschiedenis van druktechnieken komen in effecten goed tot uitdrukking.

In vogelvlucht kan men van die verschillende historische aspecten iets zien wanneer men aanwezig is op de ruilbeurzen van onze vereniging en een ronde maakt langs de verzamelaars die op zo'n dag aanwezig zijn. In dit artikel zullen wij aandacht besteden aan de geschiedenis van de druktechniek.

Evenals zij de uitvinders waren van het papier, zijn de Chinezen de eerste drukkers geweest (9e eeuw). In Europa duurde het tot het einde van de veertiende eeuw voordat een eerste eenvoudige vorm van drukken zijn intrede deed. Teksten en voorstellingen werden in een houtblok gesneden, waarmee dan de afbeeldingen op papier overgebracht konden worden. Zó drukten ook de eerste Europese „uitvinders” van de boekdrukkunst als Laurens Janszoon Coster en Johannes Gutenberg.

De eerste grote omwenteling kwam in het midden van de vijftiende eeuw, toen duidelijk werd dat met behulp van losse, in lood gegoten letters papier te bedrukken was.

Zonder in details af te dalen vallen drie hoofdlijnen te ontdekken in drukprocédé's, namelijk het hoogdrukprocédé (ook wel boekdruk genoemd), waarbij een afbeelding „verhoogd” op papier wordt overgebracht; het diepdrukprocédé, waarbij het beeld „verdiept” wordt aangebracht — gegraveerd — in koper zowel als in staal, alsmede de verschillende vlakdruktechnieken, waarbij inmiddels steendruk (ook lithografie genoemd) en zinkdruk vrijwel geheel zijn verdrongen door het zogenaamde offset-druk.

Bij het offset-procédé worden afdrukken verkregen door het overzetten van het te drukken beeld van een gebogen drukvorm op een rubbercilinder en van deze op het te bedrukken papier. Voordelen van deze techniek zijn een hoge druk-snelheid, goede kwaliteit en de mogelijkheid ook betrekkelijk ruwe en goedkope papiersoorten te gebruiken. Voor het bedrukken van waardepapieren spreekt het vanzelf dat alleen soorten van een zeer hoge kwaliteit gebruikt kunnen worden.

Heden ten dage worden effecten alleen nog volgens het offset-procédé gedrukt waarbij in ons land drie drukkerijen met name genoemd moeten worden: De Bussy, Ellerman en Harms, Spin & Van Mantgem, beide in Amsterdam en Joh. Enschedé & Zn. Grafische Inrichting in Haarlem.

De voorschriften voor het vervaardigen van effecten zijn internationaal nog niet gelijk. In ons land heeft de Vereniging voor de Effectenhandel mede richting gegeven aan de uitvoering en de beveiliging van de bij het beursverkeer betrokken „geldswaardige” papieren. In het fondsenreglement zijn opgenomen de vereisten met betrekking tot de technische uitvoering en tekst van effecten.

Vindingrijkheid

De beveiliging: daar draait het om bij waardepapieren en dat vergde voortdurend een stuk vindingrijkheid en het optimaal gebruiken van de technische mogelijkheden om vervalsingen vóór te kunnen blijven of in elk geval zoveel mogelijk te bemoeilijken. Vele eeuwen zijn geschreven waardepapieren in gebruik geweest, waarbij de echtheid slechts kon blijken uit de handtekeningen en soms uit de stempels.

Het allereerste gedrukte aandeel, dat van de Verenigde Oost-Indische Compagnie, was nog zeker niet beveiligd. Buiten de handtekening was niets dat het papier tegen namaak kon beschermen en het zou pas tegen het eind van de achttiende eeuw mogelijk worden om waardepapieren als effecten met enig succes te kunnen beschermen tegen namaak.

Die bescherming kon op verschillende manieren worden bereikt, waarbij het drukken van de tekst met een aantal uiteenlopende lettertypen een beproefd „wapen” was. Daarnaast zocht men het in de versiering van de randen van de effecten en geleidelijk aan in de versiering van het gehele papier, waarbij ook watermerken een rol speelden. Zo ontwikkelde zich eerst de muziekrand, gevolgd door de ornamentrand, wat een druktechnische sierrand is, en de guillocherand, wat een mechanisch getrokken lijnenfiguur inhoudt. Er ontstaat het pantogram, waarbij de tekst repeterend in een golflijn is aangebracht en ook de techniek van het moiré-raster, waarbij twee rasters ineenvoegen en het eerste net naast het tweede valt.

Muziek

De schepping van de muziekrand als beveiliging van effecten, beter gezegd een randversiering opgebouwd uit muziektekens, kwam eigenlijk min of meer per ongeluk tot stand en wel in ons land. De drukkerij Joh. Enschedé gaf sinds 1737 de Oprechte Haarlemsche Courant uit en ten behoeve van het drukken van die krant werd besloten om in 1743 een eigen lettergieterij op te richten. In het midden van die achttiende eeuw werkte bij Joh. Enschedé een stempelsnijder, Johan Michael Fleischmann genaamd, die eerder al een aantal lettertypen had ontworpen. Hij probeerde op een gegeven moment ook een manier te vinden om het muzieknotenschrift te zetten uit een aantal kleine tekentjes, die dan aan elkaar moesten worden gepast. Het bleek echter een te kostbaar procédé te zijn en de tekentjes verdwenen in de la.

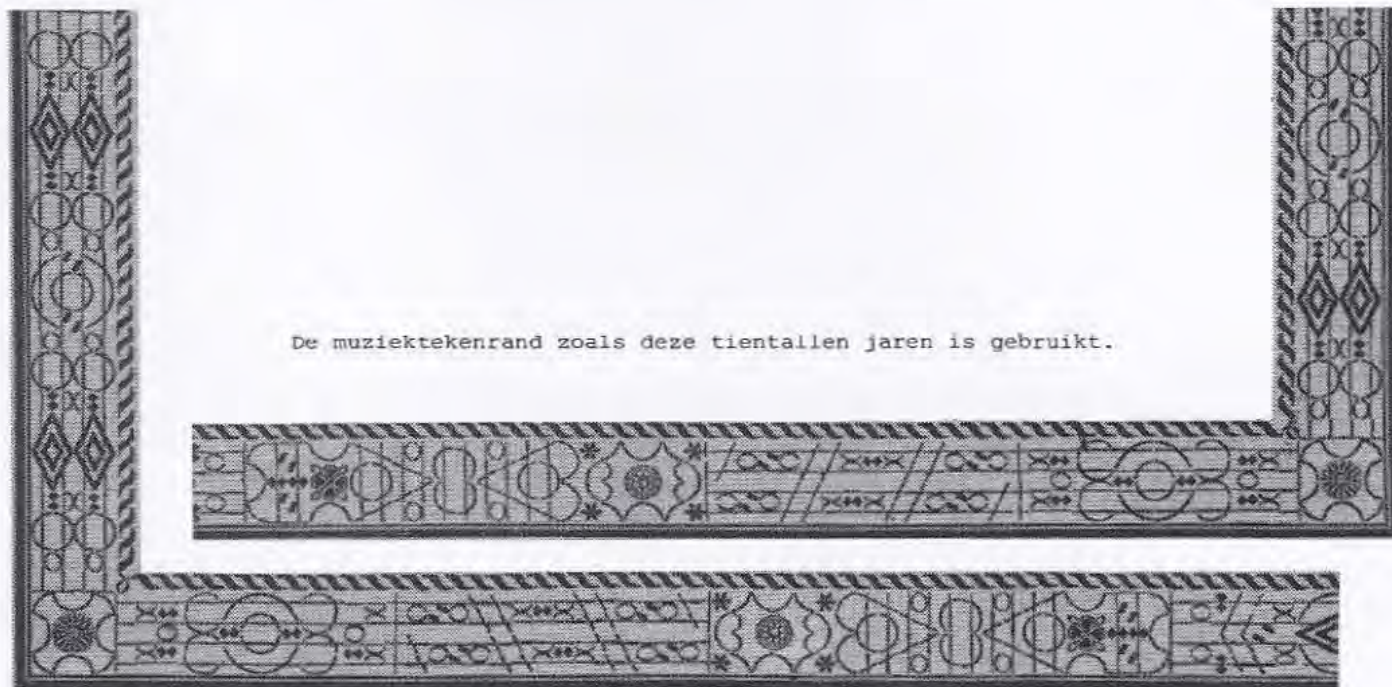
Tot dan tegen het einde van die eeuw één van de medewerkers van Enschedé, toen deze firma geldswaardig papier moest drukken, onderdelen van de tekentjesverzameling van Fleischmann is gaan gebruiken om daarmee een versierand samen te stellen op waardepapieren. Het was een groot succes omdat die randen niet of heel moeilijk bleken na te maken. De beveiliging bestond uit kleine afwijkingen in de symmetrische opbouw van de randen en om die afwijkingen te vinden, moest men goed kijken.

Naar verluid zijn de eerste waardepapieren waarvoor de rand van muziektokens is gebruikt kwitanties van het Provinciaal Comité voor Holland. Ook de in 1795 uitgegeven obligaties van de Bataafsche Republiek werden van die rand voorzien.

Een gewoonte die tot in deze eeuw is gehandhaafd.

De uitvinding van de fotografie maakt het noodzakelijk om andere methoden van beveiliging te gaan toepassen. Het papier werd in de loop van de tijd voorzien van steeds ingenieuzere watermerken, terwijl ook de illustratiemogelijkheden door verbeterde druktechnieken groter werden.

R. J. M. L.

ARIADNE
**Grote sortering oude waardepapieren,
postzegels, munten en bankpapier.**

In- en verkoop.

Ariadne Heisteeg 6 (bij Spui)
Amsterdam 020 - 25 04 92

CERTIFICAAT.

N°. 32183

HOUDER dezes is gerechtigd tot eene Actie, groot *HONDERD DOLLARS*, in de Bank, genaamd de *Bank der Vereenigde Staten van America*, te *PHILADELPHIA*, onder meerderen ingeschreven, op Naam van het Kantoor van Administratie, opgericht te *Amsterdam*, onder directie van

HOPE & COMP.,
KETWICH & VOOMBERGH.

EN

WEDUWE WILLEM BORSKI,

en gedeponeerd bij de Notarissen *Commelin en Weyland*.

De *UITDEELINGEN* op de gedeponeerde *Actiën*, verschijnende *1 Januarij* en *1 Julij* van elk jaar, zullen voor rekening en risico van den *Hoeder*, in *AMERICA* ontvangen, overgemaakt en alhier op *coupons* uitbetaald worden, volgens *Art. 6*, van het uitgegeven *Besigt*, in dato *30 Junij 1824*.

De *HOUDER* zal ten allen tijde gerechtigd zijn, om tegens intrekking van dit *Certificaat* en de als dan nog *Onverschenen Coupons*, met het *Bewijs* tot bekoming van *Nieuwe Coupons*, en tegen betaling van de *KOSTEN*, terug te vorderen, eene *Actie* van *HONDERD DOLLARS*, in gemelde *BANK*, alles overeenkomstig *Art. 10*, van het voormelde *Besigt*.

Amsterdam den *14 February 1844*

Gezien bij mij

Notaris.

Hierbij afgegeven *HALFJARIGE COUPONS*, tot *1 Januarij 1845*, en *Bewijs* voor volgende *Coupons*.

Bank der Vereenigde Staten van Amerika

De meeste verzamelaars zullen bovenstaande naam meerdere malen zijn tegengekomen op veilingen en beurzen. Naar wij vermoeden zal dit fonds dan ook bij een vrij groot aantal leden in de collectie voorkomen.

Enige gegevens over deze Amerikaanse bank vonden we in een oude vergeelde effectengids uit de vorige eeuw. De tekst wordt hieronder letterlijk weergegeven.

PHILADELPHIA BANK-ACTIËN.

De Bank der Vereenigde Staten van Noord-Amerika, te *Philadelphia* opgericht ten jare 1816, had een maatschappelijk kapitaal, groot 35,000,000 Dollars, of *f* 87,500,000,— Ned. Court., verdeeld in 350,000 Actiën, ieder groot Ds. 100,— of *f* 250,— Ned. Court.

Deze Actiën werden vroeger dagelijks op de Amsterdamsche beurs verhandeld, onder de benaming van *Originele* en *Certificaten* Philadelphia Bank-Actiën.

DE ORIGINELE ACTIËN

zijn afgegeven Bewijzen, inhoudende: dat de persoon op wiens naam dezelve gesteld zijn, in het maatschappelijk kapitaal participeert, voor zooveel Aandeelen, als in elk derzelve staat uitgedrukt. Aan elk dezer Bewijzen, zullen zij als papier aan *Toonder* kunnen valideren, moet geannexeerd zijn eene *Notariële Cessie*, waarbij hij, op wiens naam deze Bewijzen staan, verklaart, dezelve in vollen en vrijen eigendom af te staan en over te dragen aan (*de naam in blanco*), als zijnde voor de waarde voldaan.

DE CERTIFICATEN VAN ACTIËN

zijn uitgegeven door het Administratie-Kantoor onder Directie van de Heeren HOPE & Co., KETWICH & VOOMBERGH en WED. W. BORSKI, ter grootte van 100 Dollars of

f 250,—, voorzien van half-jarige Coupons, vervallende 1°. Januarij en 1°. Julij van ieder jaar.

Elk derzelve representeert en is gevestigd op eene *originele Actie*, ten name van gezegd Administratie-Kantoor, in de Bank der Vereenigde Staten van *Amerika* ingeschreven.

Daar deze Bank hare betalingen geschorst heeft, en in voortdurenden staat van insolventie is gebleven, hebben de Actiën en Certificaten op dezelve gevestigd, sedert 1°. Julij 1839 geenerlei Dividend genoten, en kunnen nu beschouwd worden, (daar dat ligchaam geliquideerd heeft, en alle activiteiten zijn afgegeven) als tot de geschiedenis te behooren, en geene de minste waarde meer te bezitten.

In ons land zijn voornamelijk de certificaten bekend. Deze oude Hollandse stukken werden gedurende meerdere jaren uitgegeven, en zijn voorzien van de vermaarde muziektekenrand uit de drukkerij van Joh. Enschedé in Haarlem.

Waar echter van de originele Amerikaanse aandelen het maximaal uitgegeven aantal bekend is, beschikken wij niet over informatie omtrent de aantallen in omloop geweest zijnde certificaten. Wij willen met medewerking van onze leden trachten een enigszins betrouwbaar overzicht te maken van de oplagen die in bepaalde jaren zijn uitgegeven door het Administratiekantoor.

Wanneer u certificaten „Bank der Vereenigde Staten van America” bezit verzoeken wij u ons per brief stuknummer(s) en jaar van uitgifte mede te delen. In de december-aflevering van ons blad hopen wij een overzicht te publiceren van de op deze wijze verzamelde gegevens. Ook zal in de komende periodiek aandacht worden besteed aan de Rothschild obligaties 1839 van de hier besproken bank.

Commanditaire Vennootschap Lens & Bergsma

Verzamelaars, die het genoemde aandeel in hun verzameling hebben of het wel eens hebben gezien, zullen ervan overtuigd zijn geweest, dat het een scheepvaartmaatschappij betrof. De afbeeldingen op het stuk (een zeilschip en velerlei attributen met betrekking tot de scheepvaart) spreken immers voor zich zelf?

Ook schrijver dezes vermoedde niets anders. Groot was dan ook zijn verbazing, toen hij vernam dat het hier om een bankiershuis ging. Van de historie van deze firma hebben we het een en ander gevonden.

De Vennootschap werd opgericht op 13 januari 1872 voor notaris G. W. Roes te Arnhem en hield kantoor zowel te Arnhem als te Amsterdam. Bij de acte van associatie was bepaald, dat er vier beherende- en hoofdelijk voor het geheel aansprakelijke vennoten zouden zijn die elk voor f 50.000,— deel moesten nemen in het maatschappelijk kapitaal. Deze vier beherende vennoten waren de heren: A. F. Lens, Dr. A. J. Bergsma, A. Plate J.Gz. en H. Schiff. Het doel der vennootschap was: het verrichten van administratie-, commissie-, bankiers-, en alle andere doorgaans daarmee gepaard gaande zaken.

Het maatschappelijk kapitaal bedroeg aanvankelijk f 2.000.000,— in aandelen op naam of aan toonder, in bedragen van f 250,— en f 1.000,— (verzamelstuk van 4x f 250,—) en was verdeeld in 10 series van f 200.000,—.

Deze tien series werden op verschillende tijdstippen en tegen verschillende prijzen geplaatst; de beide laatste in juni 1880 tegen de koers van 105%.

In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders, gehouden 14 juni 1883, werd besloten, tot vergroting van het maatschappelijk kapitaal door de uitgifte van nog f 1.000.000,— nominaal aan aandelen, verdeeld in vijf series van f 200.000,— genummerd 11 t/m 15.

De winstverdeling, zoals deze in 1883 bij de plaatsing van de laatste emissie opnieuw werd vastgesteld, was als volgt: 5 procent rente over het maatschappelijk kapitaal, vervolgens moet 10 procent worden afgezonderd voor het reservefonds, en daarna zou van het overschot 50% aan de gezamenlijke vennoten (= alle aandeelhouders), 5% aan de commissarissen en 45% aan de beherende vennoten worden uitgekeerd. De gelegenheid tot inschrijving op deze nieuwe aandelen van de emissie van 1883 zou worden gegeven op donderdag 21 juni van datzelfde jaar; te Amsterdam en te Arnhem ten kantore van de Vennootschap en te Rotterdam ten kantore van de Heeren Gebr. Chabot. De koers van uitgifte werd bepaald op 103%, ineens te voldoen ten kantore alwaar was ingeschreven op 2, 3 en 4 juli 1883, tegen ontvangst der aandelen. Op deze aandelen zou, overeenkomstig het tijdstip der storting, het dividend over 1883 slechts worden berekend over 6 maanden en zodoende de helft van het volle dividend bedragen.

De oude aandeelhouders hadden bij inschrijving de preferentie. Het resultaat van de inschrijving was, dat de preferente inschrijvingen ten volle werden toegewezen, terwijl zij, die voor f 20.000,— en minder ingeschreven hadden f 1.000,—; die boven dat cijfer deelgenomen hadden, 5% van hun inschrijvingen ontvingen.

Nu was, 11 jaar na de oprichting, Lens & Bergsma een Vereniging geworden met een kapitaal van drie miljoen guldens, die geheel waren uitgezet in Nederland en de Oost. De „Gordel van Smaragd”, het handelssprookje van de vorige eeuw, lokte veel Nederlandse investeerders.

Ondanks alle positieve gedachten had de landbouwcrisis van 1884 een noodlottige invloed op de Vennootschap. De gevolgen van de omvangrijke investeringen door de commanditaire Vennootschap in de Indische landbouw zouden zich pas in 1886 gevoelig openbaren. In het begin van 1885 moest worden overgegaan tot het sluiten van een obligatielening. Hierbij verklaarde de directie o.m. het volgende:

“Wij hebben de voorkeur gegeven aan eene geidname op korten termijn, omdat de wijze, waarop ons maatschappelijk kapitaal van f 3.000.000,— is uitgezet, ons de zekerheid geeft, dat binnen betrekkelijk kort tijdsverloop een voldoende gedeelte daarvan weder in onze kas zal zijn teruggekeerd, afgescheiden nog van de omstandigheid, dat de solidaire aansprakelijkheid der beherende Vennooten eene verbintenis van langen duur voor hen niet wenschelijk maakt. Onze accepten worden voor het merendeel verleend als voorschotten op uitzendingen, van goederen of aan ons te consigneren producten. Bij cultuurondernemingen zijn wij slechts voor kleine bedragen geïnteresseerd; de gezamenlijke som, door ons verstrekt krachtens consignatie-contracten, met 15 verschillende ondernemingen, uitsluitend Koffie, Kina, Indigo en Tabak produceerende, bedraagt slecht f 850.000,—. Deze ondernemingen verkeerden allen in bloeienden toestand”.

De uitgifte bedroeg f 1.500.000,—, 6% obligaties ieder groot f 500,—, aflosbaar in drie gelijke termijnen verschijnende 1/7/1886, 2/1/1887 en 1/7/1887.

Het jaar 1885 ging voorbij zonder bijzondere problemen voor de Vennootschap, doch in januari 1886 vernam men plotseling, dat het bestuur het raadzaam had geoordeeld, in verband met de onverwachte afwezigheid van een der Vennoten, de heer A. Plate J.Gz., de betalingen te staken en surcéance aan te vragen. Volgens de balans, bij de aanvraag tot surcéance overgelegd, was het actief op bijna 9 miljoen gulden geschat en de schulden op bijna $5\frac{1}{2}$ miljoen gulden, zodat er een batig saldo van $3\frac{1}{2}$ miljoen zou zijn. Als „onvoorziene rampen”, op grond waarvan de surcéance werd aangevraagd, werden in het verzoekschrift o.a. vermeld de moeilijkheden, waarin de Indische Cultuurondernemingen verkeerden, en de bezwaren welke de Vennootschap had ondervonden tegenover debiteuren die in gebreke waren gebleven.

Daar de beherende vennoten aansprakelijk zijn, hadden zij ook de balansen van hun eigen vermogens overgelegd.

De aandeelhouders (ook vennoten) werden door H.H. commissarissen in kennis gesteld van het gebeurde, door een circulaire van de volgende inhoud:

“De onaangename tijding is u zeker reeds geworden, dat de commanditaire vennootschap Lens & Bergsma, nadat een der beheerende vennoten zijne woonplaats had verlaten, hare betalingen heeft gestaakt, en daarna voorlopig surcéance heeft verkregen.

Een, uit den aard der zaak, nog oppervlakkig onderzoek heeft commissarissen van de dringende noodzakelijkheid dier treurige maatregelen overtuigd”.

Wanneer wij de woorden van de directie bij het afsluiten der obligatielening teruglezen, wordt duidelijk dat het met de Indische investeringen er op dat moment al beduidend slechter voorstond als men de aandeelhouders deed geloven. Mogelijk werden de beherende vennoten zelf slecht op de hoogte gehouden door de debiteuren van de maatschappij. Wellicht heeft de directie de trukendoos van zolder gehaald, in welk geval die voor de aandeelhouders en de toen aankomende obligatiehouders de doos van Pandora zou worden.

Op 16 januari 1886 werd de voorlopige surcéance door de rechtbank toegestaan.

Een faillissement werd door de bewindvoerders voorkomen door een overeenkomst aan te gaan met de crediteuren tegen afgifte van schuldbewijzen voor hun vorderingen. De obligaties moesten worden afgestempeld (30%). Op 12 juli 1886 werd de eerste uitdeling ten bedrage van 6% aangekondigd op de obligaties en schuldbewijzen, betaalbaar bij de Kas-Vereeniging te Amsterdam en bij F.H. en R. Fockema te Arnhem. In totaal werd in dat jaar 24% uitgekeerd. In 1887 en 1888 werden resp. nog 12% en $4\frac{1}{2}$ % terugbetaald, daarna nog eenmaal in 1891 een zevende uitkering van 8%. In totaal werd dus $48\frac{1}{2}$ % aan de schuldeisers vergoed, want na 1891 heeft geen uitkering meer plaats gevonden. De aandeelhouders hebben niets ontvangen.

4% Groot Russische 1861 2e Missie

In het vorige nummer van ons blad hebben wij reeds gewag gemaakt van het feit, dat er met de nummering van de SU E 1018 4% Groot Russische 1861 iets merkwaardigs aan de hand is.

In de archieven van de Vereniging voor de Effectenhandel hebben wij een aantal gegevens gevonden, die in verband hiermee van belang zijn.

In de eerste plaats is er een copie van een waarschijnlijk uit 1881 daterende brief van de President van de Groot Russische Spoorweg Maatschappij, de heer V. Polovtsoff, gericht aan de Heren Lippmann, Rosenthal & Comp., waarin een overzicht wordt gegeven van de reeds lopende genoteerde leningen in Amsterdam van de Groot Russische Spoorweg Maatschappij. Dit overzicht is conform de gegevens van de SU E 1016, 17, 18 en 21 uit de Russische Catalogus. Tot zover geen verrassingen, doch slechts een bevestiging van wat reeds bekend was. Uitgaande van de vermoedelijke datering van de brief moeten de hoge nummers dus in of na 1881 zijn uitgegeven.

Tevens vonden wij trekkingslijsten van de vier genoemde leningen voor de jaren 1882 tot 1892. Hierop komen voor de SU E 1018 **inderdaad de gezochte hoge nummers voor**. Het hoogste nummer op de trekkingslijsten dat wij genoteerd hebben is 124.010. Alle obligaties van de verschillende leningen van de Groot Russische werden doorlopend genummerd; het laagste nummer van de lening 1881 is 124.251.

In eerste instantie zijn van de 1861 II niet meer dan 18.877 obligaties aan de man gebracht. Toch kunnen wij met zekerheid stellen dat er meer obligaties zijn geplaatst. De vraag is alleen waar, hoe, wanneer en bij wie?

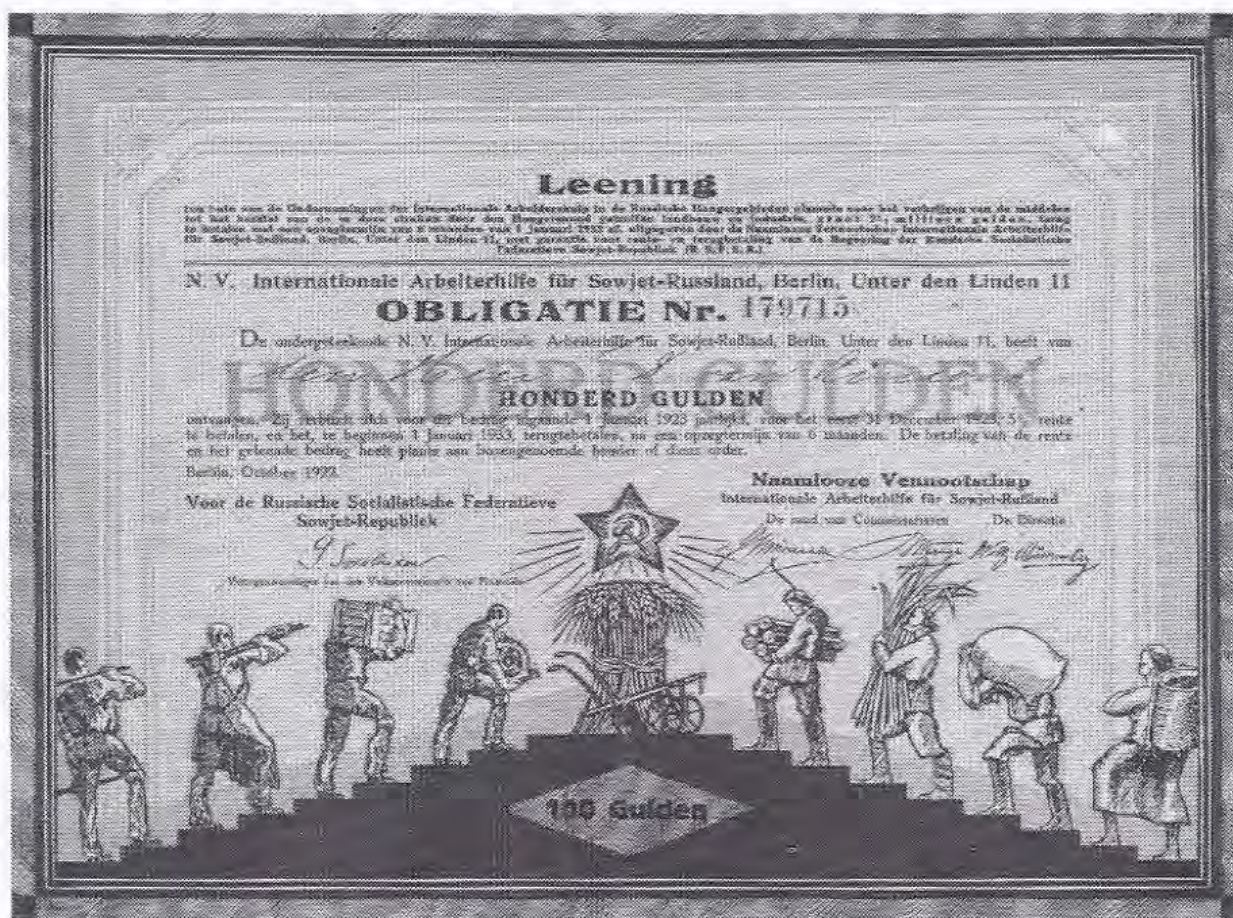
De trekkingslijsten geven in dit verband nog een verdere indicatie. Het blijkt namelijk dat in de periode 1882-1892 in totaal 98 obligaties met hoge nummers werden uitgeloot die in 1893 (nog) niet ter betaling waren aangeboden. Het laagste nummer van deze „vergeten” stukken is 89.121 (uitgeloot 1882) het hoogste 123.400.

Het bestaan van niet aangeboden obligaties maakt het uiterst onwaarschijnlijk dat de „extra” stukken bij één of enkele instellingen zouden zijn geplaatst. Een geruisloze onderhandse plaatsing van een fors bedrag bij een groot aantal particulieren en/of instituten lijkt echter even ongerijmd. Wellicht zijn de stukken geleidelijk via de beurs gespuid.

Het meest waarschijnlijk lijkt ons echter de mogelijkheid dat de hoge nummers zijn geëmitteerd in 1881. Wellicht is de lening die in dat jaar werd uitgegeven zo'n succes geweest, dat een groot aantal inschrijvers moest worden teleurgesteld, waarna de Groot Russische Spoorweg Mij hen de mogelijkheid heeft geboden stukken van de emissie van 1861 te nemen. In ieder geval is duidelijk dat de 4% lening 1861 II twee tranches kent: de eerste met de nummers 70.001 tot 88.877 en de tweede met nummers tussen 88.878 en 124.250.

Overigens, wist u dat in 1914 nog Rbl. 2.490.625 nominaal uitstond van deze lening?

Politieke "Effekten"

Afbeelding van het in het artikel genoemde waardepapier.
Geheel rechts ziet men de handtekening van Willy Münzenberg.

Het verzamelen van oude waardepapieren geeft niet alleen een inzicht in de economische geschiedenis van de wereld, maar leidt soms ook tot verrassingen op politiek gebied. Een van die verrassingen is de ontdekking door de heer B. v. Leeuwen van een zeer zeldzame obligatie van Hfl. 100,— op naam van de:

„N.V. Internationale Arbeiterhilfe für Sowjet-Russland, Unter den Linden 11 Berlin“.

Wat was nu die I.A.H.? Hiervoor moeten we teruggaan naar het Rusland van de jaren twintig. Na drie jaren wereldoorlog (1914-1917) en bijna vier jaren burgeroorlog (1917-1920) was het land uitgeput. In 1920 stond de industrie slechts op 13.8%, de landbouw op 50% van het peil van 1913. Het transportwezen was bijna geheel gedesorganiseerd, het behoeft geen betoog, dat onder deze omstandigheden een misoogst, zoals in het jaar 1921 tot rampzalige gevolgen moest leiden.

Vooral in het Wolga-gebied, gedeeltes van de Oekraïne en de Oeral was de toestand verschrikkelijk. Ca. 27 miljoen mensen leden onder de hongersnood, er vielen ca. 5 miljoen slachtoffers. Door de beroemde schrijver Maxim Gorki en de Patriarch Tichon werd een beroep op het wereldgeweten gedaan om hulp te bieden. De oproep maakte grote indruk, vooral in Amerika, waar o.l.v. de latere president Hoover een hulporganisatie werd opgericht, de A.R.A. (American Relief Administration), welke voor ca. 50 miljoen dollar aan geld en goederen naar Rusland zond. Waarschijnlijk met het doel om ook geld en goederen uit die kringen in de wereld te

verkrijgen, welke niet geheel afwijzend tegen de toenmalige Sovjet-regering stonden, werd op 21 augustus 1921 na een oproep van Lenin een organisatie gesticht met de naam: „Internationale Arbeiterhilfe". De opbrengsten verkregen uit de inzamelingen van deze organisatie zouden eveneens voor het lenigen van de hongersnood worden gebruikt. Met de leiding van deze organisatie werd in 1921 een man belast, welke zijn sporen op het gebied van de arbeidersbeweging ruimschoots had verdiend, n.l. Willy Münzenberg, geboren in 1889 te Erfurt (Duitsland). Münzenberg was een enorme organisator en wist binnen korte tijd de I.A.H. tot een perfecte organisatie met afdelingen in vele landen uit te bouwen. In Duitsland bezat de organisatie binnen enkele jaren 932 afdelingen met ongeveer 100.000 leden. Tal van vooraanstaande beeldende kunstenaars en schrijvers, wetenschapsmensen enz. gaven hun medewerking, we noemen slechts: Upton Sinclair, Käthe Kollwitz, Bernard Shaw, Henri Barbusse, Theodore Dreiser, John dos Passos.

Bij het naderen van de jaren dertig werden de accenten meer verlegd naar het bestrijden van het fascisme in Duitsland, Italië en andere landen. Na 1933 vluchtte Münzenberg naar Frankrijk en van daaruit verrichtte hij wederom vele activiteiten tegen de aan het bewind zijnde Nazi's in Duitsland, o.a. met de uitgave van een „Bruinboek over de Rijksdagbrand". Toch begon zijn ster in de communistische beweging langzaam te dalen, na enkele strubbelingen in de jaren 1936-1938 werd hij op 6 maart 1939 uit de KPD (Kommunistische Partei Deutschland) gestoten. Bij het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog keerde hij zich fel tegen het Duits-Russische vriendschapsverdrag van augustus 1939. Na de Duitse inval in Frankrijk in mei 1940 werd hij door de Franse autoriteiten in een kamp bij Lyon opgesloten. Aangezien Münzenberg gezien zijn vele activiteiten tegen de Nazi's wel wist wat hem te wachten stond als hij in hun handen zou vallen, besloot hij bij het naderen van de Duitse troepen in juni 1940 met nog drie andere Duitse geïnterneerden te vluchten. Dit is het laatste, wat men van hem weet. In oktober 1940 wordt zijn lijk in een Frans bos gevonden, van zijn metgezellen geen spoor. Hoe en door wie hij aan zijn einde kwam, werd nooit opgelost. Na deze korte uiteenzetting over de I.A.H. en zijn leiding keren we weer terug naar het jaar 1921.

Wat ons bij het bekijken van het stuk opvalt, is dat in een tijd, dat er in bijna alle landen comité's werden opgericht om betaling te verkrijgen van de oude Tsaristische schulden door de Sovjet-regering, deze zelfde regering gebruik maakt van een op kapitalistische wijze opgezette onderneming, welke rentedragende obligaties uitgeeft. Toch zaten er in de voorwaarden wel enige addertjes onder het gras. We denken hierbij in het bijzonder aan art. 8 van de leningsvoorwaarden. Dit luidt als volgt:

Art. 8. Iedere obligatiehouder heeft recht op punctuele betaling van de rente en teruggave van het geleende bedrag. Den met Sowjet-Rusland sympathiseerenden houders wordt aangeraden, gedurende de eerste jaren afstand te doen van hun rente, ten bate van de door de Internationale Arbeitershulp onderhouden kindertehuizen. Deze afstand is geheel en al persoonlijk en bij overdracht van de Obligatie niet verbindend voor nieuwe houders."

Hoewel in de lening werd aangegeven, dat de terugbetaling zou geschieden vanaf 1 januari 1933, lijkt het ons twijfelachtig of dit ooit is geschied, gezien de politieke ontwikkelingen van 1933, in het bijzonder in Duitsland. Al met al een interessant stuk.

H. W. G.

SCRIPORAMA

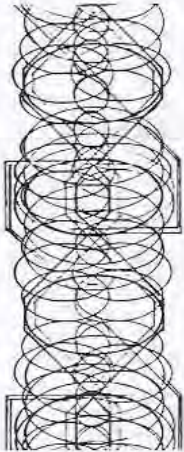
P.J. Verhoeven

Holysingel 74, 3136 LC Vlaardingen - Holland

Telefoon 010 - 74 40 72

VERZAMELEN ----- BELEGGEN

STEEDS EEN RUIM ASSORTIMENT OUDE EFFECTEN IN VOORRAAD

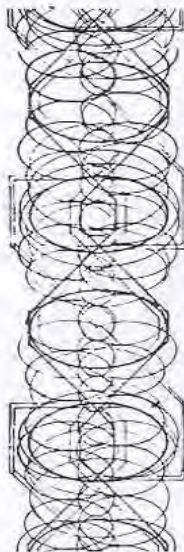

Prijslijst op aanvraag beschikbaar.

Na telefonische afspraak is ook een persoonlijk bezoek mogelijk. Belt u dan wel na 19.00 uur.

Teruggaverecht binnen 14 dagen.

Bestellingen beneden f 100.— + f 5.— porto kosten.

Een kleine greep uit het aanbod:

Chicago-Burlington-Quincy RR Comp. (zwart-wit) 1890 tot 1901 *)	f 30,—
idem (bruin-wit) 1890 tot 1901 *)	f 30,—
idem samen voor slechts *)	f 50,—
N.V. Waterleiding Mij. Schouwen-Duiveland, 3½% obligatie nom. f 1000,— 1938 oplage 1500	f 20,—
Hypotheekbank voor Amerika Oprichtersbewijs 1912	f 10,—
Vijf verschillende Russische Staatsleningen	f 30,—
Tien verschillende uit diverse landen	f 98,—
Tien verschillende Amerikaanse Certificaten allen met leuke afbeelding, voor	f 30 —

*) De stukken Chicago-Burlington-Quincy zijn zoals gebruikelijk door perforatie gaten nietig gemaakt.

Mail-Bid III

Op onderstaande kavels kan door de leden schriftelijk worden geboden. Biedingen dienen uiterlijk drie weken na ontvangst van het blad aan de VVOF te worden verstuurd. Een kavel wordt toegewezen aan de hoogste bieder, die zo spoedig mogelijk een bericht vergezeld van kostenopgave ontvangt. Na ontvangst door de vereniging van het verschuldigde bedrag worden de fondsen aan de kopers toegestuurd en vindt afrekening met de verkopers plaats.

Kopers betalen naast de koopsom uitsluitend de verzendkosten (aangetekend of met aangegeven waarde).

Verkopers wordt per kavel f 3,50 in rekening gebracht plus f 1,— voor ieder verkocht exemplaar.

Leden die stukken willen aanbieden voor verhandeling via Meil-bid worden verzocht de fondsen per post aan de VVOF te zenden. In het volgende nummer van ons periodiek zullen de opbrengsten worden gepubliceerd van de volgende kavels:

1. 5% Mexico Staatslening 1895 à \$ 100 (rood met div. afb.);
5% Tamaulipas 1903 (Mexico) à \$ 100 (groen met div. afb.)
2. Winstbewijs West-Indische Comp., A'dam, 1929 (uitgegeven 1000 st);
Aandeel idem à f 500 (2x) 1929 (uitgegeven 1000 st).
3. Confederate States 8% obligatie à \$ 500, 1863 (Chriswell 124), uitgegeven 58.917 st., vignet Memminger.
4. Obligatie 7½% R.K. Kinderziekenhuis te Ujpest à f 100, Boedapest, 1929 (uitgegeven 100 st.);
Idem à f 1.000 (uitgegeven 120 st.).
5. Obligatie 7½% R.K. Kinderziekenhuis te Ujpest à f 100, 1929; Idem à f 1.000.
6. Obligatie 7½% R.K. Kinderziekenhuis te Ujpest à f 500, Boedapest, 1929 (uitgegeven 60 st).
7. Aandeel Twentsche Courant- en Handelsdrukkerij à f 500, Zwolle 1920.
8. Aandeel Twentsche Courant- en Handelsdrukkerij à f 500, Zwolle 1920.
9. 5% obligatie Charkov 1912 à Rbl. 187,50 (uitgegeven 16.566 st);
Idem à Rbl. 937,50 (uitgegeven 1980 st) beide met afb.
10. 5% obligatie Charkov 1912 à Rbl 187,50;
Idem à Rbl 937,50 (met afb).
11. Nederlandsche Sperafilm Maatschappij, oprichtersbewijs, Den Haag 1922.
12. Nederlandsche Sperafilm Maatschappij, oprichtersbewijs, Den Haag 1922
13. Nederlandsche Sperafilm Maatschappij, oprichtersbewijs, Den Haag 1922
14. Aandeel à f 500 in de Commanditaire Vennootschap J. H. Rector en Co, Amsterdam 1901.
15. Aandeel à f 500 in de Commanditaire Vennootschap J. H. Rector en Co, Amsterdam 1901.
16. Aandeel à f 500 in de Commanditaire Vennootschap J. H. Rector en Co, Amsterdam 1901.

17. Oprichtersaandeel Maatschappij tot Exploitatie van Explosieturbines, Amsterdam 1921 (uitgegeven 100 st).
18. Aandeel à f 1.000, Maatschappij tot Exploitatie van Explosieturbines, Amsterdam 1921 (uitgegeven 1500 st).
19. Aandeel à f 1.000, Maatschappij tot Exploitatie van Explosieturbines, Amsterdam 1921 (uitgegeven 1500 st).
20. Aandeel à f 1.000, Maatschappij tot Exploitatie van Explosieturbines, Amsterdam 1921 (uitgegeven 1500 st).
21. Cultuur Maatschappij Ramawatie, aandeel à f 500, 1904 (2x);
Tricotage fabrieken v/h Frans Beeren en Zonen, Weert 1949.
22. Keizerlijke Chinese Regering £ 100, 1898, Hong-Kong and Sjanghai Banking Corp. (CA 102 c) (meer dan gemiddelde kwaliteit).
23. Pandbrief 4½% à f 1.000, Algemeene Maatschappij tot beleenen en aankopen van met vruchtgebruik of periodieke uitkeringen belaste waarden, Middelburg, 1908 (2x);
Idem, 1912.
24. Pandbrief 4½% à f 1.000, Algemeene Maatschappij tot beleenen en aankopen van met vruchtgebruik of periodieke uitkeringen belaste waarden, Middelburg, 1908 (1x);
Idem, 1912.
25. Bewijs van aandeel in de Negotiatie ten laste van den Zandweg van Gouda naar Goejanverwelle, 5% obligatie à f 200, Gouda, 1836.
26. Assam Thee-Onderneming "Bodjong-Terong", aandeel à f 500, Amsterdam, 1911 (2x), uitgegeven 1200 st.
27. 5% obligatie Charkov 1912 à Rbl 937,50 (uitgegeven 1980 st; met afb).
28. 5% obligatie Charkov 1912 à Rbl 937,50 (uitgegeven 1980 st; met afb).
29. 5% obligatie Charkov 1912 à Rbl 1875 (uitgegeven 660 st; met afb).
30. Winstbewijs De Nederlandsche Maatschappij voor Kunstmatige Oesterteelt, Bergen op Zoom, 1900.
31. Winstbewijs De Nederlandsche Maatschappij voor Kunstmatige Oesterteelt, Bergen op Zoom, 1900.
32. Winstbewijs De Nederlandsche Maatschappij voor Kunstmatige Ooesterteelt, Bergen op Zoom, 1900.
33. 4% obligatie Verbond der Samenwerkende Vennootschappen voor Oorlogsschade à Fr. 250, Koninkrijk België, 1921 (met afb);
5% obligatie zelfde debiteur 1922.
34. Oliehandel van den Bergh-Sternfeld, Maastricht, aandeel à f 1000, 1922.
35. Watergas-Mij Systeem Dr Kramers en Aarts, aandeel à f 1000, 1902.
36. Finantieele Mij voor Nijverheids-Ondernemingen, oprichters-aandeel 1883.
37. Deventer Glas-Mij v/h Pouwels Foelingh, aandeel à f 500 1920.

38. Mij tot Exploit. van Hotels, Café-Restaurants en Sociëteiten „DE BEURS VAN BREDA”
aandeel nom. f 1000 1921
39. Maatschappij tot Exploit. van Van Blaaderen's drijvende Scheepsbrandkasten oprichtersaandeel 1916
40. Nederlandsch-Indische Hypotheekbank
pandbrief nom. f 500 rentende 4% 1937
41. Hollandsch-Fransche Restaurant-Mij
aandeel nom. f 240 1891
42. Hollandsche Overman Banden Mij
7% cum. pref. winstd. aandeel 1925
43. Certificaat Rbl 500 Hamburg, bij de Heeren Sillem, Benecke & Comp. en Stresow 1821
44. Emprunt Industriel du Gouvernement de la République Chinoise 5% 1914 Fr 500
45. Agricole et Industrielle, Brussel
aandeel nom fr 250 1857
46. Minnesota-Land-Company, 's-Gravenhage
6% obligatie nom. f 600 1878
47. idem
48. idem
49. United States Freehold Land and Emigration Company
7% Gold Bond \$ 1000 1870 met afb. van Eagle
50. Idem, 7% Gold Bond \$ 100 met zelfde afb.
51. Warschau-Wiener Eisenbahn-Gesellschaft
aandeel nom. Rbl 100 1867
52. Loten Oostenrijkse Rode Kruis
premie obligatie 1882 (2x)
53. Probolinggo Stoomtram Mij
aandeel nom. f 1000 1895 (2x)

OPBRENGSTLIJST MAIL-BID II

Kavel no.	1	f 81	16	f —	31	f 155
	2	f —	17	f 22	32	f —
	3	f 25	18	f 45 ⁶⁵	33	f 10
	4	f 26	19	f 42	34	f 16
	5	f —	20	f 24	35	f —
	6	f —	21	f 38	36	f 19
	7	f 15	22	f 25	37	f 26
	8	f 50	23	f 41	38	f 178
	9	f —	24	f 25	39	f 40
	10	f 42	25	f 25	40	f 126
	11	f 49	26	f 41	41	f 104
	12	f 32	27	f 12	42	f 30
	13	f 25	28	f 65 ⁶⁵	43	f 30
	14	f 6	29	f 22	44	f 60
	15	f —	30	f 60		

ADMA VI N.V. Scheepvaart Maatschappij

Een maatschappij(tje) dat wel eens de (het) kleinste van deze eeuw kan zijn geweest. Een maatschappelijk kapitaal van zegge en schrijve slechts één duizend gulden in aandelen van f 250 elk, brengt het aantal uitstaande aandelen op vier.

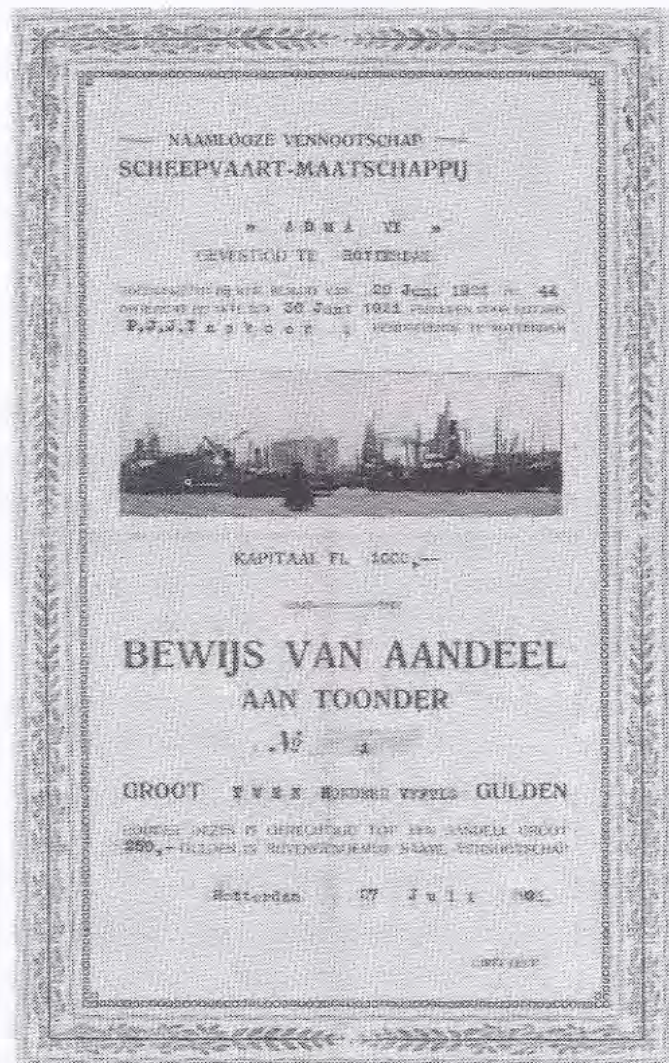
De N.V. was gevestigd in Rotterdam en werd opgericht op 20 juni 1921. De acte van oprichting werd ten overstaan van notaris P.J.J. Tackoen op 30 juni van dat zelfde jaar gepasseerd.

ADMA VI, was zij een schip? Gezien de fraaie afbeelding van de Rotterdamse haven op de mantel wel. Daar het in scheepvaartkringen gebruikelijk kan zijn om voor elk schip een aparte N.V. op te richten en met cijfers te werken zou dit een antwoord kunnen zijn voor het cijfer VI.

De rest van het stuk 3 pagina's, zijn volgeklad met allerlei berekeningen en ook kreten hebben het gehaald zoals „Hij was Gek” en „Hij was doch hij was niet wijs”. Ook een naam kunnen wij lezen n.l. die van een zekere W. Maagdenburg, woonachtig toendertijd in Rotterdam. Maagdenburg, de eerste twee letters, zijn dat de laatste twee van ADMA?

Weer een leuk raadseltje in het verzamelen van oude waarde papieren.

J. E. M. H.

Oostenrijk

Effectenveiling te Salzburg

De eerste veiling van oude waardepapieren in het Casino te Salzburg is blijkens een artikel in de: "Zeitung für Historische Wertpapiere" een succes geweest. Onder het grote aanbod van effecten uit de tijd van de Oostenrijks-Hongaarse Monarchie bevonden zich enige zeer interessante exemplaren. Voor 20.000 schilling ging een Keizerlijke Obligatie uit het jaar 1736, eigenhandig ondertekend door Karel VI, vader van Keizerin Maria Theresia, naar een Zwitserse verzamelaar.

Een aandeel uit 1868 van de "Cur-Etablissements" in de badplaatsen Wiesbaden en Ems is voor 3.000 Schilling van eigenaar verwisseld. De bezoekers bleken over het algemeen zeer tevreden en men spreekt over plannen om de volgende effectenveiling in Wenen te laten plaatsvinden.

Nieuw verenigingsblad

Van de dit jaar opgerichte "Oestereichischer Club für historische Wertpapiere" ontvingen wij een exemplaar van het eerste verenigingsblad.

Vooralsnog is de uitvoering eenvoudig en het aantal pagina's vrij klein gehouden. In het blad is o.a. een artikel over de oudste Oostenrijkse spoorweg, de Kaiser-Ferdinands Nordbahn opgenomen, alsmede een overzicht van de ontwikkeling van het Oostenrijkse geldstelsel. Aangezien in veel collecties van Nederlandse verzamelaars een aantal Oostenrijkse fondsen voorkomen, vermelden wij hieronder enkele punten uit het artikel over het geldstelsel.

Na het muntverdrag met de Zuidoost-Europese staten in 1748 voerde Oostenrijk de zogenaamde "Konventions Gulden" in, welke 11,69 gram fijn zilver bevatte. In 1857 werd — in verband met de muntregelingen van de Duitse Bond — overgegaan op de nieuwe Oostenrijkse gulden. Deze bevatte 11,11 gram fijn zilver en kende een indeling volgens het decimale stelsel. De afkorting luidde: Fl.öW. = Gulden österreich Währung".

Door de sterke daling van de zilverprijs op het einde van de 19e eeuw moest Oostenrijk, evenals veel andere landen, de overstap maken van zilveren naar gouden standaard. In 1892 werd de gouden Krone, die 0,305 gram fijn goud bevatte ingevoerd als standaardmunt. Een gulden öw. had een waarde van twee Kronen (K). Na de eerste wereldoorlog maakte de enorme inflatie — één goudkrone had uiteindelijk een waarde van 14.000 papiergeld Kronen — de invoering van een nieuw geldstelsel noodzakelijk. Dit vond plaats in 1924, toen op de Schilling werd overgegaan. Eén Schilling (S) stond gelijk met 10.000 papieren Kronen. Officieel kende de Schilling een gouddekking van 0,212 gram fijn goud.

Na de aansluiting bij Duitsland in 1938 moesten de Schillingen in de verhouding $S3 = RM2$ worden omgeruild. Na de 2e Wereldoorlog werd de Schilling in ere hersteld, waarbij de omruilverhoudingen voor de Marken 1 op 1 was.

Gelukkig is de Nederlandse muntgeschiedenis na 1815 in dit opzicht minder gevarieerd!

Frankrijk

Voor leden, die in oude Franse waardepapieren belang stellen, is het misschien interessant te weten, dat in Parijs een nieuw verzamelperiodiek verschijnt onder de naam:

„Journal des Collectionneurs de Titres Anciens”

Voor inlichtingen kan men zich tot het onderstaande adres wenden:

Iégor de Saint-Hippolyte,
25 Rue Sarette,
PARIS 75014.

Ruilbeurzen

Düsseldorf, iedere eerste zondag van de maand,
Wirtschaftsmuseum Ehrenhof 2, van 10 tot 13 uur.

Hieronder volgt een overzicht in samenwerking met de Nederlandsche Vereniging „De Verzamelaar” van een aantal ruilbeurzen welke in het land worden gehouden.

De mogelijkheid bestaat tenslotte dat men op de Grote Ruilbeurzen van „De Verzamelaar” zijn verzameling kan uitbreiden.

zaterdag	27 september	WINTERSWIJK Cultureelcentrum, Mulierweg 11	085-	456195
	10.00-17.00 uur	o.a. oude effecten		
zaterdag	11 oktober	AMSTERDAM Effectenbeurs, Beursplein 5	020-	953559
	11.00-16.00 uur	uitsluitend oude effecten		
zondag	19 oktober	ROTTERDAM De Doelen, Kruisplein 30	010-	858415
	10.00-17.00 uur	o.a. oude effecten		
zaterdag	25-26 oktober	HAARLEM de Beyneshal, Stationsplein 100	02520-	17552
zondag	10.00-17.00 uur	o.a. oude effecten		
zondag	2 november	DEN HAAG Congresgebouw, Churchillplein 10	070-	982486
	10.00-17.00 uur	o.a. oude effecten		
zaterdag	8 november	GOUDA Kunstmin, Boelekade 67	01720-	21614
	10.00-17.00 uur	o.a. oude effecten		
zaterdag	22 november	AMSTERDAM Effectenbeurs, Beursplein 5	020-	953559
	11.00-16.00 uur	uitsluitend oude effecten		
zondag	23 november	ARNHEM Musis Sacrum, Velperplein	085-	456195
	10.00-17.00 uur	o.a. oude effecten		

2e Veiling in Oostenrijk

De Oostenrijkse Christine Schlager houdt haar volgende veiling in Wenen op zaterdag 21 november, aanvang pünktlich om 10.30 uur in het Spielcasino Cercle Wien, Kärtnerstr. 41

Wij ontvingen

De nieuwe prijslijst van **Helius** te Hellevoetsluis, (lijst 7)

In deze opgave komen 60 aanbiedingen voor, waarvan de helft bestaat uit Nederlandse- en de andere helft uit buitenlandse stukken.

De prijzen variëren van f 5 tot f 180.

Fries-Gronings Scripophilistisch Centrum, Wijns FR

De eerste lijst van deze nieuw opgezette zaak, die zich specialiseert in Amerikaanse Certificaten, is recentelijk verschenen.

Ook ontvingen wij op de valreep de nieuwe lijst van **Scriporama**, Vlaardingen.

Deze lijst geeft wederom blijk van een goede opzet, en heeft tevens een fotopagina met 10 afbeeldingen. Men vindt 340 aanbiedingen, waaronder veel prijs-couranten v.a. 1804.

Verenigingen

Duitsland

EDHAC e.V., c/o. Heinrich Feeser, Ringstrasse 3,
7500 Karlsruhe 41 WO.

België

In oprichting.

Engeland

The Bond and Share Society, Heatherdene, Blackhall Lane,
Sevenoaks, Kent, Engeland.

Frankrijk

Association Francaise des Collectionneurs de Titres
Anciens, 25 Rue Sarette, F-75014 Paris.

Oostenrijk

Osterreichischer Club für Historische Wertpapiere
Schottengasse 4
A 1010 Wenen

Zweden

Svenska Föringen för Historiska Värdepapper
P.O. Box 16246, s-10325 Stockholm.

Zwitserland

Swiss Nonvaleurs Club, Postfach 163, CH-3000 Bern 15

Ledenlijst

De volgende kandidaatleden hebben zich aangemeld:

362	F. Ketels	Antwerpen	366	J. J. de Blécourt	Epe
363	A. L. Braun	Blaricum	367	E. J. van Zurk	Bennebroek
364	E. C. Wout	Leeuwarden	368	H. Stelwagen	Winschoten
365	J. Verloop	Noordwijk			

The First Dutch Old Stocks Antiquary

KERKSTRAAT 363 - 1017 HW AMSTERDAM

TELEFOON 020/24 11 29

TELEX 16396 STROE NL

INKOOP - VERKOOP - TAXATIE - BELEGINGSADVIEZEN

GESPECIALISEERD in OUDE NEDERLANDSCHE WAARDEPAPIEREN
grote collectie CHINA en AMERIKA

Nieuwe catalogus van Russische Sporen

In Westduitsland is een vernieuwde uitgave op de markt gekomen van de toonaangevende catalogus van Drumm en Henseler over Russische spoorwegleningen „Historische Wertpapiere Band I Russische Eisenbahn-Obligationen“, uitgegeven in Frankfurt.

Dit boek is via de VVOF te bestellen en kost f 29,75. (excl. verzendkosten).

DRUMM / HENSELER

Old Securities
Titres historiques
Historische Wertpapiere

Volume 1 Tome 1 Band 1

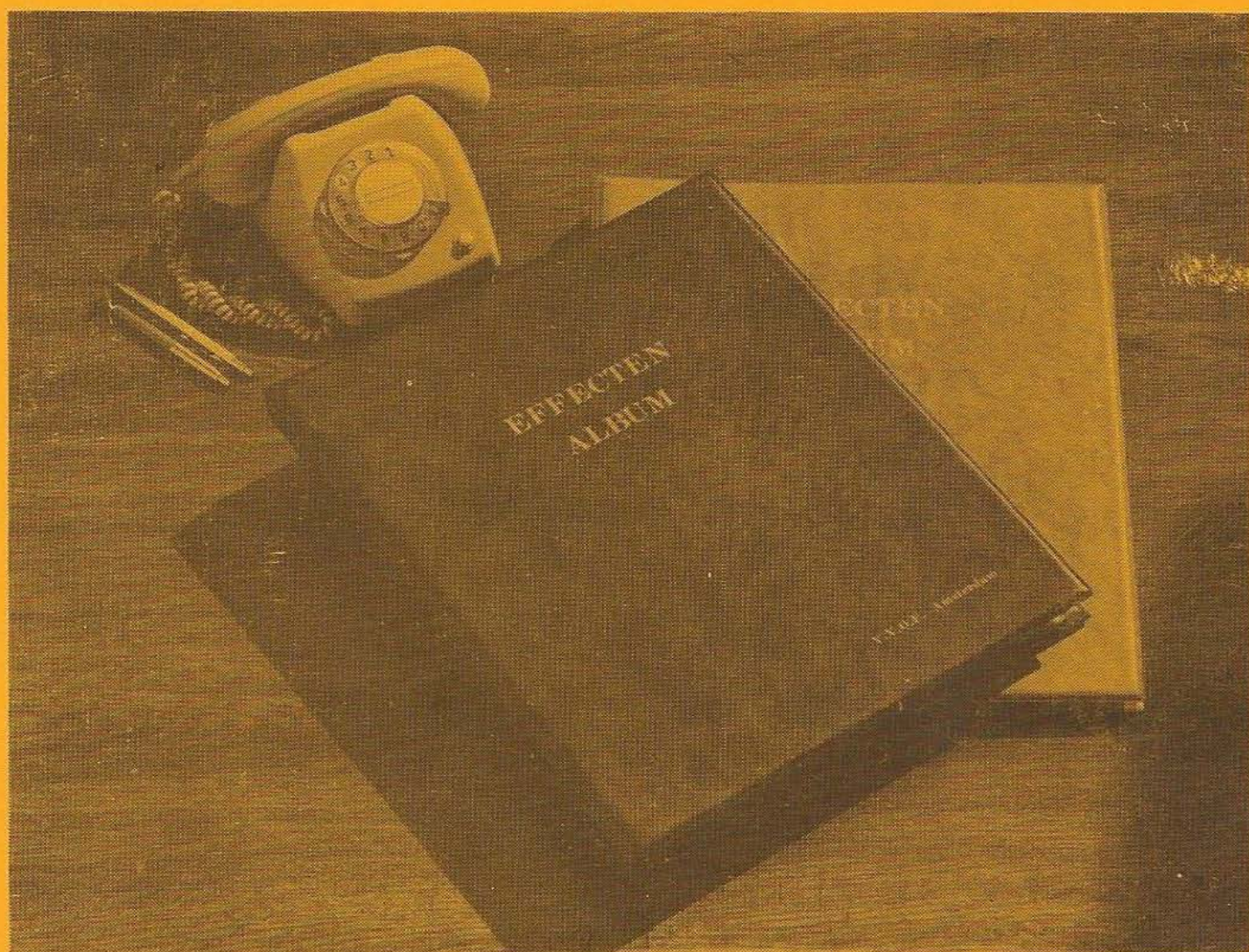
Russian Railway Bonds
Obligations des chemins de fer russes
Russische Eisenbahn-Obligationen

1859 - 1914 - 1918

Effecten-Album voor slechts fl.55,—

Wie oude effecten is gaan verzamelen, is al snel op het niet onaanzienlijke probleem gestuit hoe hij zijn stukken, zo goed mogelijk beschermd, bewaren kan. Albums waarin ook grotere stukken opgeborgen kunnen worden, zijn moeilijk in de handel te verkrijgen en zijn bovendien nogal prijzig. Toch is een goede presentatie van een verzameling erg plezierig.

Het bestuur van de VVOF heeft hierin voorzien door — voorlopig in een oplage van 400 exemplaren — speciale effecten-albums te doen vervaardigen. De

albums zijn versterkt en geplastificeerd en verkrijgbaar met 20 losbladige verstevigde plastic show-hoezen, elk voorzien van een zwart (rug) dekblad en zwart papieren insteekvellen. Inclusief 20 opberghoezen kost elk album slechts f 55,—.

MEDEDELINGENBLAD

**VERENIGING
VAN
VERZAMELAARS
VAN
OUDE FONDSEN**

Tweede jaargang no. 4

december 1980

INHOUD

PAGINA

Terugblik 1980	1
Veiling te Neuss, Duitsland	1
Politieke „Effecten”	2
Mail-Bid IV	6
De Gooische Stoomtram (moordenaar)	10
6% Bank der Vereenigde Staten (Rothschild Loan)	16
Niet-uitgegeven effecten	18
Veiling en Beurs Freunde Historischer Wertpapiere	19
Anecdote	20
Stanley Gibbons	20
Ledenlijst	

Vereniging van Verzamelaars van Oude Fondsen

Redactie en Secretariaat

Postbus 17071 1001 JB Amsterdam

Telefoon 020 - 953559 (uitsluitend na 20.00 uur)

Contributie: f 30,— per kalenderjaar (entreegeld f 10,—)

Amrobank: rek.nr. 42.10.19.689

Postgiro Amrobank nr. 135646

© Copyright V.V.O.F. 1980

Overname van artikelen uitsluitend na schriftelijke toestemming van de redactie.

Terugblik 1980

De jaarwisseling wordt veelal beschouwd als een geschikte tijd stil te staan bij de vraag wat de afgelopen periode heeft gebracht.

Voor het verzamelen van oude fondsen is — op wat langere termijn — de ruime aandacht in de media als een van de belangrijkste factoren in 1980 te zien.

De naam van de V.V.O.F. werd genoemd in artikelen van een aantal landelijke en regionale dagbladen in Nederland en België, en op 13 november maakte een radio-rubriek haar luisteraars attent op het bestaan van onze vereniging.

Ook meer gespecialiseerde bladen, zoals Beleggers-Belangen en Amro-facet hebben ons verzamelgebied onder de aandacht gebracht. In deze groep verdient de maandelijkse rubriek van de heer L. Rietveld in de Financiële Koerier speciale vermelding.

Voor het verzamelen van oude fondsen is deze publiciteit van groot belang. Immers, naarmate de belangstelling toeneemt en het ledental groeit, wordt het beter mogelijk allerlei activiteiten te ontplooiën die op zich weer het verzamelen kunnen stimuleren. Een verdere verbreding van het „draagvlak” van onze nog jonge vereniging is dan ook zeer gewenst.

Uiteraard zal ook in het komend jaar de V.V.O.F. zich inspannen de interesse in het verzamelen te bevorderen. De verwachting lijkt gerechtvaardigd dat de groei van de vereniging in 1981 zal worden gecontinueerd.

Ten slotte wil ik al onze leden prettige feestdagen en een voorspoedig nieuwjaar toewensen.

J. Visker

Veiling te Neuss, Duitsland

Op 15 november vond in het Novotel te Neuss, bij Dusseldorf een veiling plaats van oude effecten, georganiseerd door de heer R. Tschöpe.

Voorafgaand aan de veiling, was er van 9 tot 12 uur een ruilbeurs, waar druk verkocht, gekocht en geruild werd.

Toen om 2 uur de veiling begon, was de zaal met 180 mensen gevuld.

Er waren 202 kavels te veilen, met een totaal aan inzetprijs van DM 29.145,—.

10 kavels werden niet verkocht.

De totale opbrengst bedroeg DM. 49.861,— wat neerkomt op een gemiddelde van DM. 260,—.

Na afloop was er voor de deelnemers een gratis koud buffet. Rest nog te vermelden dat alles perfect was georganiseerd.

Van een van onze Duitse leden.

Politieke "Effekten"

Op 8 januari 1934 werd in een buitenhuis te Chamonix het lijk ontdekt van een man met een door een revolver veroorzaakte hoofdwond. Volgens het desbetreffende politieonderzoek had de man de hand aan zichzelf geslagen. De politieke gevolgen van zijn dood waren enorm. In de daarop volgende weken werd Frankrijk op de rand van een burgeroorlog gebracht. Wie was deze man, die dit alles veroorzaakte? Zijn naam was STAVISKY. Serge-Alexander Stavisky werd geboren in 1886 in het stadje Sobodka (Oekraïne) als zoon van een tandarts.

Eind vorige eeuw emigreerde het gezin Stavisky naar Frankrijk en vestigde zich te Parijs. De jonge Stavisky voelde zich er al gauw thuis en toen enkele jaren later de Eerste Wereldoorlog uitbrak, legde hij de basis voor zijn latere carrière. Inmiddels tot Fransman genaturaliseerd, maakte Stavisky ten volle gebruik van de vele mogelijkheden welke de beroemde of beruchte Twintiger Jaren op het gebied van zaken doen, boden. En Stavisky dééd goede zaken, tot 1926. Toen ging het mis! Een Parijse effectenmakelaar werd door hem voor 7,5 miljoen Francs opge-licht, een voor die tijd aardig bedrag. Er werd een aanklacht ingediend en Stavisky zat enige tijd achter de tralies, maar dankzij zijn vele relaties werd Stavisky zeer snel in voorlopige, dat betekende voortdurende, vrijheid gesteld. Tijdens het vooronderzoek bleek namelijk de gezondheid van Stavisky opeens minder goed, een acute blindedarmontsteking deed hem in het ziekenhuis belanden. Het herstel was wonderbaarlijk, want ná zijn vrijlating bleek de blindedarm zonder operatie opeens genezen! Nu begon het pas goed, de super-zaken lokten. Het systeem was betrekkelijk eenvoudig. Stavisky pleegde steeds grotere fraudes en loste de schuld van de ene fraude met de opbrengst van de andere af; met dit systeem was alléén de meest recente frauduleus. Vanzelfsprekend leefde Stavisky op grote voet. Hij bezat een nachtclub te Parijs (Théâtre Marigny) en bezocht regelmatig Deauville en de Riviéra, alwaar hij met vele personen uit de hoogste kringen kennis maakte. Bij het begin van de Jaren Dertig was Stavisky op het hoogtepunt van zijn macht, maar zijn val zou snel beginnen. De inleiding hiervoor was de z.g. "Bayonne-lening". In 1931 schreef Stavisky een lening uit voor de Stedelijke Bank van Lening te Bayonne met als onderpand waardeloze juwelen, welke echter getaxeerd waren volgens de waarde van echte. Door zijn relaties was Stavisky in aanraking gekomen met Albert Dalimier, Minister van Arbeid. Deze gaf Stavisky een aanbevelingsbrief, welke de investering in obligaties van de Stedelijke Bank van Lening aanbeval. Door middel van deze aanbevelingsbrief wist Stavisky obligaties tot een waarde van 200 miljoen Francs aan de man te brengen. Maar nu begonnen de gevolgen van de mondiale crisis zich te doen gevoelen; het was niet mogelijk voor Stavisky om aan geld te komen voor zijn volgende slag, daardoor kon hij niet meer aan zijn verplichtingen voldoen en bleef hij in gebreke met de aflossing van de lening van Bayonne. Een eenvoudige plaatselijke ambtenaar kreeg argwaan en begon met een onderzoek. Daarbij kwamen merkwaardige zaken tevoorschijn. In november 1933 werd tegen de leiding van de Bank van Lening een aanklacht ingediend. Nu volgde een lawine van onthullingen en uiteindelijk volgde op 29 december 1933 het arrestatiebevel van Stavisky. Onnodig te zeggen, dat de vogel reeds was gevlogen en ondergedoken. De Franse pers wierp zich met alle macht op de "affaire Stavisky" en veel van wat boven water kwam, waren sensaties van de eerste rang.

Vele bekende politici bleken bij de zaken van Stavisky betrokken te zijn geweest. Rechters en politieambtenaren hadden hem ongestoord zijn gang laten gaan. Bovenstaande feiten leidden al gauw tot het plan tot het instellen van een commissie van onderzoek, dit werd echter geweigerd door Camille Chautemps, Premier en tevens Minister van Binnenlandse Zaken. Niet zo verwonderlijk, want één van zijn ministers, Albert Dalimier, was bij de onverkwikkelijke zaak van Bayonne betrokken. Onthutst door de onthullingen in de pers ontstond bij vele Fransen een gevoel van onbehagen en volgde er een periode van bloedige onlusten in de

Afbeelding „Etablissements Léon Volterra et Théâtre Marigny". In dit theater, waarover Stavisky de dagelijkse leiding had, broedde hij zijn duistere plannen uit.

straten van Parijs tussen betogers van diverse pluimage enerzijds en de politie anderzijds. De regering scheen niet meer bij machte haar gezag te doen uitoefenen en enige tijd leek het lot van Frankrijk aan een zijden draad te hangen. De ene regering volgde op de andere, uiteindelijk slaagde Gaston Doumergue erin een regering te vormen, welke tegen de situatie was opgewassen. Nu werden er onmiddellijk twee commissies van onderzoek ingesteld, welke al gauw de „dieven“- en „moordenaars“ commissies werden genoemd. Het leek wel, of er aan sensationele gebeurtenissen in de zaak Stavisky nog niet genoeg was geweest.

BON DE LA CAISSE DE CRÉDIT MUNICIPAL DE BAYONNE	
JOURNAL DES EMPRUNTS N°	REGISTRE DU CONTRÔLE N°
Capital,	Fr. 500.000,-
Intérêts à 5%	Fr. 50.000,-
TOTAL	Fr. 550.000,-
Les six septembre mil neuf cent trente quatre il sera payé la somme de Cinquant cinquante mille francs	
BAYONNE, le 6 <i>sept</i> 1932. Le Caissier, <i>[Signature]</i>	Le Contrôleur, un membre délégué du Conseil, <i>H. Fich</i>
	Approuvé par le Conseil, Délibération du 28 Novembre 1931

Enige dagen vóór de instelling van de twee bovengenoemde commissies werd op een spoorbaan bij Dyon, vastgebonden aan de rails (!), het verminkte lichaam gevonden van Albert Prince, politierechter, die in 1926 belast was geweest met een onderzoek naar de zwendelpraktijken van Stavisky. De juiste toedracht van dit incident is nooit met zekerheid vastgesteld. Toch ging het onderzoek verder en de resultaten, welke werden geboekt, waren zodanig, dat eruit bleek, dat vele belangrijke personen uit het openbare leven zaken met Stavisky hadden gedaan, zeventien politieke afgevaardigden waren eveneens bij allerlei zaakjes betrokken geweest. Voor de zelfmoord door of de moord op Stavisky is nooit een afdoende verklaring gegeven. De politieke gevolgen waren echter ingrijpend en werkten door tot het oprichten van het Volksfront in 1936 en nog later tijdens de Duitse bezetting van Frankrijk ná 1940 in Vichy-Frankrijk.

H. W. G.

EFFECTEN — ANTIQUARIAAT BOGERS

Oudegracht 183
3411 NE Utrecht

Giro 3099173
Tel.: 030 - 316639

Uit onze collectie:

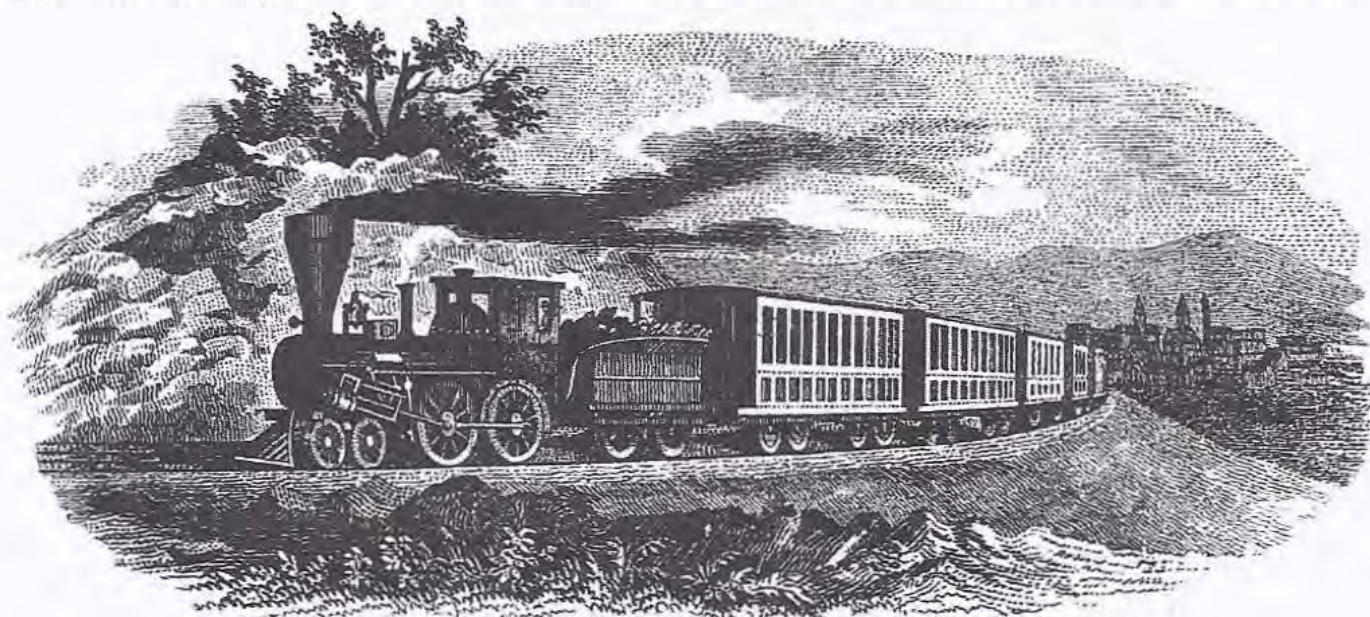
- * **"TABACUS"** Groot decoratief tabaksaandeel (1925) f 28,—
- * **GALVESTON - HOUSTON - HENDERSON RAILROAD.** \$ 100 obligatie uit 1857 met aangehecht aandeel van \$ 40.— f 138,—
- * **PANAMA CANAL.** Paris 1880. Het blauw-witte aandeel met facs. handtekening van F. deLesseps f 75,—
- * **FORD MOTOR CO.** Contemp. certificaat met vignet van de eerste Ford automobile. Dit is het **blauwe** effect, niet eerder aangeboden f 38,—
- * **NEDERLANDSE SPOORWEGEN.** Obligatie uit 1950's. Fraai. f 40,—
- * **AMERIKAANSE KRANT** uit 1863. Fascinerend stuk historie, met frontberichten (Confederate War), wereldnieuws, advertenties etc. f 40,—

20 verschillende internationale effecten, zeer goede kwaliteit, inclusief Nederland. f 95,—

Ons kennismakingspakket met vele informaties en 5 prima oude effecten, prijslijst. f 20,—

(U krijgt alle prijslijsten van 1981 toegezonden voor f 10,—).

Het Antiquariaat (nabij de Domtoren) is open van 10 - 18 uur. De parkeergarage „Springweg” ligt achter onze winkel. Van het station is het 5 minuten wandelen.

Unieke collectie Antieke Amerikaanse Spoorwegobligaties

TEVENS INKOOP / TAXATIE VAN UW OUDE STUKKEN

Mail-Bid IV

Op onderstaande kavels kan door de leden schriftelijk worden geboden. Biedingen dienen uiterlijk drie weken na ontvangst van het blad aan de VVOF te worden verstuurd. Een kavel wordt toegewezen aan de hoogste bieder, die zo spoedig mogelijk een bericht vergezeld van kostenopgave ontvangt. Na ontvangst door de vereniging van het verschuldigde bedrag worden de fondsen aan de kopers toegestuurd en vindt afrekening met de verkopers plaats.

Kopers betalen naast de koopsom uitsluitend de verzendkosten (aangetekend of met aangegeven waarde).

Verkopers wordt per kavel f 3,50 in rekening gebracht plus f 1,— voor ieder verkocht exemplaar.

Leden die stukken willen aanbieden voor verhandeling via Mail-bid worden verzocht de fondsen per post aan de VVOF te zenden. In het volgende nummer van ons periodiek zullen de opbrengsten worden gepubliceerd van de volgende kavels:

- 1 Park Maarssen aand. f 500,— 1902 (uitg. 100 stuks) (2x)
- 2 idem (2x)
- 3 idem (2x)
- 4 idem (1x)
- 5 Lotje met 5 stuks Oostenrijkse en Hongaarse Hypotheekbanken
- 6 Menado Tabak-Maatschappij aand. f 1.000,— 2e serie 1891 (uitg. 5 series van 100 stuks) (3x)
- 7 Soember Glatik Cult. Mij. aand. f 250,— 1897 (uitg. 400 stuks) fraaie rand (5x)
- 8 A.G. für Verwerthung von Grundeigenthum. Antheils-Berechtigungs-Schein 1/15.400 deel 1880 (2x)
- 9 idem (2x)
- 10 idem (2x)
- 11 idem (1x)
- 12 K.K. Priv. Lemberg-Czernowitz-Jassy Eisenbahn-Gesellschaft nom. f 200,— 4% lening. 1854 (4x)
- 13 Anlehen der Commission für Verkehrsanlagen in Wien 1e Emissie nom. Kr. 200 (1x); nom. Kr. 2000 (1x)
- 14 idem, 2e Emissie nom. Kr. 200 (1x); nom. Kr. 1000 (1x)
- 15 Administration de la Dette Publique Ottomane, Lot Turc, 1892
- 16 Niederösterreichische Landes Hypothekenanstalt Pandbrief Kr. 100 (1x) 1913; Pandbrief Kr. 200 (1x) 1913
- 17 Certificaat van 1/20 gedeelte lot Amsterdam 1874 (beschadigd)
- 18 Emprunt du Canton de Fribourg, premie-obligatie nom. Zw.Fr.15 1902 (5x)
- 19 idem (5x)
- 20 3% Buitenlandsche Schuld van Portugal 2 cert. (blauw) 1893
- 21 The New Golden Kopje Nom. £ 1,—; 5 shares van £ 1,—; 1 share van £ 5,— 1895
- 22 Bank of Pensacola 6% lening nom. \$ 1000,— 1935
- 23 Galveston, Houston & Henderson RR Co. Amsterdamse Emissie (groen) \$ 100,— 1857
- 24 Exploratie Maatschappij „Klein Azië” aandeel f 1000,— 1899 (2x) (uitg. ca. 2000 stuks)

- 25 idem; aandeel f 1000,— (1x) — onderaandeel f 500,— (1x)
- 26 Zuid-Afrikaansche Tabak Maatschappij serie A, 1896, aandeel f 1000,— (uitg. 1000 stuks) (1x)
- 27 Transvaalsche Landbouw Maatschappij, Action de Jouissance 1894 (uitg. 500 stuks) (1x)
- 28 Lens en Bergsma, aandeel f 1000,— 1879
- 29 idem: 1880
- 30 idem: 1883
- 31 Celebes Mijnbouw Mij. Balotji (rand van de voorkaft van het VVOF-verenigingsblad)
aandeel f 200,— 1897 uitg. 7500 (2x)
obligatie f 100,— 1897 uitg. 3000 (4x)
- 32 idem
aandeel f 200,— 1897 uitg. 7500 (2x)
obligatie f 100,— 1897 uitg. 3000 (5x)
- 33 K.K. Priv. Oesterreichische Staats-Eisenbahn-Gesellschaft 3% obligatie nom. Fr. 500 1857 (fraaie afbeelding)
- 34 Duitsch-Hollandsche Bouwmaatschappij 6% lening, gevestigd Berlijn. Prioritäts-Stamm-Actie. Nom. 500 Thaler 1872 (2x)
- 35 idem (2x)
- 36 idem (2x)
- 37 Mij. tot Bevordering der Handelsbetrekkingen tusschen Nederland en Zuid-Afrika. aandeel f 500,— 1890 (uitg. 2000) (2x)
- 38 idem (1x)
- 39 Panamakanaal, titre provisoire 1888
- 40 Sint Alosius Stichting Amsterdam. 3½% obl. f 1000,— 1947 (uitg. ca. 500) (1x)
- 41 Jefferson Coal Company. Stuk van 192 shares van \$ 100,— 1892 afbeelding Eagle met wapen van V.S.
- 42 Columbia Rolling Mill Company. 6% First Mortgage Bond \$ 1000,— 1922 stuk met goudzegel zonder afbeelding
- 43 Gelders-Westfaalsche Stoomtram-Mij., aand. nom. f 100,—, 1906
- 44 Nederlandsche Stoomvaart Mij. „Bestevaer”. Bew. van Deelg. 1917
- 45 Chinese Government Reorganisation Rbl 189,40 groen 1913
- 46 Nederlandsche Bouw-Mij aand. nom. f 200,— 1864
- 47 Provinciale Hypotheekbank 3½% Pandbrief f 1.000,— 1944
- 48 Nederlandsche Huistelefoon Mij aand. nom. f 1.000,— 1918
- 49 City of Yersey City, 3 verschillende obligaties, 1911, 1928, 1936
- 50 Nederlandsche Handels- & Landbouwbank, aandeel f 250,— 5e serie, 1928 (1x)
- 51 idem. (1x)
- 52 idem. aandeel f 1000,— 7e serie, 1928 (2x, waarvan 1 beschadigd)
- 53 idem. (1x)
- 54 Theiss-lot (1x) Unilever optiebewijs 1937 (6x)
- 55 Rusland Staat 6e Emissie 1894 Rbl 625 (2x)
Groot Russische Spoor 1888 Rbl 625 (2x)
- 56 4½% Staatslening Oostenrijk Kr. 2000 1914 (2x)
- 57 Groot Russische Spoor 1888 Rbl 625 (1x)
Iwangorod-Dombrowa Eisenbahn Rbl 625 (1x)
Wladikawkas Eisenbahn RM 1000 1895 (1x)

- 58 Rotterdamsche Schouwburg 1894 (1x)
 Manders Seemann & Co's Handel Mij, bewijs van deelger. B 1922 (1x)
- 59 Assignat de cinquante sols, met notitie op achterzijde: Door Kok is deze
 ontfang van de fransen April 1795. In de oudetong (zwaar beschadigd)
- 60 Noordzeebad „Wijk aan Zee”, aandeel f 500,— 1882 uitg. 1200 stuks (1x)
- 61 5% Plantage, Colonie van Essequibo 1769 f 1.000,—
- 62 idem
- 63 idem
- 64 idem, 1768
- 65 Cert. Bank der Vereenigde Staten, nom. \$ 100,— 1841
- 66 idem, 1842
- 67 Cinéma Studio de Joinville, aandeel Fr. 100,— 1919 (3x)
 Compagnie Universelle Cinématographique, aandeel Fr. 100,— 1924 (2x)
- 68 6% Banque des Etats-Unis, Cert. d'Obligation Déposée pour la Liquidation
 Serie A 1859
- 69 idem
- 70 idem
- 71 idem
- 72 idem
- 73 Rusland Staat 1894 6e emissie à Rbl. 125
 Rusland Staat 1906 à Rbl. 187,50
- 74 Rusland Staat 1906 à Rbl. 187,50
 Wladikawkas Spoorweg Mij 1885 à Rbl. 125 (SU E 1159a)
 Orel-Witebsk 1894 à Rbl. 125 (SU E 1099a)
- 75 Rusland Staat 1894 6e emissie à Rbl. 125
 Rusland Staat 1890 2e emissie à Rbl. 625
- 76 Riasan-Uralsk 1894 à Rbl. 125 (SU E 1108a)
 Orel-Witebsk 1894 à Rbl. 125 (SU E 1099a)
 Wladikawkas Spoorweg Mij. 1885 à Rbl. 125 (SU E 1159a)
- 77 Moskau-Windau-Rybinsk 1899 à £ 100 (SU E 1083b)
 Wladikawkas Spoorweg Mij. 1885 à Rbl. 125 (SU E 1159a)
 idem à Rbl. 625 (SU E 1159b) (beschadigd)
- 78 Wladikawkas Spoorweg Mij. 1894 à Rbl. 125 (SU E 1160a)
 idem à Rbl. 625 (SU E 1160b)
- 79 Wladikawkas Spoorweg Mij. 1885 à Rbl. 125 (SU E 1159a) (beschadigd)
 Wladikawkas 1912 à RM 2000 (SU E 1172c)
- 80 Astra Romana, kapitaal 60 milj. Lei, 1912 à Lei 500; 4% Oostenrijk Staat 1920
 à Kr. 200
- 81 Grands Magasins de la Bourse, part sociale (uitgeg. 120.000st)
 Cie de Participations et de Gestion, aandeel à Fr. 100, 1936 (niet uitgegeven)
- 82 Kilo Moto, part bénéficiaire 1944
 Contimine, part sociale, 1949
- 83 Société Belge d'Armement Maritime, action de jouissance, 1922
 Exploitations Electriques de Lodz, aandeel à Belg. Fr. 500, 1927
- 84 Foraj Lemoine (Roem.), aandeel à Lei 500 (uitgegeven 220.000 st) 1924
 Crédit Foncier Argentin, aandeel à Fr.fr. 500, 1920 (met afbeelding)
- 85 Usines Ruelle, part sociale, Brussel, 1938
 Tramways d'Odessa, aandeel à Belg.fr. 100, 1912

OPBRENGST MAIL-BID III

Kavel no.	1	f 56	19	f 12	37	f 14
	2	f 31	20	f 26	38	f 38
	3	f 35	21	f 12	39	f 75
	4	f 17	22	f 126	40	f 18
	5	f 21	23	f 46	41	f 35
	6	f 18	24	f 32	42	f 16
	7	f 21	25	f 350	43	f 45
	8	f 24	26	f 12	44	f 24
	9	f 15	27	f 36	45	f 33
	10	f 17	28	f 36	46	f 25
	11	f 10	29	f 132	47	f 20
	12	f 10	30	f 26	48	f 21
	13	f 10	31	f 23	49	f 50
	14	f 7	32	f 25	50	f 50
	15	f 8	33	f 12	51	f 35
	16	f 7	34	f 17	52	f 24
	17	f 24	35	f 15	53	f 26
	18	f 10	36	f 27		

**EERSTE NEDERLANDSCHE
OUDE EFFECTEN ANTIQUARIAAT**

The First Dutch Old Stocks Antiquary

KERKSTRAAT 363 - 1017 HW AMSTERDAM

TELEFOON 020/24 11 29

TELEX 16396 STROE NL

INKOOP - VERKOOP - TAXATIE - BELEGINGSADVIEZEN

GESPECIALISEERD in OUDE NEDERLANDSCHE WAARDEPAPIEREN
grote collectie CHINA en AMERIKA

De Gooische Stoomtram (moordenaar)

Toen in 1879 de eerste stoomtram ging rijden van Den Haag naar Scheveningen, op een lijn aangelegd door de Nederlandsche Rhijnspoor Mij., werkte dit voorbeeld zo aanstekelijk, dat al spoedig in andere plaatsen ook plannen werden gemaakt tot het aanleggen van stoomtramlijnen.

Ir. C. Bok, die in Den Haag woonde, had ruimschoots gelegenheid het nieuwe medium van vervoer te bestuderen en legde zijn plannen voor aan een consortium van financiers uit Amsterdam en omstreken om een stoomtramweg aan te leggen van Amsterdam naar het Gooi. Door invoering van de wet op dienst en gebruik van locaalspoorwegen uit 1878 werd exploitatie voor tramwegen mogelijk gemaakt, daar de nieuwe wet alleen van toepassing was op spoorwegen met geen grotere snelheid dan 15 km per uur.

Inmiddels had Ir. C. Bok als concessionair van de Stoomtramway van de diverse gemeentebesturen concessies verkregen voor de tijd van 50 jaren. Het benodigde kapitaal van f 50.000,—, verdeeld in aandelen van f 1.000,—, werd bijeengebracht door de ondernemende directeur van de Amsterdamsche Hypotheekbank, de heer J. H. van der Meulen. Op 17 december 1880 werd de acte van oprichting gepasseerd voor notaris H. C. BOELHOUWER te Watergraafsmeer. Naam der maatschappij: N.V. GOOISCHE STOOMTRAM, gevestigd te Watergraafsmeer. Het bestuur bestond uit 4 commissarissen en een directeur. Tot commissarissen werden benoemd de volgende initiatiefnemers: A. BRUINHIER, cargadoor en reder met 52

aandelen; J. H. v. d. MEULEN, koopman, met 38 aandelen; A. L. v. TIENEN, burgemeester van Watergraafsmeer, met 26 aandelen; J. P. ROELOFSZ, commissionair in effecten, met 42 aandelen. Als directeur werd aangesteld CORNELIS BOK, civiel-ingenieur, wonende te 's-Gravenhage, die 40 aandelen voor zijn rekening nam.

De feestelijke opening van het eerste baanvak, Amsterdam - Diemerbrug, een afstand van 4,7 km, vond op 17 mei 1881 plaats. De genodigden werden door twee versierde tramtreinen, ieder van twee rijtuigen, naar Diemerbrug en terug gereden. Op het stationsplein voor het Weesperpoortstation lag het beginpunt van de route, die voerde langs de spoorbaan tot de Oetewalerweg (Linnaeusstraat) en daarna over de Middenweg en de Hartsvelderbrug naar het eindpunt: Diemerbrug.

Toen het publiek zich op 18 mei van deze lijn kon bedienen, vermeldde de dienstregeling een halfuurdienst van zeven uur 's morgens tot tien uur 's avonds. De lijn bereikte op 2 juli 1881 Muiderberg en op 20 augustus arriveerde zij in Naarden, een plaats op 21 km van het Weesperpoortstation. De Gooische Stoomtram beschikte op 31 december 1882 over 16 locomotieven, 41 personenrijtuigen en 17 gesloten en open goederenwagens. Met de opening van de lijn Naarden - Laren via Craailoo, met aansluiting op de lijn Hilversum - Laren - Blaricum - Huizen op 15 april 1882 was de tramweg met een totaal van 37,5 km voltooid.

De exploitatierekening van de Gooische Stoomtram liet in het begin niets te wensen over. Het schitterende financiële succes der Maatschappij blijkt uit het eerste jaarverslag (1881). Tengevolge van de uitgifte van 200 aandelen tegen een koers van 150% kreeg de Maatschappij een voordeeltje van f 100.000,— en de ontvangsten, vooral door het drukke tramvervoer op zon- en feestdagen, dekten alle kosten. Na aftrek van de oprichtingskosten bleef nog f 18.000,— winst over. Er kon zodoende over 1881 12½% dividend worden uitgekeerd. Doch weldra kwamen er moeilijkheden, ontstaan door uitgaven voor lijnuitbreiding en aanschaffing van rollend materieel.

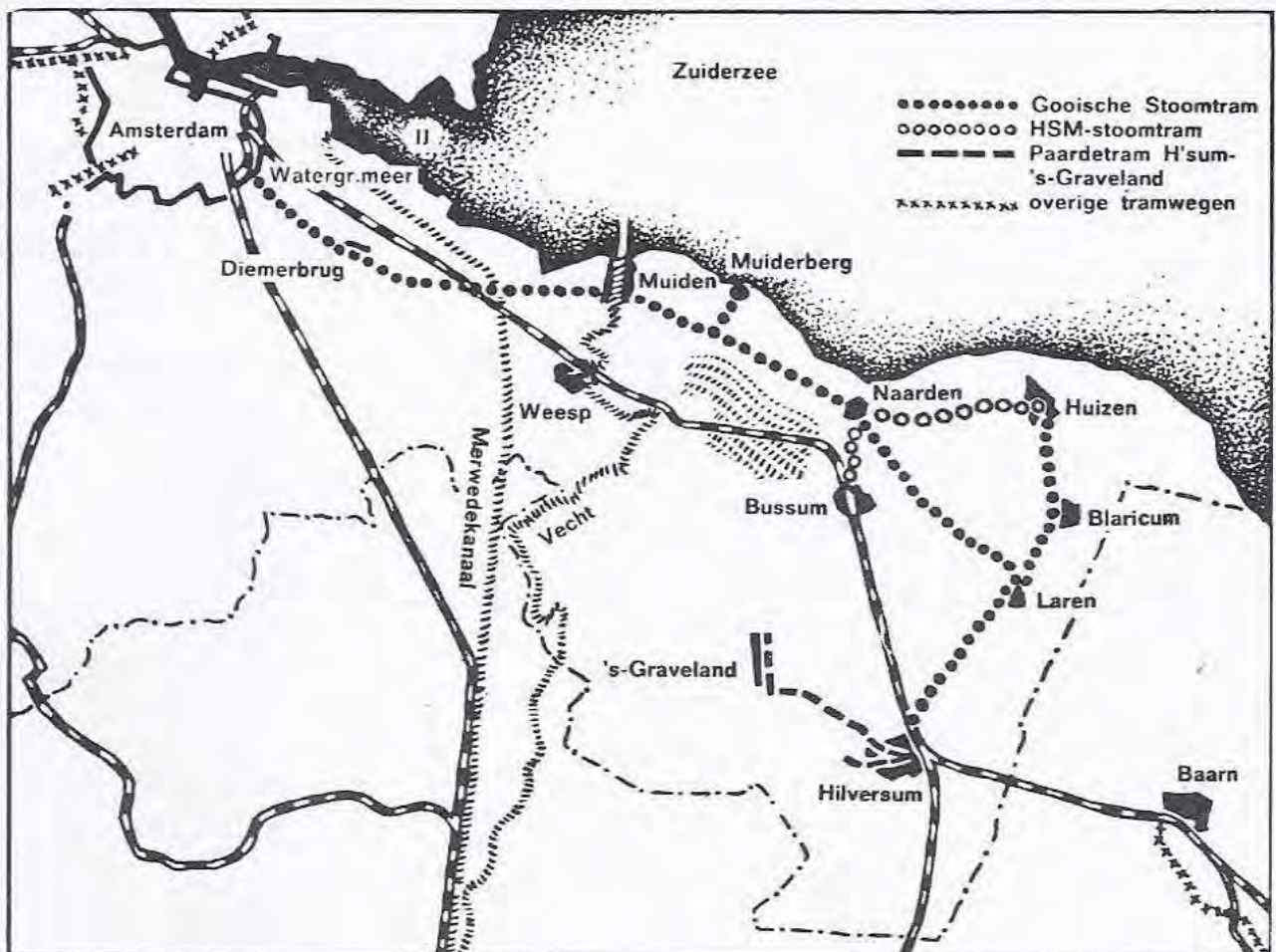
In 1882 werd slechts ruim f 5.000,— winst gemaakt. Er kon nu slechts 1% dividend worden uitgekeerd en dit wekte veler ontevredenheid.

Door het inleggen van volkstreinen en het uitbreiden van de dienstregeling in de zomermaanden, alsmede door het invoeren van goedkope retours en kinderkarten, gelukte het de directie het bedrijf uit de rode cijfers te halen. Over 1884 kon zelfs een bescheiden dividend van 2,8% worden uitgekeerd. Een andere bron van inkomsten vormde het postvervoer. Driemaal per dag reed er een postwagen mee tegen een jaarlijkse vergoeding van f 1.025,—.

In 1885 werd het 2-klassensysteem ingevoerd. Omdat in volgende jaren de financiële resultaten weer ongunstig werden, was tariefsverhoging onvermijdelijk. Dit behoefde geen bezwaar te zijn, omdat de GOOISCHE nog steeds voor 2,3 cent per km vervoerde, terwijl 27 andere ondernemingen reeds een km-prijs van 4 cent berekenden en 17 een prijs van 3,5 cent. Hoewel door deze tariefsverhoging de inkomsten uit het reizigersvervoer over 1886 toenamen, bleef de financiële toestand zorg baren. Uiteindelijk waren de aandeelhouders niet tevreden over de gang van zaken, toen de Stoomtram Mij. hen maar een schamel dividend van 0,95% kon uitkeren. In de annalen van de GOOISCHE staat opgetekend, hoe stormachtig het toeging, als op de vergaderingen van aandeelhouders deze van hun hart geen moordkuil maakten. Een commissie van onderzoek bracht aan het licht, dat er teveel materieel was aangeschaft, voor de 2-uur dienst naar het Gooi had men nu eenmaal niet zo'n enorm rijtuigpark nodig. De commissie

adviseerde zelfs de lijn Hilversum - Laren - Huizen wegens gering vervoer maar op te doeken en een deel van het rollend materieel buiten dienst te stellen.

Directiewisseling was in 1888 niet meer te vermijden. Jhr. VAN REIGERSBERG VERSLUIS ging eervol heen, terwijl in zijn plaats werd benoemd de heer J. BAKKER, chef bij de Atjeh-spoorwegen en werktuigkundige. Het mocht deze directeur gelukken het bedrijf wederom uit de rode cijfers te halen, zodat zelfs enige jaren een dividend van 2,9% kon worden uitgekeerd. Echter in 1895 keerde de heer BAKKER weer naar Ned. Oost Indië terug. In zijn plaats werd aangesteld de technische administrateur der OOSTER STOOMTRAM, de heer P. J. van VOORST VADER, die een jaar later weer werd opgevolgd door de heer J. RITSEMA, directeur van de STOOMTRAM OLDAMBT - PEKELA. Het zat de directeurs van de GOOISCHE STOOMTRAM echter niet mee, want in juli 1898 overleed de heer J. RITSEMA. Per 1 september 1898 werd de directiezetel weer ingenomen door de jonge, maar energieke heer F. M. AUGUSTIJN. Deze uiterst kundige directeur mocht het gelukken om gedurende een directoraat van 40 jaar, ondanks veel ups en downs, de GOOISCHE STOOMTRAM te doen evolueren tot een modern en goed geleid trambedrijf. Bij hem stond voorop: verbetering van weg en werken en van rollend materieel. Het Merwedekanaal kwam in 1890 gereed en de brug, die tevens voor het tramverkeer diende, kreeg automatische seintoestellen. De GOOISCHE STOOMTRAM verleende in dat jaar aan de gemeente Nieuwer-Amstel voor de tijd van zestien jaar vergunning telefoondraden aan haar palen op te hangen. Aangezien de ene dienst de andere waard was, verstrekke de Nieuwer-Amstelsche Bronwaterleiding jaarlijks aan de stations Muiden en Laren 4500 m³

water gratis, om de locomotiefketels te voeden. Voor groter verbruik zou slechts 0,05 cent per m³ in rekening gebracht worden. De houten locomotiefremise en werkplaatsen te Watergraafmeer werden in 1901 vervangen door stenen gebouwen met ijzeren overkapping. Die werkplaatsen bestonden uit smederij, bankwerkerij, rijtuig- en schilderwerkplaats. In de loop der jaren werd verouderd tram-materieel verkocht en door nieuw vervangen. Zo werden in 1903 drie postbagagewagens aangeschaft, waarvoor het rijk jaarlijks een bepaald bedrag vergoedde. Omstreeks 1900 begon het Gooi zich steeds meer als forensenwoonoord te ontwikkelen en hierdoor nam het reizigersvervoer aanmerkelijk toe. Ten behoeve van de bewoners van het Linnaeuspark werd met financiële steun van de Bouwmaatschappij LINNAEUSPARK (Opger. 7-11-1899) op 1-3-1901 een lokaaldienst geopend tussen de Hogeweg en de Weesper Poort.

Hoewel de My. in deze jaren voor steeds hogere uitgaven kwam te staan, viel het voordeel van het opheffen van 3 rijkstollen en de tol bij Naarden niet te versmaden. Dit was een buitenkansje van f 3.000,— per jaar. Deze tolgelden vormden in 1898 nog een loodzware last op de exploitatie van ca. 10% per jaar. In april 1906 werd het kapitaal gereduceerd tot f 250.000,— en vervolgens weer teruggebracht via een emissie op f 500.000,—, verdeeld in 10 series (A-J). In 1906 werd f 100.000,— geplaatst en in 1908 nog eens f 150.000,—. Bij de eerste 3 series (A-C) werden destijds OPRICHTERS-aandelen uitgegeven (300 stuks).

De GOOISCHE STOOMTRAM voerde in 1908 als noviteit een stoommotorrijtuig in. Dit werd uitsluitend gebezigd op trajecten met een regelmatig druk vervoer. Het rijtuig bevatte toen twee afdelingen, eerste en tweede klasse, met resp. twaalf en twintig zitplaatsen, benevens acht staanplaatsen op ieder balkon.

1-1-1917 treedt de maatschappij op als exploitante van de tramlijn Bussum - Huizen, welke lijn tot die datum door de H.I.J.S.M. werd geëxploiteerd.

Weg, werken en werkmaterieel van de lijn Bussum - Huizen zijn tegen kostprijs overgenomen. Aan de alleenheerschappij der stoomtractie kwam in 1924 een einde, toen men besloot het sedert 1908 in dienst zijnde stoommotorrijtuig een gedaante-verwisseling te doen ondergaan. In eigen werkplaats werd het stoommotorrijtuig voorzien van een 75 pk benzinemotor. Dit rijtuig maakte op 7 oktober 1924 met genodigden een proefrit van Amsterdam via Muiderberg en Laren naar Hilversum. In november 1925 reden twee versierde rijtuigen met genodigden door het winterse Gooilandschap naar Hilversum. Het gezelschap werd door B. en W. in Naarden officieel in de oude raadzaal ontvangen.

In hotel Hamdorff te Laren werd een lunch aangeboden.

Omstreeks 1925 kwam er een gevaarlijke concurrent van de Gooische opdagen: de autobus. Het publiek gaf daaraan langzaam maar zeker de voorkeur boven de stoomtram. De motortractie werd op 16 januari 1930 op de hoofdlijn Amsterdam - Laren ingevoerd. Met de invoering van de motortractie werd ook de naam gewijzigd.

Op 29-9-1930 werd de N.V. GOOISCHE STOOMTRAM veranderd in N.V. GOOISCHE TRAMWEG MIJ. De hofstede „Landzicht", eertijds Ceulen geheten, bevond zich op de plaats van de vroegere brandweerkazerne, eens remise van de GOOISCHE STOOMTRAM, later kantoor van de Sparcentrale.

Het motorbedrijf handhaafde zich uitstekend, waardoor het personenvervoer groeide, ondanks de op 15-9-1930 nog merkbare invloed van de concurrerende autobusdienst Amsterdam - Hilversum. Op 18-5-1931 was de GOOISCHE TRAMWEG MIJ. een halve eeuw oud en zij had op dat tijdstip haar hoogtepunt bereikt. Het geza-

menlijke personeel uitte zijn dankbaarheid door de aanbieder van een lichtzuil op het emplacement in Laren aan de directie. Op 19-9-1931 verviel een belangrijk verkeersobstakel: de spoorwegkruising in de Rijksstraatweg naar Muiden werd door een viaduct vervangen. Op 25-9-1933 kwam voor de oude brug over het Merwedekanaal een nieuwe in de plaats. Na 1931 kwamen ongunstige jaren voor de GOOISCHE, ten gevolge van de economische inzinking en de concurrentie van de z.g. wilde autobusdiensten. De zware benzinebelasting was ook debet aan de achteruitgang. Om deze klip te omzeilen werd in 1933 besloten de benzine-motoren door dieselmotoren te vervangen.

Openden zich in 1937 met de aanleg van de spoorwegwerken rond Amsterdam wijde perspectieven voor de GOOISCHE TRAM, deze werden in 1938 teniet gedaan door de wens van de toenmalige Minister van Waterstaat om het railbedrijf om te zetten in een autobusdienst, per 1-1-1944 overgenomen door de N.B.M. (Ned. Buurtvervoer My.). Deze wens en de vervulling daarvan betekenden de ondergang van de TRAMWEG en het leek wel, of de directeur van de GOOISCHE, de heer AUGUSTIJN, deze slag niet te boven kon komen: hij vroeg in datzelfde jaar zijn ontslag. Dit verzoek werd per 1-1-1939 met leedwezen ingewilligd. De heer G. VAN MEURS, hoofdinspecteur van de Nederlandsche Spoorwegen, nam zijn plaats tot 4-9-1939 in.

Toen werd de bedrijfsleider der Maatschappij, de heer J. W. HUPKES, tot directeur benoemd. De tramdienst Amsterdam - Laren - Hilversum werd met ingang van 15-10-1939 opgeheven en vervangen door twee autobusdiensten. Tussen Huizen en Bussum en tussen Hakkelaarsbrug en Muiderberg werd de tramdienst voorlopig nog gehandhaafd; het hoofdkantoor verhuisde van Amsterdam naar Hilversum, waar het tramstation als zodanig werd ingericht.

Toen maakte LOUIS RAEMAEKERS een spotprent: „Vrolijke begrafenis van het Gooische Trammetje”.

Dat de „Gooische Moordenaar” nogal eens over de tong ging, blijkt uit enkele gedichten, die Clinge Doorenbos aan hem wijdde. Vooral de automobilisten was de Gooische een doorn in het oog. Dit blijkt vooral uit het gedicht „Gooische Stoomtram”, dat begint met:

„Excellentie! (of wien 't aangaat)
Op den weg van stad naar Gooi
Loert nog steeds op slinksche wijze
Hein de Dooie Dood op prooi
Onze veel besproken stoomtram
Onze Gooische Prullman-trein,
Werkt nog steeds in hooge mate
Met zijn stikstoomrookgordijn.”

September 1944 werden vanwege de spoorwegstaking de tramdiensten gestaakt tot op 15-8-1945 de feestelijk versierde stoomtrams weer gingen rijden. De vreugde zou echter van korte duur zijn, want de N.B.M. ging alle tramlijnen verbussen. De laatste personentram reed op 4-10-1947 door het Gooi.

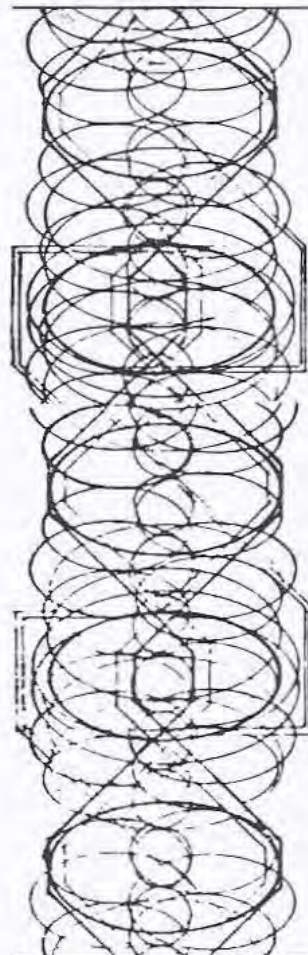
Zo nu en dan hoort men nog wel eens iets van de „GOOISCHE MOORDENAAR”. De Tramwegstichting in Hoorn bezit een locomotief van de Gooische Stoomtram, die bij bijzondere gelegenheden nog wordt gebruikt.

DIVIDEND-UITKERINGEN VAN 1881 - 1935

1881	12,5 %	1895	1,—%	1909	3,—%	1923	— %
1882	1,— %	1896	0,95%	1910	3,—%	1924	4,5%
1883	— %	1897	1,4 %	1911	3,5 %	1925	4,5%
1884	2,8 %	1898	1,75%	1912	3,5 %	1926	— %
1885	—,— %	1899	2,25%	1913	3,5 %	1927	— %
1886	— %	1900	—%	1914	3,5 %	1928	— %
1887	0,95 %	1901	1,9 %	1915	4,—%	1929	— %
1888	1,875%	1902	—%	1916	4,5 %	1930	— %
1889	2,25 %	1903	1,9 %	1917	4,5 %	1931	— %
1890	2,375%	1904	1,9 %	1918	4,5 %	1932	— %
1891	0,7 %	1905	—%	1919	4,5 %	1933	— %
1892	2,9 %	1906	6,2 %	1920	4,5 %	1934	— %
1893	2,9 %	1907	6,2 %	1921	4,5 %	1935	— %
1894	2,9 %	1908	2,9 %	1922	4,5 %		

De aandelen kwamen op 23-9-1952 uit de officiële beursnotering te vervallen.
De onderneming is met ingang van 25 januari 1958 in liquidatie getreden.

J. Kruizinga

Voor iedere verzamelaar

Altijd iets nieuws

Vraag prijslijst

SCRIPORAMA

Holysingel 74, 3136 LC Vlaardingen - Holland
Telefoon 010 - 74 40 72

6% Bank der Vereenigde Staten

(Rothschild Loan)

Deze obligaties zijn gesproken uit de geldlening, die op 26 december 1839 door de Bank der Vereenigde Staten te Philadelphia met de heren Gebr. Rothschild te Parijs werd gesloten tot een bedrag van Fr. 22.770.000,— of £ Sterling 900.000,—.

Van deze lening, die op een koers van 92% werd afgesloten, werden uitgegeven:

2000 obligaties à Fr.	2.530,—	of £	100,—
200 obligaties à Fr.	6.325,—	of £	250,—
199 obligaties à Fr.	12.650,—	of £	500,—
88 obligaties à Fr.	25.300,—	of £	1.000,—

in de letters A en AA ieder voor een gelijk aantal, alle voorzien van coupons, tot ontvangst van de halfjaarlijkse rente op 15 april en op 15 oktober van ieder jaar.

De helft van deze lening, de serie A, zou in zijn geheel worden afgelost op 15 oktober 1841 en de andere helft, de serie AA, op 15 oktober 1842.

Als zekerheid werd een speciaal onderpand aan deze lening verbonden; voor een bedrag van \$ 5.000.906,16 werden 6 State Loans gedeponneerd.

De gevolmachtigde en bijzonder agent van de Bank, de heer Samuël Jaudon, maakte op 12 oktober 1841 bekend, dat de Bank door omstandigheden zich buiten staat bevond. Daar de toenmalige stand der Amerikaanse fondsen niet toeliet het

onderpand van deze lening te gelde te maken, zag de Bank zich gedwongen aan de houders der vervallen obligaties een uitstel van één jaar te vragen. Bij de heren N. M. Rothschild en Zonen te Londen werd voor een bedrag van nominaal £ 45.000,— gedeponneerd aan reeds eerder ingekochte obligaties van de Bank der Vereenigde Staten. Bovendien werd aan de houders van aflosbare obligaties tegelijk met een nieuw blad coupons voor de volgende rentebetalingen, nog een extra coupon van 2% van de hoofdsom, betaalbaar op 15 oktober 1842, uitgereikt.

Ook de betalingen van 1842 zijn achterwege gebleven om dezelfde duistere omstandigheden. Blijkens een bericht van de heren Gebr. Rothschild, getekend Parijs 16 februari 1852, werd aan houders van obligaties kennis gegeven, dat het volstrekt noodzakelijk was, de originele obligaties naar Amerika te zenden en dat zij bereid waren zich met de verzending te belasten. Op 21 maart 1855 herhaalde men deze oproep om de stukken voor 29 maart 1855 in te leveren, daar deze op 16 april 1855 te Philadelphia aan de liquidateurs van de Bank moesten worden getoond.

De liquidatie-uitkeringen, die over iedere £ 100,— vanaf 15 april 1842 hebben plaats gehad, zijn voor de series

A Fr. 1.724,89 AA Fr. 1.574,43.

Voor de stukken, die naar Amerika waren verzonden, series

A Fr. 2.542,19 AA Fr. 2.391,73.

Daarbuiten werden nog betaald uitkeringen van de tot het onderpand behorende obligaties van de Staat Michigan en Pennsylvania, series

A Fr. 488,15 AA Fr. 448,15.

In het jaar 1859 zijn, op verlangen van vele houders, de oude op naam staande bewijzen tegen nieuwe "aan Toonder" verwisseld.

Het kapitaal van de nog in omloop zijnde obligaties bedroeg in juni 1863 £ 520.450,—, zodat tegen het einde der liquidatie nagenoeg de helft van de stukken was afgelost.

Certificaat Bank der Vereenigde Staten

Op ons verzoek aan de leden in het vorige blad om te helpen bij het samenstellen van een nummeroverzicht van uitgaves in de verschillende jaren, hebben velen hun medewerking verleend. Toch verzoeken wij u om, wanneer het mogelijk is, aanvullingen op de onderstaande reeks, aan ons door te geven:

1841	4530- 4820
1842 (1-1-1842)	6430-24535
1843	28883-35093
1844	38183-52478
1850	65230
1852	71017-82313

Niet-uitgegeven effecten

Ten onrechte worden niet-uitgegeven stukken vaak beschouwd als minderwaardig. Echter, indien we letten op de zeldzaamheid van oude effecten, zijn de meeste niet-uitgegeven stukken zeldzamer dan de wel-uitgegeven stukken; immers, hun aantal is in de meeste gevallen zeer beperkt.

Bij het uitgeven van effecten wordt altijd een aantal reserve-stukken gedrukt, welke als vervanging dienen voor beschadigde of verloren gegane stukken.

Soms is bekend, hoeveel reserve-stukken er moeten zijn, maar meestal is dit niet het geval.

Als we kijken naar de „blanco” stukken van China, die in de Stanley Gibbons prijslijst vermeld staan, zien we voor deze stukken dan ook exorbitant hoge prijzen, zoals bijvoorbeeld voor Emprunt Chinois 1903 type II, waarvan er slechts 4 bestaan: prijs een kleine f 40.000,—.

Gelukkig zijn er vele en goede wel- en niet-uitgegeven stukken, die al voor minder dan f 25,— te koop zijn.

Tot slot nog: het is altijd mogelijk, dat we een blanco stuk tegenkomen, waarvan de uitgegeven stukken ingenomen en vernietigd zijn.

Niet-uitgegeven stukken hebben wel of geen nummer en zijn meestal niet ondertekend.

Van één onzer leden.

Noot van de redactie:

We mogen het met de schrijver in de meeste gevallen eens zijn, maar willen toch een duidelijke uitzondering maken voor Amerikaanse Certificaten.

ARIADNE

**Grote sortering oude waardepapieren,
postzegels, munten en bankpapier.**

In- en verkoop.

Ariadne Heisteeg 6 (bij Spui)

Amsterdam 020 - 25 04 92

Veiling en Beurs

Freunde Historischer Wertpapiere

Op 27 en 28 september werd wederom in de door de Beurs van Frankfurt beschikbaar gestelde zaal de 7e Internationale Verzamelbeurs en Effectenveiling gehouden.

Internationaal kon de belangstelling zeer belangrijk worden genoemd, want ca. 300 aanwezigen uit de gehele wereld gaven van hun interesse blijk. De veiling zelf was weer uitstekend georganiseerd. De aangeboden stukken waren weer van hoge kwaliteit, wat zijn uitwerking op de prijzen niet miste, deze bewogen zich eveneens in stijgende lijn. Absolute topper was een stuk uit het jaar 1749, uitgegeven door de Koninklijke Maatschappij van de Heilige Ferdinand van Sevilla, een zeer mooi stuk, kopergravure op perkament met een uitvouwbaar zegel, verlucht met fraaie afbeeldingen van schepen, steden enz. Ingezet op DM 7000 verwisselde het voor DM 11.000 van eigenaar. Dat viel eigenlijk wel tegen, want de week daarvoor werd op een andere veiling hetzelfde stuk geveild voor DM 14.000. Een door het Vaticaan in 1866 uitgegeven obligatie, ingezet op DM 570 eindigde op DM 1.200. Een aandeel uit 1836 voor de bouw van twee bruggen over de Arno te Florence, ingezet op DM 500 bracht DM 1.010 op. Gravures uit het 18e eeuwse boek "Het Groote Tafereel der Dwaasheid" kwamen tussen de DM 100 en DM 150. Een aandeel Porcelainfabriek Ph. Rosenthal & Co A.G. nominaal DM 1000 1921 toegeslagen voor DM 200, de Dierentuin van Dresden uit 1861 DM 2.450, de Saal-Unstrut-Eisenbahn kwam op DM 260, een oprichtersaandeel van de Deutsche Grammophon A.G. nominaal RM 100 kwam niet voor in de top 40, maar bracht het nog wel tot DM 160. De in Nederland destijds gebrachte 6% Russische Eeuwige rente uit 1836 geadministreerd bij de Heeren Hope, Ketwich en de Weduwe Borski, DM 100. Na afloop van de veiling konden de aanwezigen zich ontspannen door deel te nemen aan een party "boven de daken van Frankfurt", waarbij alle factoren meewerkten om het geheel tot een succes te maken. Voor de uitstekende organisatie van zowel de veiling als de feestavond verdienen de Heren Drumm en Henseler een compliment.

De volgende dag begon om 10 uur de ruilbeurs.

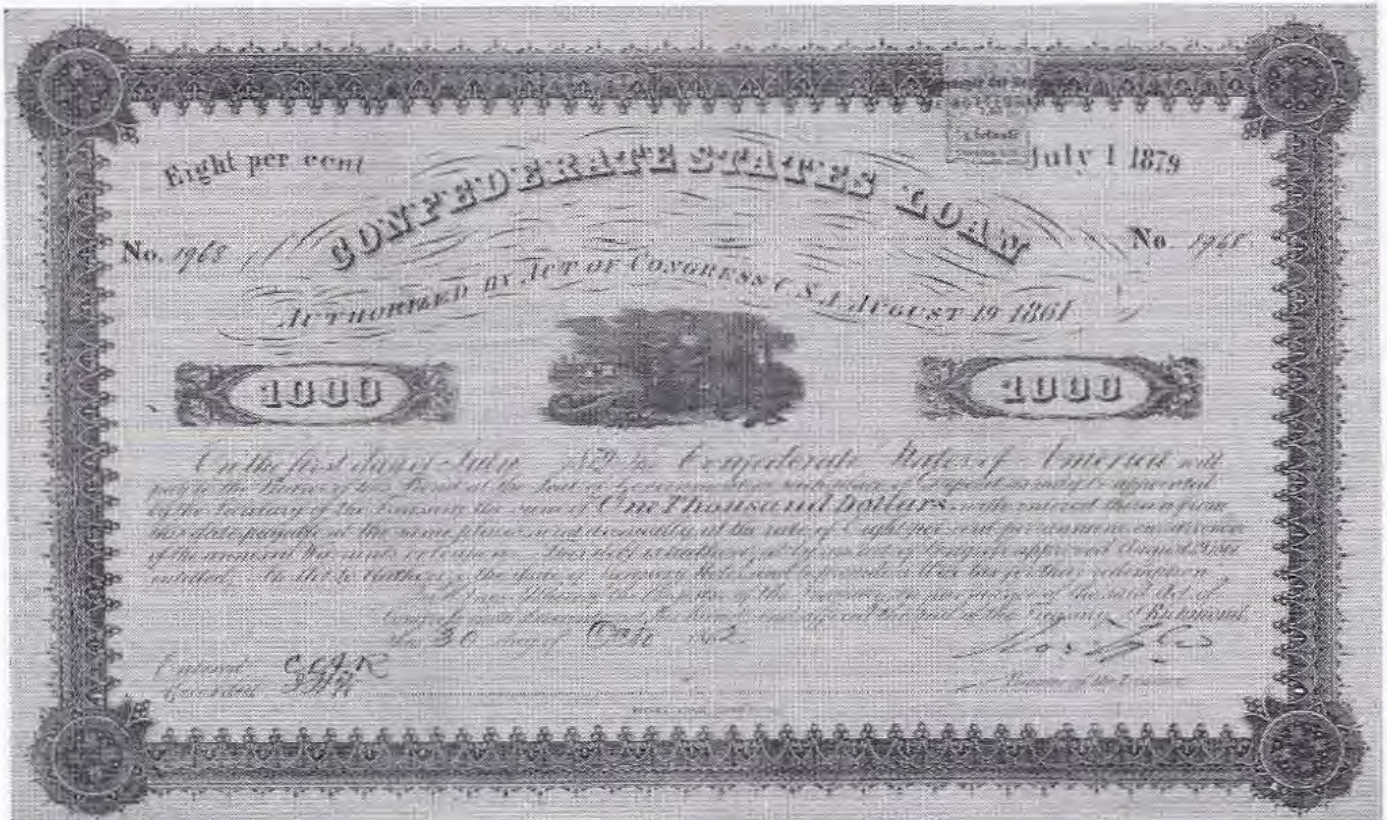
Een enorme beurs in dezelfde zaal als waar de vorige dag de veiling werd gehouden. Ettelijke honderden bezoekers krioelden en schuifelden langs de tafels, waar de verzamelaars, handelaren en banken hun waren hadden uitgesteld.

Materiaal van allerlei historische waarde uit vele landen verwisselde van eigenaar. Het meest opvallende was, dat Nederlandse materialen nagenoeg niet werden aangevoerd. Maar toch was ook deze ruilbeurs voor de aanwezige Nederlanders weer een grote belevenis. Vele contacten met buitenlandse verzamelaars konden worden aangehaald. Conclusie, een echt scripofilistisch weekeinde en voor een ieder zeer leerzaam. Zeker aan te bevelen om volgend jaar ca. maart eens naar Frankfurt te gaan.

Anecdote

In het begin van de tweede wereldoorlog werd de Amsterdamse Jodenbuurt geregeld onveilig gemaakt door Duitse patrouille eenheden.

Ook vielen zij binnen bij een aldaar gevestigde makelaar, die in zijn zaak een obligatie van \$ 1000 Confederate States had liggen.

De Duitse officier die het stuk van \$ 1000 zag liggen, confisceerde het direct.

De makelaar stond dit toe onder voorwaarde dat de Duitsers, waarvan men wist dat zij kaas in hun auto vervoerden, er daarvan een zouden afstaan.

Geen probleem werd daar van bezetterskant van gemaakt, opbrengst van een Confederate States obligatie: één fles slaolie en twee Hollandse kazen.

Stanley Gibbons

Eind oktober kregen wij het bericht, dat het bekende huis Stanley Gibbons al zijn divisies uit Londen zou overbrengen naar New York.

De eerste veiling in New York is gepland op 6 maart 1981 met daaropvolgend de 7e maart een ruilbeurs.

Het adres in New York is: Stanley Gibbons U.S.A. Inc.,
Olympic Tower,
645 Fifth Avenue,
New York,
N.Y. 10022. Tel. (212) 980 9200.

Ledenlijst

De volgende kandidaatleden hebben zich aangemeld:

369	J. Robertus Czn.	Nieuwolda
370	R. de Meij	Lelystad
371	F. J. Kuyper	Nijmegen
372	W. A. C. Wendelaar	Bussum
373	C. Deitmers	Harderwijk
374	W. A. Th. Krebbers	Amstenrade
375	G. T. van der Riet	Son
376	J. Briggeman	Rockanje
377	J. Peek	Haarlem
378	J. F. Jonker	Veendam

Nieuwe catalogus van Russische Sporen

In Westduitsland is een vernieuwde uitgave op de markt gekomen van de toonaangevende catalogus van Drumm en Henseler over Russische spoorwegleningen „Historische Wertpapiere Band I Russische Eisenbahn-Obligationen“, uitgegeven in Frankfurt.

Dit boek is via de VVOF te bestellen en kost f 29,75. (excl. verzendkosten).

DRUMM / HENSELER

Old Securities Titres historiques Historische Wertpapiere

Volume 1 Tome 1 Band 1

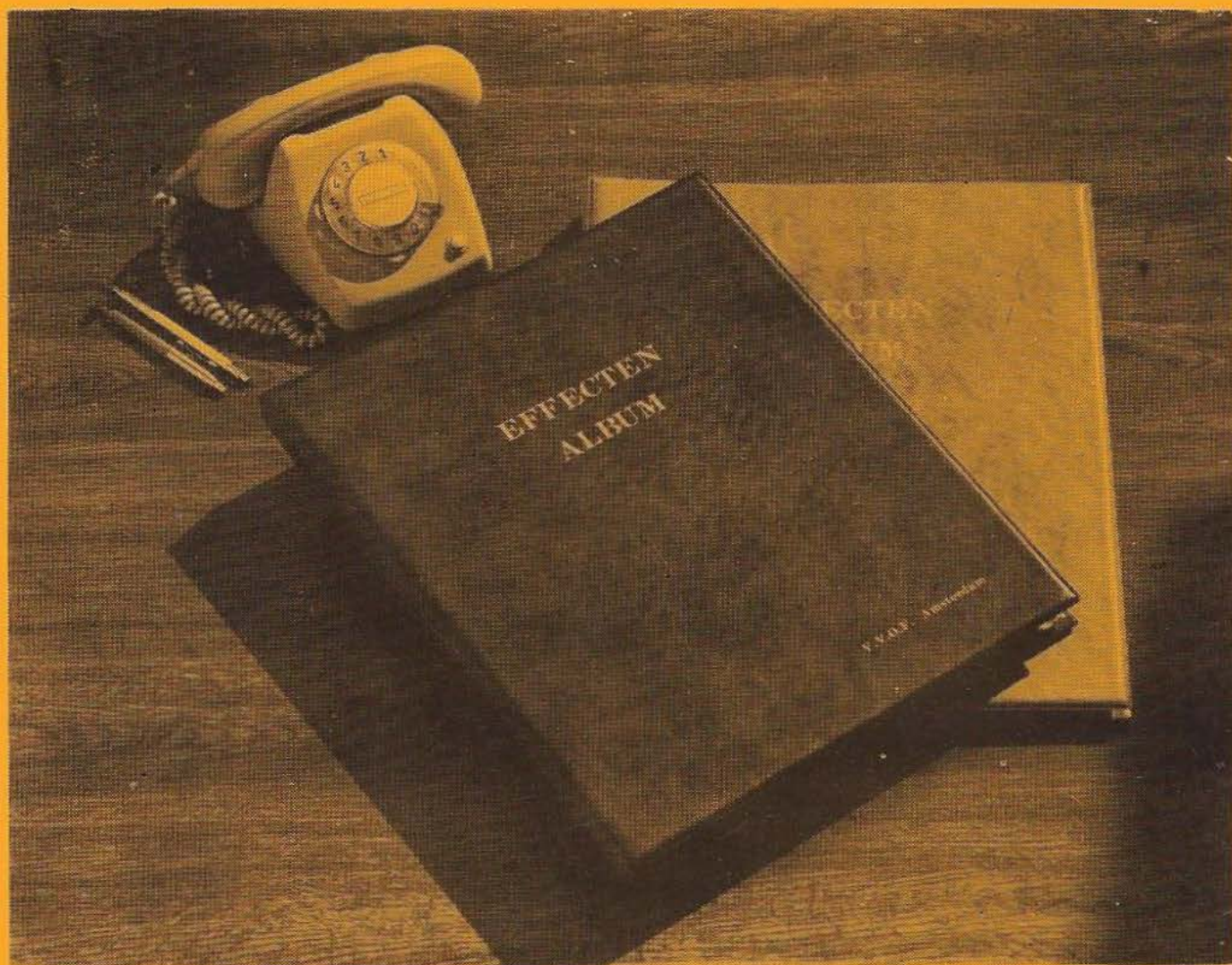
Russian Railway Bonds
Obligations des chemins de fer russes
Russische Eisenbahn-Obligationen

1859 – 1914 – 1918

Effecten-Album voor slechts fl.55,—

Wie oude effecten is gaan verzamelen, is al snel op het niet onaanzienlijke probleem gestuit hoe hij zijn stukken, zo goed mogelijk beschermd, bewaren kan. Albums waarin ook grotere stukken opgeborgen kunnen worden, zijn moeilijk in de handel te verkrijgen en zijn bovendien nogal prijzig. Toch is een goede presentatie van een verzameling erg plezierig.

Het bestuur van de VVOF heeft hierin voorzien door — voorlopig in een oplage van 400 exemplaren — speciale effecten-albums te doen vervaardigen. De

albums zijn versterkt en geplastificeerd en verkrijgbaar met 20 losbladige verstevigde plastic show-hoezen, elk voorzien van een zwart (rug) dekblad en zwart papieren insteekvellen. Inclusief 20 opberghoezen kost elk album slechts f 55,—.